

خرید کتاب های کنکور

با تخفیف ویژه

و
ارال رایگان

Medabook.com

مدابوک

پک جامه ناس تلفنی، رایگان

با مشاوران رتبه برتر

برای انتخاب بهترین منابع

دبیرستان و کنکور

۰۲۱ ۳۸۴۳۵۲۱۰

مقدمه مؤلفان

(۱) آیا این کتاب فقط به درد دانش آموزان سطح بالا می خورد؟

خیر، این تصور اشتباهی است که اکثر دانش آموزان، معلمان و حتی مشاوران دارند! کتاب دین و زندگی با برد IQ اولاً در حیطه کنکور نوشته شده است و به هیچ وجه تست اضافه و خارج از کنکور ندارد. درجه سختی آن ها هم دقیقاً مطابق با کنکور ۹۹ است. اگر خودتان را مستحق رشته های پر طرفدار می دانید، باید با این سبک سوالات رویه رو شوید و بهتر است که قبل از کنکور با این نوع سوالات دست و پنجه نرم کنید نه سر جلسه کنکور! دوماً تست های این کتاب، همانند تست های کنکور دارای درجه سختی متفاوت و تیپ های متنوع هستند.

(۲) چرا این کتاب درسنامه آموزشی ندارد؟

نوشتن درسنامه های مرسوم برای ما هم آسان بود، اما ما به تجربه دیده ایم که اکثر دانش آموزان، حوصله خواندن درسنامه های حجیم و طولانی را ندارند علاوه بر این که درسنامه های طولانی، فزار نیز هستند و گاهان نکات فضایی و به اصطلاح ویترینی در آن ها دیده می شود! (منظورمان نکاتی هستند که اصلاً قابلیت طرح سؤال و مطرح شدن در کنکور را ندارند و صرفاً برای بازارگرمی گفته می شود!).

(۳) بهترین روش استفاده از این کتاب یا به طور کلی بهترین روش مطالعه دین و زندگی چیست؟!

مرحله اول) در هر درس براساس شماره صفحات مشخص شده، کتاب درسی را با دقت بخوانید و تست های مربوط به هر قسمت را پاسخ دهید. (مثلاً در درس اول دین و زندگی دهم، ابتدا صفحات ۱۴ تا نیمة صفحه ۱۶ کتاب درسی را بخوانید و سپس به تست های ۱ تا ۱۶ پاسخ دهید).

مرحله دوم) بعد از زدن تست های هر قسمت نکاتی که به نظرتان جالب و مهم بودند را در کتاب درسی تان حاشیه نویسی کنید، با این کار کتاب درسی خودتان را تبدیل به بهترین منبع برای مرور و جمع بندی می کنید که نزدیک کنکور خیلی به کارتان می آید.

مرحله سوم) در انتهای و برای مرور کل درس سراغ تست های تکمیلی بروید.

پایه دهم

<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۲۸ تا انتهاي صفحه ۳۱ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۴ تا نیمة صفحه ۱۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : صفحه ۳۳ تا انتهاي صفحه ۳۵ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۶ تا انتهاي صفحه ۱۹ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : صفحه ۲۰ تا انتهاي صفحه ۲۳ کتاب درسی</td></tr> </table>	قسمت ۱ : صفحه ۲۸ تا انتهاي صفحه ۳۱ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۴ تا نیمة صفحه ۱۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۳۳ تا انتهاي صفحه ۳۵ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۶ تا انتهاي صفحه ۱۹ کتاب درسی	تست های تکمیلی	قسمت ۳ : صفحه ۲۰ تا انتهاي صفحه ۲۳ کتاب درسی	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۶ تا نیمة صفحه ۱۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۶ تا انتهاي صفحه ۲۳ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : صفحه ۴۰ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : صفحه ۴۴ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی</td></tr> </table>	تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۶ تا نیمة صفحه ۱۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۶ تا انتهاي صفحه ۲۳ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۴۰ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی	تست های تکمیلی	قسمت ۳ : صفحه ۴۴ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی		
قسمت ۱ : صفحه ۲۸ تا انتهاي صفحه ۳۱ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۴ تا نیمة صفحه ۱۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : صفحه ۳۳ تا انتهاي صفحه ۳۵ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۶ تا انتهاي صفحه ۱۹ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	قسمت ۳ : صفحه ۲۰ تا انتهاي صفحه ۲۳ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۶ تا نیمة صفحه ۱۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۶ تا انتهاي صفحه ۲۳ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۴۰ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	قسمت ۳ : صفحه ۴۴ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۵۲ تا نیمة صفحه ۵۴ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمة صفحه ۵۲ تا نیمة صفحه ۵۶ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمة صفحه ۴۶ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : نیمه صفحه ۵۶ تا انتهاي صفحه ۶۰ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	قسمت ۱ : صفحه ۵۲ تا نیمة صفحه ۵۴ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۵۲ تا نیمة صفحه ۵۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۴۶ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۵۶ تا انتهاي صفحه ۶۰ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۴۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۴۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی
قسمت ۱ : صفحه ۵۲ تا نیمة صفحه ۵۴ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمة صفحه ۵۲ تا نیمة صفحه ۵۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۴۶ تا انتهاي صفحه ۴۷ کتاب درسی														
قسمت ۳ : نیمه صفحه ۵۶ تا انتهاي صفحه ۶۰ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمه صفحه ۴۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۷۴ تا نیمة صفحه ۷۵ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۷۴ تا انتهاي صفحه ۷۵ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : نیمه صفحه ۷۵ تا انتهاي صفحه ۸۰ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : نیمه صفحه ۶۹ تا انتهاي صفحه ۷۳ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	قسمت ۱ : صفحه ۷۴ تا نیمة صفحه ۷۵ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۷۴ تا انتهاي صفحه ۷۵ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۷۵ تا انتهاي صفحه ۸۰ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۶۹ تا انتهاي صفحه ۷۳ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی
قسمت ۱ : صفحه ۷۴ تا نیمة صفحه ۷۵ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمه صفحه ۷۴ تا انتهاي صفحه ۷۵ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی														
قسمت ۳ : نیمه صفحه ۷۵ تا انتهاي صفحه ۸۰ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۶۹ تا انتهاي صفحه ۷۳ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۴۶ تا نیمة صفحه ۶۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۶۶ تا انتهاي صفحه ۶۹ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۹۸ تا انتهاي صفحه ۱۰۰ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : صفحه ۱۰۱ تا انتهاي صفحه ۱۰۱ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : صفحه ۸۸ تا نیمة صفحه ۸۹ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : صفحه ۱۰۳ تا انتهاي صفحه ۱۰۵ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : نیمه صفحه ۸۹ تا انتهاي صفحه ۹۳ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	قسمت ۱ : صفحه ۹۸ تا انتهاي صفحه ۱۰۰ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۱۰۱ تا انتهاي صفحه ۱۰۱ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۸۸ تا نیمة صفحه ۸۹ کتاب درسی	قسمت ۳ : صفحه ۱۰۳ تا انتهاي صفحه ۱۰۵ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۸۹ تا انتهاي صفحه ۹۳ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۶ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۹ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۸۹ تا انتهاي صفحه ۹۳ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۶ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۹ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۸۹ تا انتهاي صفحه ۹۳ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی
قسمت ۱ : صفحه ۹۸ تا انتهاي صفحه ۱۰۰ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : صفحه ۱۰۱ تا انتهاي صفحه ۱۰۱ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۸۸ تا نیمة صفحه ۸۹ کتاب درسی														
قسمت ۳ : صفحه ۱۰۳ تا انتهاي صفحه ۱۰۵ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه صفحه ۸۹ تا انتهاي صفحه ۹۳ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۶ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمه صفحه ۸۴ تا انتهاي صفحه ۸۹ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۸۹ تا انتهاي صفحه ۹۳ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۲۲ تا نیمه صفحه ۱۲۳ و ۱۲۳ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۱۰ تا انتهاي صفحه ۱۱۲ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : صفحه ۱۲۴ تا انتهاي صفحه ۱۲۸ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : صفحه ۱۱۳ تا انتهاي صفحه ۱۱۸ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : صفحه ۱۲۹ تا انتهاي صفحه ۱۳۱ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : نیمه تکمیلی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	قسمت ۱ : صفحه ۱۲۲ تا نیمه صفحه ۱۲۳ و ۱۲۳ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۱۰ تا انتهاي صفحه ۱۱۲ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۱۲۴ تا انتهاي صفحه ۱۲۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۱۱۳ تا انتهاي صفحه ۱۱۸ کتاب درسی	قسمت ۳ : صفحه ۱۲۹ تا انتهاي صفحه ۱۳۱ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه تکمیلی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۱۰ تا انتهاي صفحه ۱۱۲ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : صفحه ۱۱۳ تا انتهاي صفحه ۱۱۸ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه تکمیلی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۱۰ تا انتهاي صفحه ۱۱۲ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۱۱۳ تا انتهاي صفحه ۱۱۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه تکمیلی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی
قسمت ۱ : صفحه ۱۲۲ تا نیمه صفحه ۱۲۳ و ۱۲۳ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۱۰ تا انتهاي صفحه ۱۱۲ کتاب درسی														
قسمت ۲ : صفحه ۱۲۴ تا انتهاي صفحه ۱۲۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : صفحه ۱۱۳ تا انتهاي صفحه ۱۱۸ کتاب درسی														
قسمت ۳ : صفحه ۱۲۹ تا انتهاي صفحه ۱۳۱ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه تکمیلی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۱۰ تا انتهاي صفحه ۱۱۲ کتاب درسی														
قسمت ۲ : صفحه ۱۱۳ تا انتهاي صفحه ۱۱۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه تکمیلی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۴۱ تا نیمة صفحه ۱۴۸ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۳۶ تا نیمة صفحه ۱۳۸ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۴۱ تا انتهاي صفحه ۱۴۸ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۸ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۱ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : صفحه ۱۳۹ تا ۱۴۰ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	قسمت ۱ : صفحه ۱۴۱ تا نیمة صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۳۶ تا نیمة صفحه ۱۳۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۴۱ تا انتهاي صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۸ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی	قسمت ۳ : صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۱ کتاب درسی	قسمت ۳ : صفحه ۱۳۹ تا ۱۴۰ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۳۶ تا نیمة صفحه ۱۳۸ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۶ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۸ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۳۶ تا نیمة صفحه ۱۳۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۶ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۸ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی
قسمت ۱ : صفحه ۱۴۱ تا نیمة صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۳۶ تا نیمة صفحه ۱۳۸ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۴۱ تا انتهاي صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۸ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی														
قسمت ۳ : صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۱ کتاب درسی	قسمت ۳ : صفحه ۱۳۹ تا ۱۴۰ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۳۶ تا نیمة صفحه ۱۳۸ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۶ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۳۸ تا انتهاي صفحه ۱۳۸ کتاب درسی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۴۸ تا نیمة صفحه ۱۴۸ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۴۸ تا انتهاي صفحه ۱۴۸ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۱ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۳ : نیمه تکمیلی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	قسمت ۱ : صفحه ۱۴۸ تا نیمة صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۴۸ تا انتهاي صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی	قسمت ۳ : صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۱ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه تکمیلی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۱ : صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۰ کتاب درسی</td><td style="padding: 5px;">قسمت ۲ : نیمه تکمیلی</td></tr> <tr> <td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td><td style="padding: 5px;">تست های تکمیلی</td></tr> </table>	تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۰ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه تکمیلی	تست های تکمیلی	تست های تکمیلی
قسمت ۱ : صفحه ۱۴۸ تا نیمة صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۱ : صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمة صفحه ۱۴۸ تا انتهاي صفحه ۱۴۸ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی														
قسمت ۳ : صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۱ کتاب درسی	قسمت ۳ : نیمه تکمیلی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														
تست های تکمیلی	قسمت ۱ : صفحه ۱۴۹ تا ۱۵۰ کتاب درسی														
قسمت ۲ : نیمه صفحه ۱۴۹ تا انتهاي صفحه ۱۵۰ کتاب درسی	قسمت ۲ : نیمه تکمیلی														
تست های تکمیلی	تست های تکمیلی														

در اول هدف زندگی

پایه هم

صفحه ۱۴ تا نیمه صفحه ۲۶ کتاب دی

مقدمه / جهان حدفند

(۹۹-تجربی)

۱ فراوان بودن استعدادهای مادی و معنوی در انسان برخلاف حیوانات و گیاهان چه نتیجه‌ای ایجاد کرده است؟

- ۱ نوع نگاه و اندیشه ویژه‌ای که موجب سیراب شدن روحیه بی‌نهایت طلب او شود.
- ۲ حرکت حیرت‌انگیزی که او را به سمت کشف اسرار جهان هستی راهنمایی نماید.
- ۳ پیگیری هدف‌هایی که به واسطه آن‌ها بتواند توانمندی‌های خوبی را به اوج برساند.
- ۴ انتخاب دائمی هدف‌هایی که پایان‌ناپذیر باشند و او را سرحد رشد و کمال متوقف سازند.

(۹۹-انسانی)

۲ مفهوم آیه شریفة «وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعْبَدُنَّ...» با کدام عبارت، مشابه است؟

- ۱ حق تعالی انسان را ارزش بسیار داده و او را در آسمان و زمین قدرت برتری بخشیده است.

- ۲ میان هدف انسان و موجودات، تفاوت‌های بسیاری وجود دارد که به ویژگی‌های خاص انسان باز می‌گردد.
- ۳ حیوانات و گیاهان به صورت غریزی به سوی هدف خود در حرکت هستند و حرکت انسان بی‌هدف نیست.
- ۴ در عالم یک چیز فراموش کردنی نیست و اگر همه را فراموش کنی و آن را فراموش نکنی، تو را باک نیست.

(۹۸-زبان)

۳ کدام عبارت قرآنی، تأکید می‌کند هر موجودی بر اساس برنامه حساب‌شده‌ای به این جهان کام نهاده است؟

- ۱ ﴿أَنْتُمُ الْفَقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ﴾
- ۲ ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقَّ﴾
- ۳ ﴿وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ إِلَيْسَ إِلَّا بِيَعْبُدُونَ﴾
- ۴ ﴿لَيَجْمَعُنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾

(۹۶-تجربی-با تغییر)

۴ خلقت حکیمانه خداوند متعال چه خصوصیاتی دارد و ریشه عدم حکمت در چیست؟

- ۱ ایجاد تمایلات و گرایشات و جلوگیری از غرایز - بیهوبدگی
- ۲ هدفمندی جهان آفرینش و برنامه حساب‌شده‌ای برای هر موجود - بیهوبدگی
- ۳ ایجاد تمایلات و گرایشات و جلوگیری از غرایز - خودپرستی
- ۴ هدفمندی جهان آفرینش و برنامه حساب‌شده‌ای برای هر موجود - خودپرستی
- ۵ آن‌گاه که به روابط مستحکم و نظم استوار جهان می‌نگریم، معتقد می‌شویم که جهان یک مجموعه هدفمند است که از آن به ..... تعبیر می‌شود و پیام آیه شریفه ..... باری رسان ما در این اعتقاد است.

(۹۳-تجربی-با تغییر)

- ۱ حق - ﴿مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنَّدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۲ نعمت الهی - ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعْبَدُنَّ...﴾
- ۳ نعمت الهی - ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعْبَدُنَّ...﴾
- ۴ اگر گفته شود: «عیث آفرینی از پدیده‌های جهان به دور است» پیام کدام آیه ترسیم شده است؟

- ۱ وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَأَلْهَمَهَا فِجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾
- ۲ ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعْبَدُنَّ...﴾
- ۳ ﴿مِنْ آمَنَ باللهِ وَ الْيَوْمَ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا﴾
- ۴ ﴿أَتَا هَذِينَ أَنَّهُمْ أَمَا شَاكِرُوا وَ أَمَا كَفُورًا﴾

(۹۱-زبان-با تغییر)

- ۱ ﴿أَتَا هَذِينَ أَنَّهُمْ أَمَا شَاكِرُوا وَ أَمَا كَفُورًا﴾
- ۲ ﴿فَعِنَّدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۳ ﴿وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعْبَدُنَّ...﴾
- ۴ ﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَ نِسْكِي وَ مَحْيَايِ وَ مَمَاتِي﴾

- ۵ نظام مندی و غایت مندی پدیده‌ها، نشان بر ..... الهی است که مجموعه جهان خلقت نظامی واحد و هدف‌دار است و آیه شریفه ..... حاکی از آن است.
- ۶ حکمت و تدبیر - ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقَّ﴾
- ۷ حکمت و تدبیر - ﴿فَعِنَّدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۸ انسان‌ها، حیوانات و گیاهان به ترتیب در «برخورداری از هدف» و «چگونگی رسیدن به آن» موصوف به کدام وصف هستند؟

(۹۰-زبان-با تغییر)

- ۱ یکسان - متفاوت
- ۲ متفاوت - یکسان
- ۳ متفاوت - متفاوت

چند مورد از مفاهیم زیر در رابطه با تفاوت‌های انسان و سایر موجودات در چگونگی رسیدن به هدف صحیح می‌باشد؟

- (الف) انسان خود مسئول شناسایی، انتخاب و گام برداشتن به سوی هدف خویش است، در حالی که گیاهان و حیوانات به صورت غریبی به سمت هدف خود حرکت می‌کنند.
 (ب) انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش تنها با حرکت به سوی اهداف نامحدود کاهاش می‌یابد، در حالی که اهداف سایر موجودات محدود است.

ج) انسان‌ها در زندگی خود همواره در حال انتخاب اهداف تمام‌نشدنی هستند، در حالی که حیوانات و گیاهان اهداف محدودی دارند.

د) انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است.

۴ ۳

۳ ۲

۲ ۱

۱

۱۱ اگر بخواهیم تعریف کامل و جامعی را از «حقانیت عالم وجود» پیش روی مؤمنین قرآن بیزوه بگذاریم، کدام گزینه مسوق ما به این سمت می‌باشد؟ (مسوق = سوق دهنده)

۱ تمامی انسان‌ها پس از اندرکی تأمل در خود، متوجه جست‌وجوگری برای نیل به سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها می‌شوند.

۲ هر موجودی براساس برنامه حساب‌شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف در حرکت است.

۳ انجام اعمال عبادی مختلف برای اثبات حرکت در برنامه‌ریزی الهی برای موجودات

۴ وابستگی خوشحالی مخلوقات به خوشحال شدن خداوند متعال و تلاش برای کسب رضای او

۱۲ اگر فردی از ما پرسد «آیا میان انسان و سایر موجودات در مرحله انتخاب هدف تفاوتی وجود دارد؟» جواب خود را چگونه ارائه خواهیم داد؟

۱ انسان و حیوانات هدف خود را می‌شناسند و به سمت آن حرکت می‌کنند اما گیاهان به صورت غریبی هدف خود را می‌یابند.

۲ تمام موجودات از جمله آدمیان به صورت طبیعی و پس از شناخت اهداف به سوی آن‌ها روانه می‌شوند.

۳ گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات از راه غریبی به سوی اهداف می‌روند اما انسان خود باید هدفش را انتخاب کند.

۴ گیاهان به صورت طبیعی و انسان‌ها و حیوانات به صورت غریبی اهداف را می‌شناسند و به سمت آن‌ها حرکت می‌کنند.

۱۳ از آیه شریفه ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعِيشُنَّ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ کدام پیام مستفاد می‌گردد؟

۱ علیت حکمت خداوند و معلولیت حقانیت آفرینش

۲ علیت خلق‌جهان و معلولیت قدرت خداوند

۱۴ ارزش‌گذاری و کرامت‌بخشی ذات اقدس باری تعالیٰ به انسان توجه به کدام پرسش را ایجاب می‌نماید؟

۱ خداوند برای چه تو را خلق کرده و برای چه کار فرستاده است؟

۲ اهداف خلق‌جهان چیست و نیل به این اهداف چگونه می‌سیر است؟

۳ ما انسان‌ها چگونه باید زندگی کنیم و مسیر درست زندگی کدام است؟

۴ هدف حق تعالیٰ از آفرینش انسان چه بوده و چه ابزارهایی در اختیار وی گذاشته است؟

۱۵ کدام آیه شریفه مبین تعبیر ادبی زیر می‌باشد؟

«اگر جمله را به جا آوری و آن را (هدف را) فراموش کنی هیچ نکرده باشی.»

۱ ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعِيشُنَّ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ ۲ ﴿مِنْ أَمْنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمَلَ صَالِحًا فَلَا خُوفُ عَلَيْهِمْ﴾

۳ ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ﴾ ۴ ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَمَّا شَاكِرٌ وَ أَمَّا كَفُورٌ﴾

۱۶ اگر این کلام مولای متقيان امام علی علیه السلام که فرمودند: «ای مردم ... هیچ کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند و او را به خود و انگذاشته‌اند

تا به کارهای لغو و بی‌ارزش بپردازد.» را سرلوحة زندگی خویش قرار دهیم بیام مستنبت از کدام آیه شریفه ارمغان آن خواهد بود؟

۱ آن چه به شما داده شده کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آن چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است.﴾

۲ و بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطا کن و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار.﴾

۳ اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند و خداوند سریع الحساب است.﴾

۴ و ما آسمان‌ها و زمین و آن چه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.﴾

نیمه صفحه ۱۹ تا انتها صفحه ۱۹ کتاب درسی

اختلاف در انتخاب هدف / معیارهای انتخاب هدف / اصلی

۱۷ مطابق آیات قرآن کریم، عاقبت کسی که فقط زندگی دنیا را طلب کند، کدام است و زندگی دنیایی او چگونه خواهد بود؟

۱ بزرخ - در دنیا نیکی می‌بینند ولی در آخرت از آن بهره‌ای ندارد.

۲ دوزخ - در دنیا نیکی می‌بینند ولی در آخرت از آن بهره‌ای ندارد.

۳ بزرخ - به میزانی که خداوند اراده کند و بخواهد از آن بهره‌مند می‌شود.

(۹۹)-زبان

۱۸ مطابق آیات قرآن کریم، چه کسی «با خواری و سرافکنندگی» در جهان آخرت وارد دوزخ می‌شود؟

۱ از خداوند نیکی در زندگی دنیا بی خواسته و از آخرت بی بهره مانده است.

۲ به زندگی دنیا و آرایش و زینت آن پرداخته و در آسایش زندگی کرده است.

۳ فقط به دنبال زندگی زوگذر دنیا بوده است و به مقداری از آن دست یافته است.

۴ زندگی پایدار اخروی را فراموش کرده و به همه نصیب خود در این جهان رسیده است.

۱۹ اختلاف انسان‌ها در انتخاب اهداف، ریشه در نوع آن‌ها دارد و به همین دلیل تلاش برای رسیدن به کمالات و خوبی‌های متعالی و بزرگ است.

۱ نگاه و اندیشه - علت دستیابی به آن‌ها

۲ اعمال و کردار - معلول شناخت آن‌ها

۲۰ هدف‌ها و دلبستگی‌های «پایان‌پذیر» و «همیشگی»، به ترتیب اهداف و محسوب می‌شوند و ما باید در زندگی خود

۱ اصلی - فرعی - فقط به اهداف اصلی بها دهیم.

۲ اصلی - فرعی - هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم.

۲۱ کمک کردن به دیگران آن‌گاه هدف متعالی انسان خواهد شد و برای آن کوشش خواهد کرد که

۱ زندگی را محدود به دنیای مادی نداند و در پی آبادی آخرت خویش باشد.

۲ این عمل ارزشمند را پاسخ‌گوی استعدادهای خویش و روحیهٔ بنیانی طلب خود بداند.

۳ اهداف فرعی را به جای اهداف اصلی قرار ندهد و به آن دل نبند.

۴ خدمت به خلق را سرلوحةٔ زندگی خود قرار دهد.

۲۲ منشأ اختلاف انسان‌ها در انتخاب هدف چیست و برای انتخاب صحیح هدف چه باید کرد؟

۱ اختلاف در استعدادها - باید معیار و ملاک مناسب انتخاب کنیم.

۲ اختلاف در اندیشه‌ها - اهداف اصلی و فرعی را به خوبی تشخیص داده و گزینش کنیم.

۳ اختلاف در استعدادها - اهداف اصلی و فرعی را به خوبی تشخیص داده و گزینش کنیم.

۴ اختلاف در اندیشه‌ها - باید معیار و ملاک مناسب انتخاب کنیم.

۲۳ کدام عنوان‌بین به ترتیب بر اهداف «فانی» و «باقی» اطلاق می‌شود و کدام گزینه حد و مرز استفاده درست از آن‌ها را تصویر کرده است؟

۱ فرعی - اصلی - فقط به اهداف اصلی بها دهیم.

۲ اصلی - فرعی - هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم.

۲۴ به ترتیب «عامل سبب‌ساز» و «رهاوید» گسترده‌گی اختلافات میان اهداف آدمیان در کدام گزینه به چشم می‌خورد؟

۱ بینش و نگرش خاص انسان‌ها - دو دسته کردن اهداف

۲ مشخص کردن ارزش اهداف - دو دسته کردن اهداف

۲۵ ملاک اصلی در بهره‌وری نوع بشر از طبقات مختلف اهداف در کدام گزینه به منصة ظهور رسیده است؟

۱ تعیین ملاک و معیار مناسب با هدف‌گذاری جامع انسان

۲ تعیین ملاک و معیار مناسب با نوع بینش و نگرش خاص هر فرد

۳ بهره‌گیری از اراده و اختیار برای دور شدن از شقاوت و توجه به نگرش خاص هر فرد

۴ بهره‌گیری از اراده و اختیار برای دور شدن از شقاوت و توجه به هدف‌گذاری جامع انسان

۲۶ کدام عبارت در باب اهداف اصلی و فرعی صحیح است؟

۱ اهداف اصلی ممدوح و اهداف فرعی به کل مذموم‌اند.

۲ اهداف اصلی و فرعی ارجحیتی بر یکدیگر ندارند.

۳ به اهداف اصلی و فرعی باید به یک میزان توجه شود.

۴ در عین ضروریت اهداف فرعی و اصلی برای زندگی، اهداف اصلی تقدم موضوعی دارند.

۲۷ شرط دریافت پاداش در آخرت کدام است و میزان دریافت طالبان دنیا از آن منوط به چیست؟

۱ طلب سرای آخرت و سعی و کوشش برای آن - تلاش فرد در دنیا

۲ توجه به بزرگی خداوند و تلاش در جهت عمل به فرامین او - اراده‌الله

صفحه ۲۰ تا انتها صفحه ۲۳ کتاب دری

برترین هفتم

۹۹- انسانی - خارج از کشور

۲۸- بیت زیر، در پی بیان کدام مفهوم است؟

یا آن که برآرد گل، صد نرگس تر سازد؟

ای باغ تویی خوش تر، یا گلشن و گل در تو

۱ هدف‌های بزرگ به همان میزان که ضامن خوبی‌خستی ماست، همت بزرگ و اراده محکم می‌طلبد.

۲ انسان‌های هوشمند با بهره‌گیری از عقل خود، هدفی را انتخاب می‌کنند که کامل‌تر باشد.

۳ نزدیکی و تقرب به خداوند، از جنس مکان و ظاهراً نیست، بلکه یک تقرب حقیقی است.

۴ انسان با تنوع طلبی، به دنبال اهداف متنوعی است که بتواند استعدادهای او را شکوفا سازد.

۹۹- انسانی - خارج از کشور

۲۹- ثمرة توجه به آیة شریفه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ تَوَابَ الدُّنْيَا فَعَنْدَ اللَّهِ تَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَة﴾ کدام است؟

۱ تعیین سرنوشت ابدی در آخرت براساس اعمال نیکو در دنیا

۲ عهد و پیمان با خدا برای رسیدن به پاداش جاودان دنیوی و اخوت

۹۸- تجربی

۳۰- بیت زیر به دنبال انتقال کدام مفهوم به مخاطب است؟

یا آن که برآرد گل، صد نرگس تر سازد؟

ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو

۱ انسان در زندگی خود همواره در حال انتخاب هدف است.

۲ برخی با خوبی‌ها و زیبایی‌های درون خود به دنبال هدف می‌گرددند.

۳ افرادی مستند که به گونه‌های هستند که هدف‌های دیگر را نیز دربردارند.

۳۱- عبارت «برخی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که هدف‌های دیگر را نیز دربر دارند و رسیدن به آن‌ها مساوی رسیدن به هدف‌های دیگر نیز هست» مبین کدام مورد است؟

۹۸- خارج از کشور - با تغییر

۱ و ما آسمان‌ها و زمین و آنچه بین آن‌هاست را به حق آفریدیم.

۲ هرکس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

۳ هرکس که سرای آخرت را بطلبید و برای آن سعی و تلاش کند پاداش داده خواهد شد.

۴ بدراستی که پیامبرانمان را همراه با دلایل روشن فرستادیم... تا مردم به اقامه عدل و داد بrixیزند.

۹۸- انسانی - خارج از کشور - با تغییر

۳۲- در فرایند انتخاب هدف، کدام آیه شریفه مصدق «یک تیر و چند نشان» است؟

۱ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ تَوَابَ الدُّنْيَا فَعَنْدَ اللَّهِ تَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَة﴾

۱ ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَ مَا كَيْنَاهُمَا لَاعِبِينَ﴾

۲ ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾

۲ ﴿وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِيبٌ إِنَّ اللَّهَ بِالْعُلُوِّ أَمْرٌ﴾

۳۳- یکی از سؤال‌های اصلی هر انسانی که دست یافتن به جواب آن بسیار مهم و حیاتی است چیست و کدام آیه شریفه وافی ما به فهم هدف انسان‌های زیرک می‌باشد؟

۹۴- تجربی - با تغییر

۱ ما در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟ - ۲ و ما خلقنا السماءات و الأرض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما إلًا بالحق

۲ ما برای چه به وجود آمده‌ایم؟ - ۳ و ما خلقنا السماءات و الأرض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما إلًا بالحق

۳ ما در چگونه جهانی زندگی می‌کنیم؟ - ۴ من کان برید الثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والآخرة

۴ ما برای چه به وجود آمده‌ایم؟ - ۵ من کان برید الثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والآخرة

۹۰- خارج از کشور - با تغییر

۳۴- از دقت در دو آیه شریفه ﴿فَعِنْدَ اللَّهِ تَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَة﴾ و ﴿وَ مَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ﴾ به ترتیب به موضوع ..... و ..... بی می‌بریم.

۱ چند نشان زدن با یک تیر - نبودن خلل و شکاف در عالم وجود

۲ چند نشان زدن با یک تیر - حکیمانه بودن و هدفداری خلقت

۳ حکیمانه بودن و هدفداری خلقت - حکیمانه بودن و هدفداری خلقت - نبودن خلل و شکاف در عالم وجود

۳۵- جمله «انسان می‌تواند هم از بهره‌های مادی زندگی درست استفاده کند و هم سرای آخرت خویش را آباد سازد» پیام کدام آیه شریفه را به ذهن متبارد می‌سازد؟

۱ آن کس که سرای آخرت را بطلبید و برای آن سعی و کوشش کند، پاداش داده خواهد شد.

۲ هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

۳ آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کسی اراده کنیم - می‌دهیم.

۴ و ما آسمان‌ها و زمین و آن‌چه بین آن‌هاست را به بازیجه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.

۳۶- مضمون بیت «ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ / خوبی قمر سازد؟» با کدام آیه شریفه ارتباط مفهومی دارد؟

۱ و ما خلقنا السماءات و الأرض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما إلًا بالحق

۲ من کان برید ثواب الدنيا فعند الله ثواب الدنيا والآخرة

۳ و ما هذه الحياة الدنيا إلًا لعب

۴ افحسبتم أنما خلقناكم عبناً و انكم إلينا لا ترجعون

۳۷ برای این که بتوانیم همچون افراد زیرک با یک تیر چند نشان بزنیم، باید به کدام یک از ویژگی‌های انسان توجه نماییم؟

- ۱ ضرورت اهداف اصلی و فرعی برای زندگی انسان
- ۲ میل انسان به اهداف برتر و جامع تر

۳۸ قرآن کریم می‌فرماید: «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست» اشاره به کدام آیه مبارکه دارد؟

- ۱ من کان یربید ثواب الدّنيا فَعِنْدَ اللهِ ثواب الدّنيا وَ الْآخِرَةِ ﴿١﴾
- ۲ فَالْهُمَّهَا فِجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا ﴿٢﴾
- ۳ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا بِالْحَقِّ ﴿٣﴾

۳۹ هدف انتخابی مشمولین ضربالمثل «چون که صد آمد نود هم پیش ماست» کدام صفت را به خود اختصاص می‌دهد و کدام آیه شریفه مبین ضرورت این انتخاب می‌باشد؟

- ۱ جامع - ﴿فَعِنْدَ اللهِ ثوابُ الدّنيا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۲ دقیق - ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلاً بالْحَقِّ﴾
- ۳ دقیق - ﴿فَعِنْدَ اللهِ ثوابُ الدّنيا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۴ جامع - ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلاً بالْحَقِّ﴾

۴۰ حاصل اندک تأمل انسان در درون خود، جستجوگری برای چیست و مادامی که به آن منبع و مبدأ نرسد چه وضعیتی خواهد داشت؟

- ۱ سرچشمۀ خوبی‌ها و زیبایی‌ها - خمود و فرسوده است.
- ۲ زیبایی‌های منحصر به آخرت - خمود و فرسوده است.
- ۳ سرچشمۀ خوبی‌ها و زیبایی‌ها - آرام و قرار ندارد.
- ۴ زیبایی‌های منحصر به آخرت - آرام و قرار ندارد.

۴۱ کدام یک از آیات شریفه زیر بیانگر ویژگی انسان‌های زیرک در انتخاب هدف می‌باشد و علت آن‌که این افراد می‌توانند با یک تیر، چند نشان بزنند، کدام است؟

- ۱ ﴿فَعِنْدَ اللهِ ثوابُ الدّنيا وَ الْآخِرَةِ﴾ - به این دلیل که از نعمت‌های دنیوی و اخروی بهره می‌برند.
- ۲ ﴿فَعِنْدَ اللهِ ثوابُ الدّنيا وَ الْآخِرَةِ﴾ - زیرا می‌توانند به تمام اهداف دنیایی خود برسند.
- ۳ ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلاً بالْحَقِّ﴾ - زیرا می‌توانند به تمام اهداف دنیایی خود برسند.
- ۴ ﴿مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلاً بالْحَقِّ﴾ - به این دلیل که از نعمت‌های دنیوی و اخروی بهره می‌برند.

۴۲ تقرب و نزدیکی به خداوند به عنوان هدف زندگی، به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست، چه چیزی را می‌طلبید؟

- ۱ همت بزرگ و اراده محکم
- ۲ نیت خالص
- ۳ زیرکی و نیوغ
- ۴ داشت عمیق

۴۳ کدامین خصیصه، جداگانه انسان‌های زیرک و کیس از سایرین می‌باشد؟

- ۱ کمال طلبی بی حد و حصر
- ۲ تلاش برای ترک دنیا
- ۳ گزینش اهداف جامع تر
- ۴ داشتن همت عالی و اراده محکم

۴۴ اشتیمال هدف انسان به کدام ویژگی سبب می‌شود، نهال وجودش به درختی پرمیوه مبدل شود؛ چندان که سراسر وجودش مملو از مسرت و بالندگی گردد؟

- ۱ برترین هدف اصلی آن هدفی است که صرفاً استعدادهای متنوع مادی و معنوی را دربر گیرد.
- ۲ بهتر بتواند به ویژگی‌های متنوع بودن استعدادها و بی‌نهایت طلبه ای او پاسخ دهد.
- ۳ هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال رسید متوقف نشود و پایان ناپذیر باشد.
- ۴ انسان را از سردگمی در دنیای حیرت‌انگیز انتخاب اهداش برهاند.

۴۵ کدام کلام قرآن کریم، کامل‌ترین تعبیر درباره «زنگی به خاطر خداوند» است؟

- ۱ ﴿قُلْ إِنَّ صَلاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايِ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ ثَوَابُ الدّنيا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۲ ﴿مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثوابَ الدّنيا فَعِنْدَ اللهِ ثوابُ الدّنيا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۳ ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَعَبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلاً بالْحَقِّ﴾
- ۴ ﴿وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ الإِنْسَ إِلاً لِيَعْبُدُونَ﴾

۴۶ از دقت در کدام آیه شریفه تعبیر «جیاث لله» برداشت می‌گردد؟

- ۱ ﴿وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَ إِلَانْسَ إِلاً لِيَعْبُدُونَ﴾
- ۲ ﴿فُلْ إِنَّ صَلاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايِ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ زَبَّ الْعَالَمِينَ﴾
- ۳ ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَعَبِينَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلاً بالْحَقِّ﴾
- ۴ اگر انسان زندگی‌اش را خدایی کند تا بدان جا که به عنوان مصدق آیه شریفه ﴿فُلْ إِنَّ صَلاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايِ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ زَبَّ الْعَالَمِينَ﴾ قرار گیرد، کدام عنایت خاصه‌ای شامل حال او می‌شود؟

- ۱ دنیا را ترک می‌کند و به آن دل نمی‌بنند.
- ۲ چشم دلش باز می‌شود و حقانیت جهان خلقت را به عینه می‌بیند.
- ۳ شایستگی دریافت لطف و رحمت ویژه خداوند را پیدا می‌کند و به سعادت دنیوی و اخروی می‌رسد.
- ۴ روح بی‌قرارش آرام و قرار می‌پذیرد و دنیا و آخرتش آباد می‌شود.

تست های تکمیلی

۴۸ دست یافتن به پاسخ سؤال ..... بسیار مهم و حیاتی است؛ و کدام گزاره درباره تفاوت انسان با سایر موجودات صادق است؟

۱) جهان آفرینش چه ویزگی هایی دارد؟ - انسان تا سر حدی از کمال پیش می رود.

۲) ما انسان ها برای چه آفریده شده ایم؟ - انسان تا سر حدی از کمال پیش می رود.

۳) جهان آفرینش چه ویزگی هایی دارد؟ - انسان استعدادهای متنوع مادی و معنوی دارد و سایرین استعدادهای محدود مادی.

۴) ما انسان ها برای چه آفریده شده ایم؟ - انسان استعدادهای متنوع مادی و معنوی دارد و سایرین استعدادهای محدود مادی.

۴۹ تک تک موجودات این جهان دارای ..... هستند، زیرا خالق آن ها خدایی ..... است و این موضوع در آیه شریفه ..... متجلی گردیده است.

۱) هدفی - حکیم - ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بِنَاهُمَا لَا عَيْنٌ ...﴾ ۲) نظمی - حکیم - ﴿مِنْ كَانَ يَرِيدُ التَّوَابَ الدُّنْيَا فَعَنْدَ اللَّهِ ...﴾

۳) هدفی - علیم - ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بِنَاهُمَا لَا عَيْنٌ ...﴾ ۴) نظمی - علیم - ﴿مِنْ كَانَ يَرِيدُ التَّوَابَ الدُّنْيَا فَعَنْدَ اللَّهِ ...﴾

۵۰ از شعر مولانا که می فرماید: «ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟ / یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟» موضوعات زیر دریافت می شود؛ به حجز .....

۱) افراد زیرک می دانند که برخی از هدف ها به گونه ای است که اهداف دیگر را دربرمی گیرد.

۲) برخی از انسان ها به هدفی بالاتر از لذاید دنیوی و سرگرمی به آن نمی اندیشنند.

۳) برخی جان و دل خویش را به خداوند نزدیک تر می کنند و سرای آخرت خویش را آباد می سازند.

۴) دستیابی به اهداف بزرگ و گوهرهای گران قدر، پشتکار و همت شگرف می خواهد.

۵۱ علت انتخاب هدف های مختلف در بین انسان ها مربوط به ..... است و در چگونگی رسیدن به هدف در موجوداتی همچون گیاه و حیوان به ترتیب، ..... و ..... می باشد.

۱) اختلاف نوع اندیشه ها و تفکرات - طبیعی - غریزی - طبیعی

۲) متنوع بودن راه های رسیدن به قرب الهی - غریزی - طبیعی

۵۲ دومین تفاوت میان انسان و سایر موجودات ..... است و تعبیر قرآنی هدفدار بودن خلقت آسمان و زمین ..... است.

۱) شناخت و انتخاب هدف خلقتش و گام برداشتن به سوی آن - حکیم

۲) بی نهایت طلبی او و کم نشدن عطش دستیابی به خواسته هایش - حق

۵۳ «انتخاب صحیح اهداف» و «اختلاف بین اهداف انسان ها» به ترتیب تابع ..... و ..... می باشد.

۱) گزینش معیار مناسب - شرایط زندگی انسان ها

۲) شناخت دقیق اهداف - نوع اندیشه انسان ها

۵۴ بیت «ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش؟ / یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد؟» به کدام یک از مفاهیم زیر اشاره دارد؟

۱) می توان با یک تیر چند نشان زد و به همه اهداف دنیا بی رسانید.

۲) تفکر در آفرینش جهان هستی آنگاه ارزشمند است که به درک قدرت و حکمت الهی منجر شود.

۳) هر کمال و خوبی از خداوند سرچشم می گیرد که رسیدن به این خوبی ها و تقرب به خداوند نیازمند همت بزرگ و اراده محکم است.

۴) هدف ما باید رسیدن به سرچشمه خوبی ها و زیبایی ها که همان خداوند است، باشد.

۵۵ از دقت در آیه شریفه ﴿وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا عَيْنٌ مَا خَلَقْنَا هُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾ کدام مفهوم مستفاد نمی گردد؟

۱) حق بودن آفرینش آسمان ها و زمین به معنای هدفدار بودن خلقت آن هاست.

۲) انسان برخلاف موجودات دیگر به سوی هدف حکیمانه ای در حرکت است.

۳) از آن جایی که خالق موجودات حکیم است، آفرینش هیچ مخلوقی بیهوده نیست.

۴) جهان آفرینش بی هدف نیست و هر موجودی براساس برنامه حساب شده ای به این جهان گام نهاده است.

۵۶ چند مورد از عبارت های زیر در رابطه با اهداف وجودی حیوانات و گیاهان، صحیح می باشد؟

(الف) به ترتیب به صورت طبیعی و غریزی به هدف های محدود خود می رسانند.

(ب) هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال می رسدند، متوقف می شوند.

ج) انسان در انتخاب هدف، به دنبال کمالات نامتناهی است، در حالی که حیوانات و گیاهان اهداف محدودی را انتخاب می کنند.

د) در گیاهان و حیوانات، تنها طبیعت و غریزه حاکم است و داشتن هدف برای آن ها معنایی ندارد.

۵۷ از ارتباط آیات «و ما بینهما لاعبین ما خلقنا هما الا بالحق» و «ف عند الله ثواب الدنيا والآخرة» کدام مفهوم مستنبط است؟

۱ در بین خلقت تک تک موجودات عالم هدفی وجود دارد که با برنامه ریزی به آن می رساند.

۲ اگر کسی به دنبال نیل به دنیا و آخرت است، باید حکمت الهی را بشناسد.

۳ خداوند متعال حکیم است و کار عبث و بیهوده ای انجام نمی دهد، لذا انسان زیرک او را به عنوان هدف خود برمی گزیند.

۴ اگر کسی حکمت الهی و هدفمندی عالم را دریابد، زندگی خود را وقف او می کند و عبارت زندگی به خاطر خدا را مجسم می کند.

۵۸ استدلال قرآنی در مقابل کسانی که «بهترین و بالرzes ترین دارایی و سرمایه خود را صرف کارهای کم ارزش می کنند» چیست؟

۱ «ما هی الا حیاتنا الدنیا نموت و نحيا»

۲ «من کان یريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة»

۳ آنچه که هر موجودی براساس آن به این جهان گام نهاده چیست و مبنای آن کدام است؟

۱ بینش و نگرش خاص - حق بودن آفرینش آسمانها و زمین و هدفدار بودن خلقت

۲ برنامه حساب شده - حق بودن آفرینش آسمانها و زمین و هدفدار بودن خلقت

۳ بینش و نگرش خاص - اختلاف در هدف‌گذاری میان موجودات گوناگون

۴ برنامه حساب شده - اختلاف در هدف‌گذاری میان موجودات گوناگون

۵۹ شعر: «ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو / یا آن که بر آرد گل صد نرگس تر سازد؟» با کدام آیه، ارتباط مفهومی دارد؟

۱ آنا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفروا

۲ و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین

۱ من کان یريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۲ افحسبتم انما خلقناکم عبا و انکم إلينا لا ترجعون

۶۰ مقصود نهایی انسانی که خوبی ها را به صورت کامل و بی پایان می خواهد چیست و پیام کدام آیه شریفه به آن اشاره دارد؟

۱ تقرب و نزدیکی به خدای بزرگ - ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین ما خلقنا هما الا بالحق

۲ تکامل نگاه و بینش - ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین ما خلقنا هما الا بالحق

۳ تقرب و نزدیکی به خدای بزرگ - من کان یريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۴ تکامل نگاه و بینش - من کان یريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۶۱ از دقت در آیه شریفه «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ» کدام پیام مفید برداشت قرار می گیرد؟

۱ رسیدن به اهداف دنیوی، منحصر به کسب رضایت خداوند است.

۲ برخی از هدفها به گونه ای هستند که هدف های دیگر را نیز در دل خود جای داده اند.

۳ برخی انسان ها به هدفی بالاتر از لذت های مادی و سرگرم شدن به آن نمی اندیشند.

۴ اگر هدف و مقصود زندگی خدا باشد، بسیاری از مفاهیم کلیدی زندگی تعریفی جدید پیدا می کنند.

۶۲ مبنای این مدعای انسان که «در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود داشته است» در کدام گزینه مستند شده است؟

۱ عدل خداوند متعال، بازیچه بودن را از آن ها دور کرده است.

۲ هدفمندی یکی از شاخصه های جدانشدنی و فرعی هرگونه خلقتی است.

۳ خالق آن ها خدایی حکیم است که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی دهد.

۶۳ با توجه به مفهوم کدام آیه شریفه، حق بودن آفرینش تمام مخلوقات مستفاد می گردد؟

۱ و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین...

۲ و نفی و ما سوحاها فلائمها فجورها و تقوها

۳ ام نجعل الذين آمنوا و عملوا الصالحات كالمسدسين في الأرض

۱ و ما خلقنا هما الا بالحق

۲ من کان یريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۶۴ هدف اصلی افراد زیرک در زندگی چیست و با این انتخاب چه تغییری در کارهای دنیایی خود ایجاد می کنند و کدام آیه شریفه، مستندی و حیانی برای انتخاب آن ها است؟

۱ خدا - تمام کارهای دنیایی خود را در جهت اعمال عبادی انجام می دهند - ما خلقنا هما الا بالحق

۲ آخرت - تمام کارهای دنیایی خود را در راستای رضای الهی انجام می دهند - ما خلقنا هما الا بالحق

۳ خدا - تمام کارهای دنیایی خود را در راستای رضای الهی انجام می دهند - فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۴ آخرت - تمام کارهای دنیایی خود را در جهت اعمال عبادی انجام می دهند - فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۶۵ آنچه که سبب می گردد انسان شایسته دریافت رحمت خاص الهی باشد، کدام است و مفهوم سخن مشهور «یک تیر و چند نشان» از کدام آیه شریفه قابل برداشت می باشد؟

۱ ایمان - و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین

۲ بندگی - من کان یrid ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۳ ایمان - و ما خلقنا السماوات و الارض و ما بینهما لاعبین

۴ بندگی - من کان یrid ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة

۶۷ آن جا که می‌گوییم «در پس خلقت تک تک موجودات این جهان هدفی وجود دارد» کدام گزینه مفهوم می‌شود؟

۱ آن چه به شما داده شده، کالای زندگی دنیا و آرایش آن است.

۲ بعضی از مردم می‌گویند: خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن ولی در آخرت بهره‌ای ندارند.

۳ هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

۴ و ما آسمان‌ها و زمین و آن چه میان آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم.

۶۸ منظور ما از این که می‌گوییم «عطش انسان در دستیابی به خواسته‌هایش روزبه روز افزون می‌گردد» چیست؟

۱ انسان روحیه بی‌نهایت طلب دارد و به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد.

۲ انسان روحیه بی‌نهایت طلب دارد و پس از رسیدن به حد مطلوبی از کمال متوقف می‌شود.

۳ آدمی به دنبال تعادل دل‌بستگی‌های فرعی و اصلی است و پس از رسیدن به حد مطلوبی از کمال متوقف می‌شود.

۴ آدمی به دنبال تعادل دل‌بستگی‌های فرعی و اصلی است و به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد.

۶۹ در راستای چگونگی رسیدن موجودات به اهدافشان به کدام مفهوم می‌توان تکیه کرد؟

۱ آدمی به محض رسیدن به سرحدی از کمال و پس از انتخاب اهدافش به سمت آن‌ها حرکت می‌کند.

۲ حیوانات که حرکتشان به سوی اهداف غریزی است، بعد از رسیدن به اندازه‌ای از رشد متوقف می‌شوند.

۳ انسان‌ها به صورت طبیعی و حیوانات با استفاده از غریزه به سمت اهداف بی‌نهایت و کمال‌گرایانه خود می‌روند.

۴ گیاهان به دنبال اهدافی هستند که پایان نیابت و تمام نشود در حالی که حیوانات هدف‌های محدود دارند.

۷۰ آن جا که فردی کمک به دیگران را ارزشمند می‌انگارد و دیگری به دنبال کسب شهرت است ..... تبیین می‌شود که هر دوی آن‌ها به دنبال آرام‌سازی ..... در درون خود می‌باشند.

۱ ضرورت پرداخت به اهداف اصلی - روح پایان ناپذیر

۱ نوع اندیشه متفاوت انسان‌ها - تمنیات فرعی

۲ ضرورت پرداخت به اهداف اصلی - تمنیات فرعی

۲ نوع اندیشه متفاوت انسان‌ها - روح پایان ناپذیر

۷۱ لازمه انتخاب صحیح هدف‌ها و دل‌بستن به آن‌ها چیست؟

۱ تعیین معیار و ملاک همسو با میل بی‌نهایت طلب انسان و استعدادهای متنوع انسان

۲ نصب العین قرار دادن اهداف پایان‌پذیر به عنوان استلزمان زندگی

۳ توجه مناسب و معادل به نیازها و دل‌بستگی‌های فرعی و اصلی

۴ بذل توجه نسبت به دنیا حیرت‌انگیز بشر و ویرگی‌های آن

۷۲ برخی انسان‌ها تصور می‌کنند این دنیا و هرچه در آن است ملعنه و بازیچه‌ای بیش نیست. کدام آیه شریفه نافی این پندار ویرانگر است؟

۱ و ما هذه الحياة الدنيا الْأَلِهُ و لَعْنَ الدَّارِ الْآخِرَةِ أَهَمُّ الْحَيَاةِ ﴿۲﴾ آن‌هایه السَّبِيل امَا شاكراً وَ امَا كفوراً

۲ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَاعِبٌ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ﴿۲﴾

۷۳ مفهوم بیت زیر با کدام آیه شریفه قرابت معنایی دارد؟

۱ ای عقل تو به باشی در دانش و در بینش

۲ یا آن که به هر لحظه صد عقل و نظر سازد

۱ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَاعِبٌ ﴿۱﴾

۲ وَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ لَا يَنْزَهُ عَنِ الْحِلْمِ ﴿۲﴾

۷۴ تعیین ملاک و معیار اهداف از چه جهت ضرورت دارد و این مهم به کدامین نتیجه منتج می‌شود؟

۱ نگرش یکسان به هدف‌ها - بروز اختلاف در هدف‌گذاری‌ها

۲ انتخاب صحیح هدف‌ها - تقسیم‌بندی طبیعی هدف‌ها

۷۵ کدام‌یک از گزینه‌های زیر به ترتیب لازمه «سیراب شدن روح بی‌نهایت طلب انسان» و «درک جست‌وجوگری در جهت کشف سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها» را بیان می‌کند؟

۱ انتخاب تقرب الهی به عنوان مقصد - تأمل و تدبیر درونی

۲ درک حقانیت عالم خلقت - کمال‌گرایی و بی‌نهایت‌طلبی

۷۶ اگر گفته شود «به میزانی که یک هدف برتر و جامع‌تر باشد، هدف‌های بیشتری را در درون خود جای می‌دهد». پیام کدام آیه شریفه ترسیم شده است؟

۱ آن‌هایه السَّبِيل امَا شاكراً وَ امَا كفوراً

۲ وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمَّهَا فجورها و تقواها

۷۷ من که زندگی را در درون خود جای می‌دهد. پیام کدام آیه شریفه ترسیم شده است؟

۱ آن‌هایه السَّبِيل امَا شاكراً وَ امَا كفوراً

۲ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَاعِبٌ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ

- ۷۷** منشأ اختلاف در انتخاب هدف‌ها چیست و کدام عامل انسان را به محقق ساختن اهدافش سوق می‌دهد؟
- ۱ نوع نگاه و اندیشه انسان - اراضی میل بی‌نهایت‌طلبی
  - ۲ عدم تعقل و خردورزی - اراضی میل بقاطلبی
- ۷۸** کدام یک از عبارات زیر مُستَبِطَ از آیه شریفه ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنَّهُ اللَّهُ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالآخِرَة﴾ می‌باشد؟
- ۱ تنها رسیدن به آخرت است که عطش روحیه بی‌نهایت‌طلب ما را سریاب می‌کند.
  - ۲ انسان هدفی دارد، که گام نهادن او در این دنیا تماماً فرصتی برای نیل به آن هدف می‌باشد.
  - ۳ انسان‌های زیرک در سایه عبادت و بندگی پروردگار با یک تیر چند نشان می‌زنند و دنیا و آخرتشان را آباد می‌سازند.
  - ۴ برترین و جامع‌ترین هدف که سعادت اخروی انسان را در بی‌دارد، عبادت و بندگی خدا است.
- ۷۹** با توجه به حکایات مولوی، لزوم توجه به هدف خلقت از سوی انسان، ریشه در چه امری دارد؟
- ۱ کثیر ارزش‌گذاری خداوند بر انسان
  - ۲ شدت اهمیت شناخت حکمت آفرینش
- ۸۰** برخورداری انسان از توامندی و قابلیت‌های کثیر جسمانی و روحانی چه رهواردی برای وی دارد؟
- ۱ در زندگی خود همواره و در هر آن در حال انتخاب هدف می‌باشد.
  - ۲ خود هدف از خلقت را می‌شناسد و آن را انتخاب کرده و به سوی آن گام برمی‌دارد.
  - ۳ عطش او در دستیابی به خواسته‌هایش نه تنها کم نمی‌شود بلکه روز به روز افزون می‌گردد.
  - ۴ به دنبال انتخاب هدف‌هایی است که از طریق آن استعدادهای گوناگون خویش را به کمال رساند.
- ۸۱** خاستگاه و ریشه‌گزینش اهدافی که استكمال قابلیت‌های مادی و معنوی آدمی را در پی داشته باشد کدام است؟
- ۱ روحیه بی‌نهایت‌طلب انسان
  - ۲ تنوع استعدادهای انسان
- ۸۲** مجاهده در جهت نیل به متعاق دینیوی به ترتیب محکوم و مقیود چیست؟
- ۱ انتقام - فراغت از اشتغال به دنیا
  - ۲ ضرورت - عدم توجه به دنیا
  - ۳ اثبات - عدم ارتکاب گناه
- ۸۳** به هنگام نگرش در دنیای شگرف انسان‌ها کدام عامل موجبات سرگشتنی اویله را فراهم می‌آورد؟
- ۱ وجود اختلاف در انتخاب اهداف اصلی و فرعی
  - ۲ تمایز نگاه و اندیشه و دلیستگی انسان‌ها
  - ۳ صحت انتخاب هدف هم‌راستا با میل بی‌نهایت‌طلب و تمامی گرایش‌ها
- ۸۴** معلویت انتساب ارائه ملاک صحیح جهت انتخاب درست اهداف توسط انسان‌ها به خداوند، علیت کدام گزینه را تبیین می‌کند؟
- ۱ اعلمیت خداوند به نیازهای انسان و رحمت الهی
  - ۲ حق بودن آفرینش مخلوقات و حکمت الهی
  - ۳ غنای ذاتی خداوند به دلیل فقر مخلوقات
- ۸۵** کدام شاهد و حیانی ادعای شخصی را که می‌گوید: «لازمه تقرب به خدا این است که کارهایی مانند کسب مال و ثروت که از امور فرعی هستند، کنار گذاشته شود» را منتفی می‌سازد؟
- ۱ اینان از کار خود نصیب و بهره‌ای دارند: و خداوند سریع الحساب است.
  - ۲ هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.
  - ۳ بعضی می‌گویند: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطاکن، و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار.
  - ۴ آن‌چه به شما داده شده، کالای زودگذر دنیا و آرایش آن است و آن‌چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است: آیا اندیشه نمی‌کنید؟
- ۸۶** اگر جویای صحت گزینش اهداف خود و دل‌سپاری به آن‌ها باشیم نیازمند چه ابزاری هستیم؟
- ۱ اندیشه و تحقیق
  - ۲ عقل و اختیار
  - ۳ نگرش و بینش دقیق
  - ۴ معیار و ملاک
- ۸۷** ورود همراه با خواری و سرافکنندگی به دوزخ، شامل حال چه کسانی می‌شود؟
- ۱ آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد.
  - ۲ آن کس که به کالای دنیا توجه دارد.
- ۸۸** آن جا که خداوند رحیم ملاک و معیار انتخاب صحیح اهداف را به انسان داده است، اهداف فرعی و اصلی را به ترتیب چگونه توصیف می‌کند؟
- ۱ کالای زندگی دنیا و آرایش - انتخاب حقیقی
  - ۲ خواب کوتاه و گذرا - بهتر و پایدارتر
  - ۳ کالای زندگی دنیا و آرایش - بهتر و پایدارتر

۸۹ نفی عدم هدفدار بودن جهان خلقت و نفی بیهوده و بازیچه بودن آن پیام کدام آیه است؟

۱) آتا هدیناه السبیل اما شاکراً و اما کفرواً
۲) و لا قسم بالتفس اللوامة

۳) ما خلقنا السماوات و الأرض و ما بينهما لاعبين
۴) من كان يرید ثواب الدّنيا فعند الله ثواب الدّنيا و الآخرة

۵) حُقُّ بُودِنْ آفَرِيشْ جَهَانْ بِهِ مَعْنَى ..... در خلقت آن است که برخاسته از ..... خداوند می باشد.

۶) قانونمندی - حکمت
۷) هدفداری - حکمت
۸) از دقت در آیه شریفه «من کان یرید ثواب الدّنيا فعند الله ثواب الدّنيا و الآخرة» کدام پیام برداشت می شود؟

۹) برخی انسان‌ها به هدفی بالاتر از لذت‌های دنیوی و سرگرم شدن به آن نمی‌اندیشند.

۱۰) تنها راه برای رسیدن به اهداف دنیوی، کسب رضایت خداوند است.

۱۱) برخی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که هدف‌های دیگر را نیز در برداند.

۱۲) هر حرکت و عملی که برای کسب رضایت خداوند و براساس معیارهای دینی صورت گیرد، عبادت محسوب می‌شود.

۱۳) کامل ترین تعبیر درباره «زندگی به خاطر خدا» در آیه شریفه ..... تجلی دارد.

۱۴) و ما خلقت الجنّ و الانس إلّا ليعبدون
۱۵) محيای و مماتی لله رب العالمين

۱۶) فعند الله ثواب الدّنيا و الآخرة

۱۷) کدام آیه شریفه اشاره به تعبیر «زندگی به خاطر خدا» دارد؟

۱۸) و ما خلقت الجنّ و الانس إلّا ليعبدون
۱۹) قل انَّ صَلاتِي و نُسُكِي و مَحْيَايِي و مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

۲۰) و ما خلقنا السماوات و الأرض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما إلّا بالحق
۲۱) من کان یرید ثواب الدّنيا فعند الله ثواب الدّنيا و الآخرة

۲۲) زبان حال انسان‌هایی که زندگی‌شان را وقف خداوند متعال کرده‌اند، در کلام الله مجید چگونه وصف شده است؟

۲۳) هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خدا است.

۲۴) نماز، تمامی اعمال و زندگی و مرگ من برای خدا است، پروردگار جهانیان

۲۵) پروردگار به ما صبری عطا کن و ما را در راه ایمان ثابت قدم قرار ده.

۲۶) پروردگار منزه‌ی تو، پس ما را از عذاب آتش نگهادار.

۲۷) با توجه به آیه شریفه «قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايِي وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» کدام گزینه درست است؟

۲۸) یگانه هدفی که انسان برایش خلق شده بندگی خداست.

۲۹) پذیرش نماز و سایر اعمال عبادی فقط در سایه نیت خالص و الهی میسر می‌شود.

۳۰) تنها مجرای اراضی روحیه بی‌نهایت طلبی، روی آوردن به سرچشمه کمالات است.

۳۱) این‌که خداوند پروردگار جهانیان است، ضرورت انجام همه اعمال در راستای رضای او را ایجاب می‌کند.

صفحه ۲۸۳ انسانی صفحه ۲۱ کتاب دی

مقدمه اسلامیه‌ای انسان اسلامیه‌ی دین

(۹۹- انسانی)

۹۶ نشانه‌گرامیداشت انسان از سوی خداوند متعال و جایگاه ویژه او در نظام هستی، کدام است؟

- ۱ آفرینش جهان و مخلوقات برای انسان و اعطای توانمندی بهره‌مند شدن از آن‌ها
- ۲ اعطای نیروی که با آن بینیدیشد و توان تشخیص راه‌های غلط و درست در زندگی
- ۳ امداد انسان برای بهره‌گیری از سرمایه‌های الهی و شناخت موائع حرکت او به سمت خدا
- ۴ شناخت سرمایه‌ها و توانایی‌ها و استعدادهای انسان و چگونگی به کارگیری این سرمایه‌ها

(۹۹- خارج از کشور - با تغییر)

۹۷ کدام مورد، علت به مسخره و بازی گرفتن نماز را بیان نموده است؟

- ۱ تمسخر مؤمنان و اهل عبادت در هنگامی که پیامبر مردم را به نماز فرا می‌خواند.
- ۲ بهره نگرفتن از نیروی که انسان با آن بینیدیشد و مسیر درست زندگی را تشخیص دهد.
- ۳ درک نکردن جایگاهی که خداوند برای انسان قائل شده است تا در میان گمراهن نباشد.
- ۴ نداشتن گوش شنوا برای تفکر در آیات الهی که در جهان آخرت در میان دوزخیان نباشد.

(۹۸- ریاضی)

۹۸ کدام موضوع، نشان می‌دهد خداوند متعال برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است؟

- ۱ راه رستگاری و شقاوت برای انسان در مسیر رشد و کمال تبیین گردیده است.
- ۲ توانایی بهره‌مندی انسان از آنچه در آسمان‌ها و زمین برای او قرار داده شده است.
- ۳ عوامل رشد و کمال و همچنین عوامل سقوط و گناه به انسان نشان داده شده است.
- ۴ امکان شناخت سرمایه‌ها و استعدادهای انسان و شناخت موائع حرکت برای او مشخص گردیده است.

۹۹ با توجه به اینکه لازم است انسان در مسیر رشد و کمال خود حرکت به سوی هدف به ترتیب، در کدام مورد بیان شده است؟

(۹۸- زبان) **۱** عقل و اراده در گام نخست - انتخاب در گام بعد

۲ شناخت انسان و سرمایه‌هایش - بهره‌گیری از آن‌ها

۳ شناخت هدف زندگی و درک آینده - کشف راه درست زندگی

۴ آیه شریفه ﴿وَ نَفْسٌ وَّ مَا سُوَّاهَا فَلَهُمْهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾ بیانگر کدام سرمایه وجود انسان می‌باشد؟

(۹۰- هنر - با تغییر) **۱** وجود اخلاقی **۲** گرایش به خیر و نیکی **۳** عقل **۴** اختیار و اراده

۱۰۱ آن مرتبه از «نفس» که به دلیل عظمت و جایگاهش، مورد سوگند باری تعالی قرار گرفته است، کدام است و ظهور و بروزش در چه هنگامی است و مسبّب آن چیست؟ همچنین کدام آیه شریفه بیانگر این مرتبه از «نفس» و ویژگی‌های آن می‌باشد؟

(۸۹- تجربی - با تغییر) **۱** نفس لومه - هنگام آلوگی به گناهان - گرایش انسان به نیکی‌ها - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾

۲ نفس مطمئنه - هنگام آلوگی به گناهان - فطرت خداشنای انسان - ﴿وَ نَفْسٌ وَّ مَا سُوَّاهَا فَلَهُمْهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۳ نفس مطمئنه - به هنگام ترک مستحبات و عمل به مکروهات - فطرت خداشنای انسان - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾

۴ نفس لومه - به هنگام ترک مستحبات و عمل به مکروهات - گرایش انسان به نیکی‌ها - ﴿وَ نَفْسٌ وَّ مَا سُوَّاهَا فَلَهُمْهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۱۰۲ «سرزنش در مقابل گناه و زشتی» هم‌مفهوم با کدام آیه شریفه می‌باشد؟

۱ ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾ **۲** ﴿وَ نَفْسٌ وَّ مَا سُوَّاهَا فَلَهُمْهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۳ ﴿أَنَّا هُدِينَا السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾

۱۰۳ تکریم «انسان» بر بسیاری از مخلوقات در گرو ..... است و فهم زیبایی‌ها و زشتی‌ها و رفتان به سوی هر کدام مفهوم ..... می‌باشد.

(۸۷- خارج از کشور - با تغییر) **۱** خداشناسی - ﴿فَالَّهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾ **۲** خوششتن‌شناسی - ﴿خُویشتن‌شناسی -﴾

۳ خداشناسی - ﴿أَنَّا هُدِينَا السَّبِيلَ﴾

۱۰۴ اینکه گفته می شود: «خداؤند انسان را به گونه ای آفرید که بتواند زیبایی ها و زشتی ها را درک کند و آن گاه که به سوی زیبایی ها رو آورد در درون خود، احساس خرسندي نماید و اگر به سوی بدی ها و زشتی ها رهسپار شود، ملامتگر خویش باشد» توجه ما به کدام آیه، جلب می شود؟
۸۶- انسانی - با تغییر (۱) وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَآلَهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا (۲) وَ لَا أُقِيمَ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةُ

(۳) وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا عَبْنَ وَ مَا خَلَقْنَا هُمَا لَا بِالْحَقِّ (۴) أَنَا هَدِينَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا

۱۰۵ «بازداشتن انسان از راحت طلبی با محکمه درونی او» و «منع انسان از خوشی های زودگذر با دوراندیشی» به ترتیب توسط کدامیک از سرمایه های الهی انسان رقم می خورد؟

(۱) نفس لوامه - قوّة تعقل - پیامبران الهی (۲) نفس لوامه - پیامبران الهی (۳) قوّة تعقل - قوّة تعقل - پیامبران الهی

۱۰۶ اگر بگوییم «خداؤند متعال هر یک از ما را مسئول سرنوشت خودمان قرار داده است.» به پیام کدامیک از آیات ذیل اشاره شده است؟

(۱) من کان یرید ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة (۲) أَنَا هَدِينَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا

(۳) وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَآلَهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا (۴) مَا خَلَقْنَا هُمَا لَا بِالْحَقِّ

۱۰۷ عکس العمل نشان دادن انسان در مقابل گناه و زشتی معلوم ..... و آن گاه که .....

(۱) وجود اخلاقی - به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت می کند و در اندیشه جبران آن برمی آید.

(۲) گرایش به نیکی ها و زیبایی ها - پیشوایان پاک و دلسوز او را به راه سعادت راهنمایی می کنند، آن را می پذیرد.

(۳) گرایش به نیکی ها و زیبایی ها - به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت می کند و در اندیشه جبران آن برمی آید.

(۴) وجود اخلاقی - پیشوایان پاک و دلسوز او را به راه سعادت راهنمایی می کنند، آن را می پذیرد.

۱۰۸ از دقت در آیه شریفه «وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَآلَهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا» کدام مفهوم مستفاد می گردد؟

(۱) خداوند هم استعداد زشتی به انسان داده و هم استعداد خوبی و در نتیجه انسان به هر دوی آن گرایش دارد.

(۲) انسان صاحب اراده و اختیار آفریده شده و به همین دلیل مسئول سرنوشت خودش می باشد.

(۳) خداوند سرشت ما را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را که گرایش به همه خوبی ها و زیبایی هاست در ما قرار داد.

(۴) انسان زشتی و زیبایی و بدی و خوبی را درک می کند و چون می داند که چیزی بد است، به آن گرایش ندارد.

۱۰۹ «انسانها عاشق فضایلی چون صداقت و درستی هستند و از دوروبی و ظلم و ریا بیزارند و هرگاه به یکی از این ردایل آلوده گردد؛ وجودشان سرشار از غم گشته و به ملامت خود می پردازند.» اگر بخواهیم منشأ این احساسات انسان را در آیات قرآن کریم جستجو کنیم؛ به ترتیب کدام آیات راهنمای ما خواهند بود؟

(۱) وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَآلَهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا (۲) وَ لَا أُقِيمَ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةُ

(۳) وَ لَا أُقِيمَ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةُ - (۴) وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَآلَهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا

(۵) وَ لَا أُقِيمَ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةُ - (۶) وَ لَا أُقِيمَ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةُ

(۷) وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَآلَهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا - (۸) وَ نَفْسٍ وَ مَا سَوَّاهَا فَآلَهُمَّهَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا

۱۱۰ الهم فجور و تقوا به انسان که در آیات قرآن کریم به آن اشاره شده است، مربوط به کدامیک از سرمایه های انسانی است؟

(۱) فطرت خدا آشنا (۲) قدرت تعقل (۳) گرایش به خیر و نیکی (۴) نفس لوامه

۱۱۱ اگر بخواهیم آیه شریفه «وَ لَا أُقِيمَ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةُ» را مطمح نظر قرار دهیم، کدام پیام مستفاد می گردد و عامل مذکور در این آیه در تقابل با مفهوم بیان شده در کدام حدیث می باشد؟

(۱) قرآن کریم عامل درونی واکنشگر در مقابل آلودگی به گناه را «نفس لوامه» می نامد - «دشمن ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست.»

(۲) پروردگار به ما نیرویی عنایت کرد تا مسیر درست را از نادرست تشخیص دهیم - «دشمن ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست.»

(۳) پروردگار به ما نیرویی عنایت کرد تا مسیر درست را از نادرست تشخیص دهیم - «هیچ چیز مانند نماز، بینی شیطان را به خاک نمی مالد.»

(۴) قرآن کریم عامل درونی واکنشگر در مقابل آلودگی به گناه را «نفس لوامه» می نامد - «هیچ چیز مانند نماز، بینی شیطان را به خاک نمی مالد.»

۱۱۲ کدامیک از گزینه های زیر از مفاهیم استنتاج شونده از آیه «أَنَا هَدِينَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا» است؟

(۱) خداوند انسان را به گونه ای آفرید که بتواند زیبایی ها را درک کند.

(۲) خداوند گرایش به زیبایی و نیکی را در وجود انسان به امانت قرار داده است.

(۳) خدای متعال شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در انسان قرار داد.

(۴) خداوند راه رسیدن به خوشبختی را به انسان نشان داد تا خود آن را بشناسد و با اراده خود برگزیند.

۱۱۳ هنگامه سرزنش و ملامت نفس و در اندیشه جبران برآمدن، ..... است و این از آن روست که همه ما انسان‌ها از رذائلی چون دورویی، حقارت نفس، ریا و ظلم بیزاریم که به ترتیب مفاهیم اول و دوم از کدام آیات برداشت می‌گردد؟

- ۱ پس از ارتکاب گناه - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِما شَاكِراً وَ إِما كَفُوراً﴾ - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾
- ۲ در حین عمل به خطا - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورُهَا وَ تَقْواهَا﴾ - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾
- ۳ پس از ارتکاب گناه - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾ - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورُهَا وَ تَقْواهَا﴾
- ۴ در حین عمل به خطا - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾ - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِما شَاكِراً وَ إِما كَفُوراً﴾

۱۱۴ اگر بخواهیم تعریف جامعی از هدف ارسال پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوز همراه با کتاب راهنمای انسان را ارائه دهیم، کدام گزینه را مستمسک خود قرار می‌دهیم؟

- ۱ به آنان صرفاً در مورد چگونگی مقابله با گناه آموزش دهنده.
- ۲ الگویی برای زندگی فرزندان آنان باشند.
- ۳ زیبایی و ارزش هدف‌های فرعی زندگی‌شان را به آنان نمایش دهند.
- ۴ راه سعادت را به انسان‌ها نشان دهند و در پیمودن راه حق به آنان کمک کنند.

۱۱۵ عکس العمل انسان در مقابل گناه و زشتی معلول چیست و مفهوم کدام آیه شریفه با این علت تقارن دارد؟

- ۱ نفس ملامتگر - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾
- ۲ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - ﴿وَ لَا أُقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَة﴾
- ۳ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورُهَا وَ تَقْواهَا﴾
- ۴ نفس ملامتگر - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالْهَمَهَا فُجُورُهَا وَ تَقْواهَا﴾

۱۱۶ اگر علت دانستن خودشناسی به عنوان سودمندترین دانش‌ها مورد سؤال قرار گیرد، پاسخ درخور به آن چیست؟

- ۱ هدف خلقت انسان عبادت و بندگی خداوند است.
- ۲ اولین گام برای حرکت انسان در مسیر الهی، شناخت انسان است.
- ۳ انسان دارای جایگاهی والا در نظام هستی است.

۱۱۷ هدف خداوند از روانه کردن انبیا به همراه کتب الهی به سوی مردم کدام است؟

- ۱ تا جایگاه ویژه انسان در نظام هستی معلوم ذهن همکان شود.
- ۲ تا بتوانیم به خیر و نیکی روی آوریم و از گناه و زشتی بپرهیزیم.

۱۱۸ اگر این پرسش مطرح شود که «خداوند متعال با اعطای سرمایه‌های ارزشمند و وداعی الهی به انسان کدام هدف را دنبال می‌کرده است؟» کدام پاسخ از ما دستگیری خواهد کرد؟

- ۱ شیطان بر آدمی سلطه‌ای نداشته باشد و او را گمراه نکند.
- ۲ انسان در مسیر رشد و کمال حرکت کند و به هدفش در خلقت برسد.
- ۳ عامل خدافتارهای انسان چیست و راهکار مصونیت از آن کدام است؟

- ۱ انسان محیط بر غفلت‌ها شود - بازگشت به سوی خدا
- ۲ غفلت‌ها محاط انسان شوند - نفس لواحه
- ۳ انسان محیط غفلت‌ها شود - بازگشت به سوی خدا

۱۱۹ اگر بخواهیم با مستندی روایی حب ذاتی انسان به خدا را اثبات نماییم کدام حدیث مبین آن است و منشأ آن کدامین سرمایه رشد انسان می‌باشد؟

- ۱ «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر این‌که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم» - قدرت اختیار
- ۲ «هیچ‌کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند و او را به خود و انگذاشته‌اند تا به کارهای لغو و بی‌ارزش بپردازد» - فطرت خداجو
- ۳ «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر این‌که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم» - سرشت خدآشنا
- ۴ «هیچ‌کس بیهوده آفریده نشده تا خود را سرگرم کارهای لهو کند و او را به خود و انگذاشته‌اند تا به کارهای لغو و بی‌ارزش بپردازد» - قوه تعقل

۱۲۰ زبان حال کسی که پس از بازگشت از مسیر غفلت، خدا را در کنار خود می‌یابد کدام است؟

- ۱ دوست نزدیکتر از من به من است / وین عجبتر که من از وی دورم
- ۲ ای دوست شکر بهتر یا آن‌که شکر سازد؟ / خوبی قمر بهتر با آن‌که قمر سازد؟
- ۳ تو را احمد نام جمله انبیاست / چون که صد آمد نود هم پیش ماست

۱۲۱ خداوند سبحان در آیه شریفه ﴿آن‌ها هنگامی که مردم را به نماز فرامی‌خوانید، آن را به مسخره و بازی می‌کیرند؛...﴾ علت این عمل مشرکان را فقدان کدام سرمایه معرفی می‌فرماید و فرجام اخروی عاملین آن کدام است؟

- ۱ سرشت خدآشنا - استقرار در زمرة دوزخیان
- ۲ قدرت تعقل - استقرار در زمرة دوزخیان
- ۳ سرشت خدآشنا - پریشانی افکار و قلوب مشرکان

صفحه ۳۳ تا انتهاي صفحه ۲۵ کتاب درسي

موانع رسیدن به هدف

(۹۹)-تجربی

۱۲۳ مطابق آيات قرآن کریم، فریفته شدن با آرزوهای طولانی، نتیجه کدام عمل است؟

- ۱ ایجاد کینه و عداوت در میان مردم به وسیله شراب و قمار
- ۲ روگردانی از هدایت الهی پس از تبیین دین برای آنها
- ۳ غرق شدن در غرائز حیوانی و پذیرفتن دعوت شیطان

(۹۹)-خارج از کشور

۱۲۴ کدام مورد، به ترتیب خواسته نفس لوامه و نفس اماهه را از انسان نشان می‌دهد؟

- ۱ فقط به تمایلات عالی و بتر توجه شود - غفلت از تمایلات بروتر
- ۲ فقط به تمایلات عالی و بتر توجه شود - غفلت از تمایلات بروتر
- ۳ در حد نیاز به تمایلات فروتر پاسخ داده شود - سرگرم شدن به تمایلات فراتر

(۹۸)-انسانی

۱۲۵ مهم‌ترین موانع بندگی انسان و رسیدن او به کمالات کدام است؟

- ۱ تمایلات دانی و شیطان که با وسوسه کردن و فریب دادن باعث سقوط انسان می‌شود.
- ۲ نفس اماهه و شیطان که با وسوسه کردن و فریب دادن باعث سقوط انسان می‌شود.
- ۳ نفس اماهه و شیطان که با زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا باعث سقوط انسان می‌شود.
- ۴ تمایلات دانی و شیطان که با زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا باعث سقوط انسان می‌شود.

(۹۸)-هنر

۱۲۶ در میان موانع رسیدن به هدف، دشمن ترین دشمن ما از چه راهی موجب سقوط و گمراهی ما می‌شود؟

- ۱ وسوسه کردن و فریب دادن انسان - ایجاد دشمنی و کینه در میان مردم
- ۲ وسوسه کردن و فریب دادن انسان - بازداشت از پیروی از عقل و وجودان
- ۳ طغیان در درون انسان - ایجاد دشمنی و کینه در میان مردم

(۹۸)-خارج از کشور

۱۲۷ کدام عبارت، توصیف‌کننده نفس اماهه است؟

- ۱ در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان می‌دهد و بعد از گناه، خود را سرزنش می‌کند.
- ۲ فرزندان آدم را فریب می‌دهد و از رسیدن به بهشت بازمی‌دارد و کارش فقط وسوسه کردن است.
- ۳ انسان را از یاد خدا غافل می‌کند و به دنیا سرگرم می‌نماید و کار او صرفاً فریب دادن انسان است.
- ۴ انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های دنیاگی به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجودان بازمی‌دارد.

۱۲۸ دشمن قسم‌خورده انسان که همان شیطان است، تنها راه نفوذش بر انسان را که به گمراهی او بینجامد، ..... اعلام می‌دارد.

(۹۲)-زبان-با تغییر

- ۱ ایجاد کینه بین مردم با شراب و قمار
- ۲ فریفتن گناهکاران با آرزوهای طولانی

(۸۹)-هنر

۱۲۹ علت این‌که شیطان خطاب به انسان‌ها می‌گوید: «مرا سرزنش نکنید و خود را سرزنش کنید»، کدام موضوع است؟

- ۱ من نمی‌توانم به شما کمکی کنم.
- ۲ شما نمی‌توانید مرا نجات دهید.
- ۳ خداوند به شما وعده حق داد.

(۸۸)-زبان-با تغییر

۱۳۰ پیام کدام عبارت، نشانگر اختیار انسان در محدوده حیات دنیاگی است؟

- ۱ من نمی‌توانید مرا نجات دهید.
- ۲ شما را دعوت کردم و دعوت‌م را پذیرفتید.

(۸۶)-زبان-با تغییر

۱۳۱ کدام یک از گزینه‌های زیر بیان‌گر راه‌های شیطان برای وسوسه انسان در نافرمانی از فرمان خدا نیست؟

- ۱ ایجاد دشمنی و کینه میان افراد
- ۲ آراستن و زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا
- ۳ سرگرم کردن انسان‌ها به آرزوهای طولانی

۱۳۲ توجیه شیطان در مورد خلف و عده خود در خطاب به ..... این است که ..... و این موضوع برخاسته از ..... می‌باشد.

- ۱ گناهکاران در دنیا - بر آن‌ها تسلطی نداشته است - برخورداری انسان از قوه عقل
- ۲ اهل جهنم - بر آن‌ها تسلطی نداشته است - برخورداری انسان از اختیار و اراده

- ۱ گناهکاران در دنیا - نفس اماهه عامل غفلت آن‌ها بوده است - برخورداری انسان از قوه عقل
- ۲ اهل جهنم - نفس اماهه عامل غفلت آن‌ها بوده است - برخورداری انسان از اختیار و اراده

۱۳۳ «مانع رسیدن انسان به بهشت» و «دعوت انسان به گناه و بازداشت انسان از عقل و وجودان» به ترتیب بیان‌گر کدام یک از موانع حرکت انسان در مسیر

عبدیت می‌باشد؟

- ۱ شیطان - نفس اماهه
- ۲ شیطان - شیطان
- ۳ نفس اماهه - شیطان

۱۳۴ کارکرد دشمن ترین دشمن انسان چیست و ابزار آن برای رسیدن به این هدف کدام است؟

- ۱ دعوت به گناه - بازداشتند از پیروی از عقل و وجودان
- ۲ سوق به خوشی‌های زودگذر - زیبا و لذت‌بخش نشان دادن گناه
- ۳ پندر شیطان چیست و انحصار راه نفوذ او به آدمی در قالب کدام گزینه عنوان شده است؟

- ۱ بهره‌مندی از فضیلت نسبت به آدمیان - فریب و وسوسه
- ۲ بازماندن ابناء بشر از بهشت الهی - فریب و وسوسه

۱۳۵ کدام عبارت درباره دشمن ترین دشمن انسان صحیح است؟

- ۱ عامل بیرونی است که انسان را به طغیان و تجاوز فرامی‌خواند.
- ۲ مانع وجودی انسان است که عاملیت خود را از ناحیه شیطان می‌گیرد.

۱۳۶ کدام یک از سخنان شیطان در روز قیامت مهر تأییدی بر عبارت «کار او وسوسه کردن و فریب دادن است». می‌باشد؟

- ۱ من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم.
- ۲ این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید.
- ۳ البتنه من بر شما تسلطی نداشم.
- ۴ امروز خود را سرزنش کنید نه مرا.

۱۳۷ دشمن قسم خورده انسان در زیباسازی رذایل اخلاقی برای چه کسانی موفق می‌شود و چگونه آنان را اغوا می‌نماید؟

- ۱ معرضین از حق پس از روشن شدن هدایت - با آرزوهای طولانی
- ۲ بی‌توجهان به ندای وجود دومنیشی‌ها یاش - با ایجاد کینه و عداوت
- ۳ رویگردانان از دعوت نفس لومه علیرغم سرزنش‌ها یاش - با آرزوهای طولانی
- ۴ پشت‌کنندگان به صراط مستقیم بعد از دریافت دعوت حق - با ایجاد کینه و دشمنی

۱۳۸ کدام گزینه دربردارنده یکی از مصادیق کید دشمن انتقام‌جوی قسم خورده انسان است؟

- ۱ بازداشت انسان از مسیر سراسر رستگاری هدایت الهی پیش از بصیرت و آگاهی
- ۲ اشتغال انسان به دنیا و غافل کردن انسان از خودشناسی و جهان‌شناسی
- ۳ دامن زدن به آتش خانمان سوز کدورت و عداوت میان فرزندان آدم
- ۴ زینت‌بخشی و آرایش زمینه‌های دل فریب دنیا

۱۳۹ اگر بخواهیم برای «نفس اماره» ویژگی‌هایی برشمریم، کدام گزینه بیان‌کننده مقصود ما است؟

- ۱ دشمن آشکار - میل سرزنشگر
- ۲ دشمن ترین دشمن - میل سرکش و طغیانگر
- ۳ دشمن ترین دشمن - میل سرزنشگر

تست های تکمیلی

۱۴۰ سودمندترین دانش‌ها ..... است که به معنای شناخت ..... می‌باشد.

- ۱ خداشناسی - صفات خداوند از طریق تفکر در مخلوقات
- ۲ خودشناسی - هدف از خلقت انسان
- ۳ خودشناسی - سرمایه‌ها و موانع حرکت انسان به سوی رشد و کمال

۱۴۱ قرآن کریم عامل درونی ..... را «نفس لومه» نامیده است که سبب می‌شود .....

- ۱ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - اگر انسان به گناه آلوده شد، خود را سرزنش کند.
- ۲ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - اگر انسان کار نیکی انجام داد، خود را تحسین کند.
- ۳ واکنش در مقابل گناه و رشتی - اگر انسان کار نیکی انجام داد، خود را تحسین کند.
- ۴ واکنش در مقابل گناه و رشتی - اگر انسان به گناه آلوده شد، خود را سرزنش کند.

۱۴۲ نشانه تفاوت در هدف از خلقت انسان و سایر موجودات، وجود ..... است و شیطان معمولاً از راه ..... انسان را فریب می‌دهد.

- ۱ سرمایه‌های الهی در مسیر دستیابی به هدف - زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا
- ۲ عوامل سقوط و گناه و دور ماندن از هدف - زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا
- ۳ عوامل سقوط و گناه و دور ماندن از هدف - ایجاد کینه و دشمنی میان مردم به وسیله شراب و قمار
- ۴ سرمایه‌های الهی در مسیر دستیابی به هدف - ایجاد کینه و دشمنی میان مردم به وسیله شراب و قمار

۱۴۴ بیزاری از «دوروبی و ریا» مربوط به ویزگی ..... می‌باشد که آیه ..... بیانگر مفهوم آن است.

۱ گرایش به نیکی و بیزاری از بدی - ۲ و لا اقسام بالنفس اللوامة

۱ وجدان اخلاقی - ۲ و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقوها

۱ گرایش به نیکی و بیزاری از بدی - ۲ و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقوها

۱ وجدان اخلاقی - ۲ و لا اقسام بالنفس اللوامة

۱۴۵ از آیه شریفة «اَنَا هَدِينَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَافُورًا» کدام مفهوم مستفاد می‌گردد؟

۱ خداوند ما را هدایت می‌کند و معیار انتخاب هدف‌های اصلی را معین و نتایج آن را یادآور شده است.

۲ آدمی استعداد رسیدن به کمالات را دارد و با شکرگزاری و شکوفایی استعداد خود به هدایت واقعی می‌رسد.

۳ آدمی برای رسیدن به خوبی‌ها و زیبایی‌ها، دارای قابلیت‌هایی است که خداوند به او داده است.

۴ خداوند راه خوشبختی را به انسان نشان داده تا به کمک عقل آن را بشناسد و با اراده خود آن را برگزیند.

۱۴۶ قرآن کریم عامل گمراه‌کننده‌ای را به انسان‌ها معرفی می‌کند که خود را از ..... برتر می‌پندرد و سوگند یاد کرده که ..... را فریب دهد و از رسیدن به باز دارد و کارش ..... و راه نفوذش ..... است.

۱ آدمیان - فرزندان آدم - ایمان واقعی - وعده دروغ - زیبا نشان دادن دنیا

۲ آدمیان - فرزندان آدم - بهشت - وسوسه کردن - وسوسه

۱۴۷ شیطان از طریق این راه‌ها انسان را گمراه می‌کند: به حز .....

۱ زیبا و لذت‌بخش نشان دادن دنیا

۲ بازداشت از یاد خدا و نماز

۱۴۸ کدام آیه بیانگر این است که خداوند انسان را صاحب اراده و آزاد آفریده است و مسئول سرنوشت خود است؟

۱ و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقوها

۲ فعند الله ثواب الدنيا والآخرة

۱۴۹ واکنش و عکس العمل نشان دادن در مقابل گناه و زشتی معلول ..... است که آیه شریفه ..... به این علت اشارت دارد.

۱ نفس ملامتگر - ۲ و لا اقسام بالنفس اللوامة

۱ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - ۲ و لا اقسام بالنفس اللوامة

۱ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - ۲ و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقوها

۱ نفس ملامتگر - ۲ و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقوها

۱۵۰ با توجه به آیات قرآن کریم سخنانی که میان شیطان و جهنمیان در قیامت درباره «خودش»، «جهنمیان» و «خداوند» به ترتیب گفته شده، کدام است؟

۱ دعوت‌کننده - پذیرنده دعوت ناچر - وعدت‌دهنده به حق

۲ دعوت‌کننده - تحت سلطه شیطان بودن - دعوت‌کننده به حق

۱۵۱ راهنمایی و هدایت خداوند و تشخیص راه رستگاری و شقاوت مؤید وجود ..... در آدمی است و آیه شریفه ..... بدان اشارت دارد.

۱ گرایش به نیکی و شناخت آن - ۲ و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقوها

۱ اراده و اختیار - ۲ و نفس و ما سواها فالهمها فجورها و تقوها

۱ اراده و اختیار - ۲ انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کافورا

۱ گرایش به نیکی و شناخت آن - ۲ انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کافورا

۱۵۲ چند مورد از عبارت‌های زیر در رابطه با «قدرت تعقل» می‌باشد؟

الف) دوری از جهل و نادانی ..... ب) نشان دادن راه سعادت ..... ج) تشخیص مسیر درست زندگی ..... د) منع کردن انسان از راحت طلبی

۴ ۴

۳ ۳

۲ ۲

۱ ۱

۱۵۳ در معارف اسلامی از ..... گناه به ..... تعبیر شده که آدمی را .....

۱ عامل درونی - نفس اماره - از رسیدن به بهشت باز می‌دارد.

۲ عامل درونی - نفس اماره - برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه دعوت می‌کند.

۳ عامل بیرونی - شیطان - از رسیدن به بهشت باز می‌دارد.

۴ عامل بیرونی - شیطان - برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیایی به گناه دعوت می‌کند.

۱۵۴ «خداؤند به شما وعده حق داد؛ اما من به شما وعدهای دادم و خلاف آن عمل کردم. امروز خود را سرزنش کنید، نه مرا.» این سخن شیطان خطاب به .....
است و مبنای این احتجاج از جانب شیطان آیه شریفه ..... می باشد.

۱ گناهکاران - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَسْبَلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾

۲ گناهکاران - ﴿مَنْ آتَنَّ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرَجُونَ﴾

۳ دوزخیان - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَسْبَلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾

۴ دوزخیان - ﴿مَنْ آتَنَّ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرَجُونَ﴾

۱۵۵ منع کردن انسان از راحت طلبی و ..... مربوط به یکی از سرمایه های رشد انسان می باشد.

۱ دریافت حقایق و دوری از جهل و نادانی

۲ دوست داشتن صاقت

۱ نشان دادن راه سعادت به آدمی

۲ اندیشه جبران گناه

۱۵۶ رقمن زدن یکی از دو راه شقاوت و سعادت، برخاسته از کدام سرمایه اهدایی خدا به انسان است و کدام آیه شریفه متنضم مفهوم آن می باشد؟

۱ وجودان - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَسْبَلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾

۲ اختیار انسان - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَسْبَلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾

۳ وجودان - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالَّهُمَّ هَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۱۵۷ مفهوم استنباط شده از آیه شریفه ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَسْبَلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾ کدام است؟

۱ آدمی استعداد رسیدن به کمالات بسیاری را دارد که اگر آنها را شکوفا کند، به غایت و مقصود و رستگاری می رسد.

۲ خداوند راه رسیدن به خوشبختی را به انسان نشان داده است تا خود آن را بشناسد و با اراده خود آن را برگزیند.

۳ آدمی برای رسیدن به خوبی ها و زیبایی ها، باید مسیر درست را تشخیص دهد و از جهل دور شود.

۴ خداوند ما را هدایت می کند و معیار انتخاب هدف های اصلی از غیر آن را به انسان دیکته کرده است.

۱۵۸ بنابر تأکید مبانی اسلامی، عامل اصلی گناه چیست و علت پذیرش این مفهوم برای ما کدام است؟

۱ خود انسان - شیطان بر انسان تسلط دارد و آدمی از او پیروی می نماید. ۲ شیطان - شیطان بر انسان تسلط دارد و آدمی از او پیروی می نماید.

۳ خود انسان - انسان با اختیار خوبی دعوت شیطان را می پذیرد. ۴ شیطان - انسان با اختیار خوبی دعوت شیطان را می پذیرد.

۱۵۹ هدف از شناساندن نیکی و زشتی به انسان چیست و این مطلب از دقت در کدام آیه شریفه مستفاد می گردد؟

۱ ممانعت از کفر - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالَّهُمَّ هَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۲ ممانعت از کفر - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَسْبَلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾

۳ روی آوردن به نیکی و پرهیز از زشتی - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ أَسْبَلَ إِمَّا شَاكِرًا وَ إِمَّا كَفُورًا﴾

۴ روی آوردن به نیکی و پرهیز از زشتی - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالَّهُمَّ هَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۱۶۰ مستند این واقعیت که خداوند متعال برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه ای قائل شده در کدام گزینه تصویر شده است؟

۱ خدای متعال جهان را وقف انسان و حرکت او کرده است.

۲ خداوند توانایی بهره مندی از نعمت هایی که به انسان عطا کرده را به وی بخشیده است.

۳ خدای متعال با اعطای نیروی عقل به انسان، توانایی اندیشیدن به وی عطا کرده است.

۴ خداوند به انسان صرفاً در مقابل گیاهان و حیوانات برتری داده است.

۱۶۱ تنها راه نفوذ شیطان در انسان چیست و عامل اعتبار بخش به تأثیر نفوذ های او در آدمی کدام است؟

۱ فریبدادن، ایجاد کینه - نفس اماره انسان

۲ وسوسه کردن، فریبدادن - خود انسان

۳ فریبدادن، فریبدادن - خود انسان

۱۶۲ بیزاری از «دوروبی و ریا» مربوط به کدام ویژگی انسان است و کدام آیه شریفه ترسیم گر آن می باشد؟

۱ گرایش به نیکی و بیزاری از بدی - ﴿وَ لَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَامَةَ﴾

۲ وجودان اخلاقی - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالَّهُمَّ هَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۳ گرایش به نیکی و بیزاری از بدی - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا فَالَّهُمَّ هَا فُجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۴ وجودان اخلاقی - ﴿وَ لَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَامَةَ﴾

۱۶۳ سوگند خداوند به خوبی در کدام آیه شریفه به چشم می خورد و علت آن چیست؟

۱ ﴿وَ لَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَامَةَ﴾ - زیرا خداوند نفس را سامان بخشیده است.

۲ ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا﴾ - به دلیل آن که خداوند نفس لواه را خلق کرده است.

۳ ﴿وَ لَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَامَةَ﴾ - به دلیل آن که خداوند نفس لواه را خلق کرده است.

۴ ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَاهَا﴾ - زیرا خداوند نفس را سامان بخشیده است.

۱۶۴ قرآن کریم کدام عامل درونی را «نفس لواحه» نامیده است و این مرتبه از نفس موجب بروز چه اتفاقاتی در انسان می‌شود؟

۱ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - سبب می‌شود تا انسان در اندیشه جبران اشتباها باشد.

۲ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - سبب می‌شود تا اگر انسان کار نیکی انجام داد، خود را تحسین کند.

۳ واکنش در مقابل گناه و رشتی - سبب می‌شود تا اگر انسان کار نیکی انجام داد، خود را تحسین کند.

۴ واکنش در مقابل گناه و رشتی - سبب می‌شود تا انسان در اندیشه جبران اشتباها باشد.

۱۶۵ متفاوت بودن هدف و مسیر زندگی انسان از حیوانات و گیاهان معلوم چیست و آلوده شدن انسان به گناه، نسبت به عملکرد نفس لواحه در چه موضوعی قرار دارد؟

۱ بیشتر بودن سرمایه‌ها و استعدادهای انسان - مؤخر

۲ گسترده‌گی نیازها و امکانات لازم جهت شکوفایی برای انسان - مقدم

۱۶۶ راهنمایی و هدایت خداوند و تشخیص راه رستگاری و شقاوت مؤید وجود کدام است و کدام آیه بیان‌گر این موضوع می‌باشد؟

۱ گرایش به نیکی و شناخت آن - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَّاهَا فَاللهُمَّا فِجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۲ اراده و اختیار - ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَّاهَا فَاللهُمَّا فِجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۳ اراده و اختیار - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمُ الْبَيِّنَاتِ إِنَّمَا شَاكِرُوا وَ إِنَّمَا كَفُورُوا﴾

۴ گرایش به نیکی و شناخت آن - ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكِرُوا وَ إِنَّمَا كَفُورُوا﴾

۱۶۷ اگر بگوییم «خدای متعال، ما را مسئول سرنوشت خودمان قرار داد.» و «انسان پس از ارتکاب به گناه به فکر جبران برمی‌آید.» به ترتیب پیام کدام آیات را ترسیم نموده‌ایم؟

۱ ﴿إِنَّا هَدَيْنَاكُمُ السَّبِيلَ إِنَّمَا شَاكِرُوا وَ إِنَّمَا كَفُورُوا﴾ - ﴿وَ لَا أَقْسِمُ بِالْقُلُوبِ﴾

۲ ﴿وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعِيشُونَ مَا حَلَقْنَاهُمُ إِلَّا بِالْحَقِيقَةِ﴾ - ﴿وَ لَا أَقْسِمُ بِالْقُلُوبِ﴾

۱۶۸ «خداوند راه رستگاری و شقاوت را به ما نشان داده تا خود راه رستگاری را برگزینیم.» پیام کدام آیه شریفه مبین این عبارت است؟

۱ ﴿فَاللهُمَّا فِجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۲ ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَّاهَا﴾

۳ ﴿وَ لَا أَقْسِمُ بِالْقُلُوبِ﴾

۱۶۹ اگر بخواهیم نقطه‌ای را در تقابل با مفهوم مستنبط از حدیث شریف «دشمن ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست.» ترسیم کنیم، کدام آیه شریفه مستمسک خوبی برای این منظور می‌باشد؟

۱ ﴿وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَّاهَا فَاللهُمَّا فِجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۲ ﴿أَعْنَدَ اللَّهُ ثُوابَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ﴾

۳ ﴿وَ لَا أَقْسِمُ بِالْقُلُوبِ﴾

۱۷۰ آنجا که تعریف درستی از خودشناسی تبیین می‌شود کدام است و ثمرة اعطای نعمات مادی و معنوی به انسان چیست؟

۱ شناخت سرمایه‌ها و موانع حرکت انسان - گرامیداشت و کرامت انسان

۲ شناخت سرمایه‌ها و موانع حرکت انسان - مسئولیت داشتن در قبال سرنوشت

۳ شناخت اخیار و اشوار و تشخیص حق از باطل - مسئولیت داشتن در قبال سرنوشت

۴ شناخت اخیار و اشوار و تشخیص حق از باطل - گرامیداشت و کرامت انسان

۱۷۱ تعبیر «سودمندترین دانش‌ها» متناسب با کدام‌یک از مفاهیم زیر بوده و علت تعلق این تعبیر به آن مفهوم، چگونه ایجاد می‌شود؟

۱ شناخت توأمان سرمایه‌ها، استعدادها و موانع حرکت انسان - خداوند متعال برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

۲ شناخت خداوند متعال و نظام حکیمانه و برنامه‌ریزی شده او - خداوند متعال برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

۳ شناخت توأمان سرمایه‌ها، استعدادها و موانع حرکت انسان - آغازگر مسیر رسیدن انسان به رشد و کمال است.

۴ شناخت خداوند متعال و نظام حکیمانه و برنامه‌ریزی شده او - آغازگر مسیر رسیدن انسان به رشد و کمال است.

۱۷۲ مصدق قائل بودن جایگاه ویژه برای انسان و کرامت او در نظام هستی از کدام گزینه مستفاد می‌گردد؟

۱ دوست داشتن فضایلی چون صداقت، عزت نفس و عدالت

۲ واکنش نشان دادن در برابر بارقه‌های گناه و تلاش برای جبران و اصلاح آن

۳ بهره‌وری از پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوز برای رسیدن به راه سعادت

۴ آفریده شدن آسمان‌ها و زمین برای انسان و توانمندی او در بهره‌مندی از آن‌ها

۱۷۳ از عوامل حرکت انسان در مسیر رسیدن به هدف خود به ترتیب تقدم و تأخیر با کدام است؟

۱ خودشناسی - بهره‌گیری از سرمایه‌ها

۲ عبادت - پرهیز از ابتلا به موانع

۱ خودشناسی - پرهیز از ابتلا به موانع

۲ عبادت - بهره‌گیری از سرمایه‌ها

۱۷۴ علت اعطای سرمایه‌های ملون و گوناگون به انسان از جانب ذات اقدس الهی کدام است؟

۱ دستیابی انسان به هدف خلقت و به دوش کشیدن مسئولیت سرنوشت خویش

۲ دستیابی انسان به هدف خلقت و توانایی او برای حرکت در مسیر رشد و کمال

۳ گرایش آدمی به سمت آخیار و خوبی‌ها و توانایی او برای حرکت در مسیر رشد و کمال

۴ گرایش آدمی به سمت آخیار و خوبی‌ها و به دوش کشیدن مسئولیت سرنوشت خویش

۱۷۵ اگر بخواهیم علل بهره‌مندی انسان از قوهٔ عقل را بهتر بشناسیم، کدام گزینه‌هایی مفهوم خواهد بود؟

۱ دریافت حقایق و گزینش راه رستگاری

۲ اجتناب از شقاوت و گزینش راه رستگاری

۱۷۶ از ارتباط آیات «وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهُمَّهَا فُجُورُهَا وَتَقْوَاهَا» و «وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةَ» کدام مفهوم مستفاد می‌گردد؟

۱ علیت شناخت و گرایش به نیکی و بیزاری از بدی و معلولیت ممانعت از ورود به زمینه‌های گناه و شوق به انجام خیر

۲ علیت شناخت و گرایش به نیکی و بیزاری از بدی و معلولیت اندیشه جبران گناه پس از ابتلا به آن

۳ علیت وجود نفس سرزنشگر و ملامت‌کننده در آدمی و اندیشه جبران گناه پس از ابتلا به آن

۴ علیت وجود نفس سرزنشگر و ملامت‌کننده در آدمی و معلولیت ممانعت از ورود به زمینه‌های گناه و شوق به انجام خیر

۱۷۷ به ترتیب «دوراندیشی عقل» و «محکمه‌های وجودان» عوامل ممانعت انسان از کدام موارد می‌باشند؟

۱ روی‌آوردن به زشتی‌ها - بی‌توجهی به راهنمایان الهی

۲ روی‌آوردن به زشتی‌ها - راحت‌طلبی

۱۷۸ تعریف درست «نفس اماره» در کدام گزینه به چشم می‌خورد؟

۱ عامل ایجاد کینه و دشمنی میان مردم

۲ عامل درونی فرمان‌دهنده انسان به بدی‌ها

۱۷۹ کدام یک از روابط علی - معلولیت زیر صحیح است؟

۱ «وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهُمَّهَا فُجُورُهَا وَتَقْوَاهَا» معلول «وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةَ» می‌باشد.

۲ «وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةَ» معلول «وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهُمَّهَا فُجُورُهَا وَتَقْوَاهَا» می‌باشد.

۳ «إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» علت «وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةَ» می‌باشد.

۴ «إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» علت «وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهُمَّهَا فُجُورُهَا وَتَقْوَاهَا» می‌باشد.

۱۸۰ «دریافت حقایق و دوری از جهل» و «امداد الهی در پیمایش راه حق» به ترتیب معلول استفاده از کدام‌یک از ودایع الهی به انسان است؟

۱ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - قدرت اراده و اختیار

۲ گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها - ارسال رسائل و کتب آسمانی

۱۸۱ «دعوت به لذت‌های زودگذر دنیاگی» و «زینت دادن گناه در نظر گناهکاران» به ترتیب معلول کدام‌یک از آدمی است؟

۱ شیطان - نفس اماره   ۲ نفس اماره - شیطان   ۳ نفس اماره - شیطان

۱۸۲ خطاب شیطان در روز رستاخیز به اهل جهنم که می‌گوید: «من بر شما تسلیطی نداشتم. نه من می‌توانم به شما کمکی کنم و نه شما می‌توانید مرا نجات دهید.» به ترتیب مؤید کدام‌یک از مطالب زیر می‌باشد؟

۱ پندار انسان در رابطه با جبرگرایی مردود است - بزرخ موضع عمل نیست.

۲ عامل اصلی گناه خود انسان است - در قیامت اختیار وجود ندارد.

۱۸۳ دشمن قسم خورده انسان از کدام راه در ما نفوذ می‌کند و میان نفس اماره و وجود اخلاقی چه رابطه‌ای وجود دارد؟

۱ دعوت به التذاذات زودگذر دنیاگی - رابطه مستقیم

۲ وسوسه کردن و فریب دادن - رابطه معکوس

۱۸۴ عبارت‌های «خداوند از ما می‌خواهد راه رستگاری را برگزینیم» و «گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که او در مقابل

گناهان و زشتی‌ها واکنش نشان دهد.» به ترتیب با کدام‌یک از آیات شریفه تناسب معنایی دارد؟

۱ «وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهُمَّهَا فُجُورُهَا وَتَقْوَاهَا» - «وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةَ»

۲ «إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - «وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهُمَّهَا فُجُورُهَا وَتَقْوَاهَا»

۳ «إِنَّا هَدَيْنَاكُمْ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» - «وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةَ»

۴ «وَلَا أَقِيمُ بِالنَّفْسِ الْلَّوَامَةَ» - «وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا فَالْهُمَّهَا فُجُورُهَا وَتَقْوَاهَا»

۱۸۵ بین هدف هر کس و سرمایه‌هایش ..... وجود دارد و در روایات ما از خودشناسی به ..... تعبیر شده است.

۱ هماهنگی - سودمندترین دانش‌ها

۲ مطابقت - خداشناسی

۱ هماهنگی - سودمندترین دانش‌ها

۲ مطابقت - خداشناسی

۱۸۶ ره آورد سیر آفاقی و انسان چیست و علت آن کدام است؟

۱ خداشناسی - بهره‌مندی از قوای تشخیص و گزینش

۲ احساس محبت الهی در دل - بهره‌مندی از قوای تشخیص و گزینش

۱ خداشناسی - بهره‌مندی از قوای تشخیص و گزینش

۲ کرامت خدادادی - سرشت خدا آشنا

۱۸۷ از منظر قرآن کریم؛ شیطان به وسیله شراب و قمار کدام نیت خود را عملی می‌سازد؟

۱ نفوذ در دل آدمیان برای بازداشت از بهشت

۱ سرگرم کردن انسان به آرزوهای دور و دراز

۲ ایجاد کینه و عداوت و بازداشت از یاد خدا

۲ خاموشی چراغ عقل و قلب انسان

۱۸۸ مواجهه بی‌بهره‌گان از خرد و اندیشه با ندای اذان در دین مبین اسلام چگونه است؟

۱ تمسخر، استهراه و به بازیچه گرفتن نماز

۱ اعتراض به بسته بودن گوش‌هایشان در جهنم برزخی

۲ خفیف و خوار شمردن مسلمین نمازگزار

۲ اعراض از احساس محبت خدا در دل

۱۸۹ ویژگی مشرکانی که با استماع دعوت مردم به نماز، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند چیست؟

۱ قومی هستند که تعقل نمی‌کنند.

۱ گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.

۲ از قوه گزینش بی‌بهره‌اند.

۲ به ندای نفس لومه و وجود خود بی‌توجه‌اند.

۱۹۰ جهنه‌میان عامل قرارگیری خویشتن در اهل دوزخ را چه می‌دانند و علت تفرق قلوب دشمنان اسلام از منظر قرآن کریم چیست؟

۱ عدم تعقل - کفر ۲ دوست بد - کفر ۳ عدم تعقل - عدم تعقل

۱ عدم تعقل - کفر ۲ دوست بد - کفر ۳ عدم تعقل - عدم تعقل

۱۹۱ معلولیت مشاهده خدا در ورای هر چیز توسط مولا علی (ع)، علیت وجود کدام سرمایه الهی را تبیین می‌کند؟

۱ سرشت و فطرت خدا آشنا

۲ وجود اخلاقی یا نفس ملامت‌کننده

۱ گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.

۲ سرشت و فطرت خدا آشنا

۳ تشخیص و انتخاب به واسطه عقل و اختیار

۱ گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.

۱۹۲ یکی از راههای فربیشیطان، فریفتون آدمی به آرزوهای طولانی دنیا ای است. کدام گروه از انسان‌ها مشمول آن می‌شوند؟

۱ کسانی که گناهانشان در نظرشان دارای زینت است.

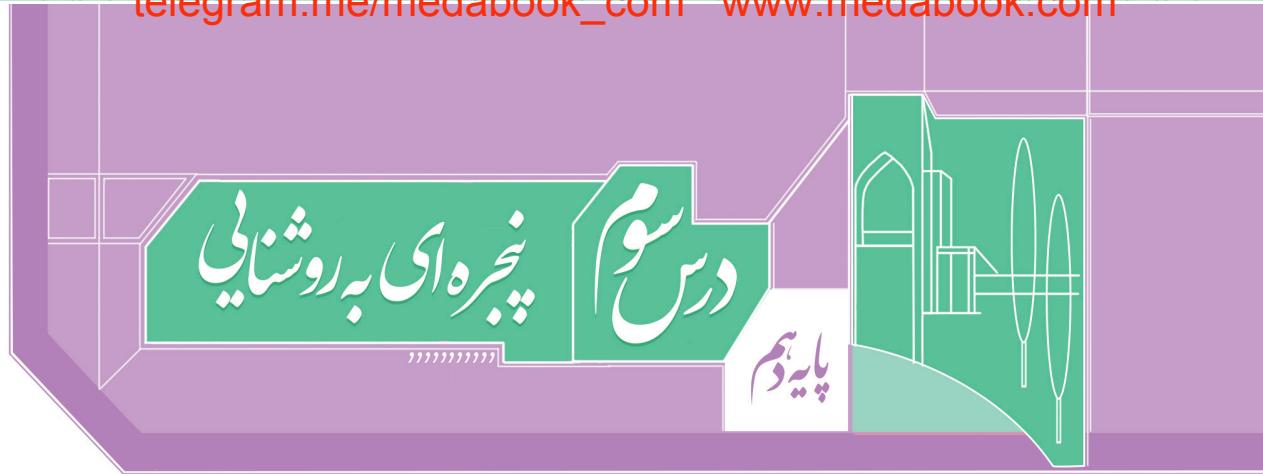
۱ کسانی که گناهانشان در نظرشان دارای زینت است.

۲ آنان که با سایر مردم عداوت و دشمنی دارند.

۲ گروهی که از یاد خدا و نماز غافل شده‌اند و آن را به سخره می‌گیرند.

۳ کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، به حق پشت کردند.

۳ گروهی که از یاد خدا و نماز غافل شده‌اند و آن را به سخره می‌گیرند.

مقدمه/ دو دیگاه/ اعتقاد به معاد/ آمار اعتقاد به معاد

صفحه ۴۳ تا انتسابی صفحه ۴۲ کتاب دی

- ۱۹۳** بیداری و هوشیاری مردمان چه زمانی فرا می‌رسد و در آن وقت چه چیزی را به قطعیت خواهند فهمید؟
- ۱ «الناسُ نِيَامٌ» - ﴿إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ﴾ ﴿فَلَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرُثُونَ﴾
- ۲ «إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ» - ﴿إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ﴾ ﴿فَلَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرُثُونَ﴾
- ۱۹۴** روایات معصومین (ع) مردم را در این جهان چگونه توصیف نموده‌اند و وجود نعمت‌های حقیقی در زندگی پس از مرگ در کدام عبارت شریفه، بیان شده است؟
- ۱ یظنون - ﴿وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾
- ۲ نیام - ﴿وَ مَا يَهْلُكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾ (۹۹- خارج از کشور)
- ۳ یظلون - ﴿وَ مَا يَهْلُكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾
- ۱۹۵** کدام عبارت شریفه، بیان می‌کند که انسان برای نابودی و فنا خلق نشده و برای بقا آفریده شده است؟
- ۱ ﴿وَ مَا يَهْلُكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾
- ۲ ﴿وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا﴾
- ۳ ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ﴾
- ۱۹۶** کدام مورد اعتقاد کسانی است که ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا نَهْوٌ وَ لَعْبٌ ...﴾ را باور نموده‌اند و آنان جهان آخرت را چگونه توصیف می‌کنند؟
- ۱ مرگ را غربی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد - ﴿لَهُيَ الْحَيَاةُ﴾
- ۲ مرگ را غربی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پی دارد - ﴿فَلَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾
- ۳ زندگی چند روزه دنیا بی‌ازرش و کماعتبار است و لایق دلبستگی نیست - ﴿أَهْيَ الْحَيَاةُ﴾
- ۴ زندگی چند روزه دنیا بی‌ازرش و کماعتبار است و لایق دلبستگی نیست - ﴿فَلَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾
- ۱۹۷** کدام عامل، سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان شود؟
- ۱ نترسیدن انسان در زندگی که پیامد اعتقاد به معاد است.
- ۲ به بنیت نرسیدن انسان در زندگی که پیامد اعتقاد به معاد است.
- ۳ بی‌ازرش بودن زندگی چند روزه دنیا که نتیجه آن کناره‌گیری از دیگران است.
- ۴ به بنیت نرسیدن انسان در زندگی که نتیجه آن کناره‌گیری از دیگران است.
- ۱۹۸** عمل به آیه شریفه ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا ...﴾ چه ثمره‌ای دارد و این موضوع به کدام پیامد اعتقاد به معاد اشاره می‌کند؟ (۹۸- زبان)
- ۱ دل نسبتن به زندگی دنیا - گذرا بودن زندگی دنیوی
- ۲ دل نسبتن به زندگی دنیا - باز شدن پنجره امید و روشنایی به روی انسان
- ۳ دل نسبتن به زندگی دنیا - باز شدن پنجره امید و روشنایی به روی انسان
- ۴ دل نسبتن به زندگی دنیا - باز شدن پنجره امید و روشنایی به روی انسان
- ۱۹۹** پیام کدام آیه، حاکی از این است که در این دنیا انسان به کارهایی مشغول می‌شود که او را از کارهای مفید باز می‌دارد اما سرای دیگر جایی است که انسان با کمالات واقعی که از راه ایمان و عمل صالح به دست می‌آورد، زندگی می‌کند؟ (۹۶- ریاضی - با تغییر)
- ۱ ﴿مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا نَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلُكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ﴾
- ۲ ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرٌ هُمْ عِنْهُ رَاضُونَ وَ لَا حَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾
- ۳ ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾
- ۴ ﴿مَنْ كَانَ يَرِيدُ التَّوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۲۰۰** زندگی دنیا بدون سوای آخرت که زندگی واقعی است، چگونه خواهد بود و پیامبر اکرم (ص) با هوش‌ترین مؤمنان را چه کسانی معرفی می‌کند؟
- ۱ تلاش بیهوده - مرگ را پایی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک هستی به هستی دیگر منتقل می‌کند.
- ۲ لهو و لعب - مرگ را پلی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک هستی به هستی دیگر منتقل می‌کند.
- ۳ تلاش بیهوده - فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.
- ۴ لهو و لعب - فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.

(۹۵) خارج از کشور

۲۰۱ نهرا رسیدن از مرگ و آمادگی برای فداکاری در میان پیروان پیامبران الهی، چه ثمره‌ای در زندگی آنان دارد؟

۱ حیات در این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نمی‌شود و فداکاری در راه خدا ضروری می‌گردد.

۲ آنان آرزوی مرگ می‌کنند و به همین دلیل به استقبال شهادت می‌روند و فدای انسان‌ها می‌شوند.

۳ زندگی را کوله‌باری از کتابه می‌بینند و همین عامل سبب می‌شود تا همیشه در آرزوی مرگ باشند.

۴ دفاع از حق و مظلومان و از خودگذشتگی برای آنان آسان شود و در شجاعت به مرحله عالی برسند.

۲۰۲ «الهیون» که مرگ را پایان زندگی نمی‌دانند، بلکه آن را غروبی می‌دانند که طلوعی درخشان‌تر در پیش دارد، از خداوند عمر طولانی طلب می‌کنند تا به کدامیں هدف برسند؟

۱ کفه متعادل دنیا و آخرت را در همنسگ جلوه‌دادن آن دو به منصة ظهر برسانند.

۲ به دنیاپرستان بفهمانند که اعتقاد به عالم پس از مرگ، منافاتی با دل سپردن به دنیا ندارد.

۳ با تلاش بیشتر در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند.

۴ راه نیکبختی را برای آیندگان، هموار کنند و اثبات کنند که عبادت به جز خدمت خلق نیست.

(۹۳) انسانی - با تغییر

۲۰۳ هرگاه بخواهیم با تکیه بر وحی الهی، تعریفی برای دنیا ارائه دهیم، پیام کدام آیه وافی به این مقصود است؟

۱ ﴿ وَ مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ وَ مَا بَيْنَهُمَا لَا يَعْبُدُونَ وَ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾

۲ ﴿ وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمْ الْحَيَاةُ الْمُأْمَنُونَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾

۳ ﴿ مِنْ أَمْنِ اللَّهِ وَ إِلَيْهِ الْيَوْمَ الْآخِرُ وَ عَمَلَ صَالِحًا فَلَا خَلُوقٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزُنُونَ﴾

۴ ﴿ وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا نُمْوتُ وَ نُحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الْدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ﴾

۲۰۴ این بیان هدایت‌بخش پیامبر گرامی اسلام(ص) که فرموده‌اند: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به

جهان دیگر منتقل می‌شوید.» با پیام کدام آیه شریفه تناسب مفهومی دارد؟

۱ ﴿ مَنْ أَمْنَ بِاللَّهِ وَ إِلَيْهِ الْيَوْمَ الْآخِرُ وَ عَمَلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزُنُونَ﴾

۲ ﴿ وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمْ الْحَيَاةُ الْمُأْمَنُونَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾

۲۰۵ اگر بخواهیم چهره ملکوتی و نه ملکی دنیا را در آینه وحی الهی مشاهده کنیم، پیام کدام کنندۀ این مقصود ما است؟

۱ ﴿ وَ نَفْسٌ وَ مَا سَوَّاهَا فَالْهَمْهَاهُ فَجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا﴾

۲ ﴿ وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا نُمْوتُ وَ نُحْيَا﴾

(۹۱) تجربی

۲۰۶ «ناگوار نبودن مرگ» در دیدگاه الهیون بدان جهت است که: .....

۱ مرگ را وسیله‌ای برای نجات از زندگی و هم‌زیستی با ظالمان می‌دانند.

۲ ناگواری مرگ، معلول بر دوش داشتن بار سنگین گناهان است و الهیون مصون از آن.

۳ خدایران حقیقی گرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند، به آن دل نمی‌سپارند.

۴ ناگواری مرگ، عامل نومیدی از خدا و پوچاندیشی نسبت به آفرینش می‌شود که با توحید سازگار نیست.

۲۰۷ «الهیون» که مرگ را پایان زندگی نمی‌دانند و آن را تولدی برای انتقال از خانه‌ای به مرحله دیگر می‌کنند، به چه دلیل از خداوند، عمر طولانی طلب می‌کنند؟

(۹۱) زبان

۱ تا تلاش بیشتر در راه خدا و خدمت به انسان‌ها زمینه رشد خود را فراهم آورند تا بتوانند اندوخته کامل‌تری به دست آورند.

۲ تا کفه متعادل دنیا و آخرت را در همنسگ جلوه دادن آن دو به منصة ظهر برسانند.

۳ تا به دنیاپرستان بفهمانند که اعتقاد به عالم پس از مرگ، منافاتی با دل سپردن به دنیا ندارد.

۴ تا راه نیکبختی را برای آیندگان، هموار کنند و اثبات کنند که عبادت به جز خدمت به خلق نیست.

(۸۸) ریاضی

۲۰۸ مژده ﴿ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزُنُونَ﴾ بهره افرادی است که .....

۱ مرگ را طلوعی از پس غروب و تولدی دیگر می‌دانند.

۲ ایمان به خدا و رستاخیز و انجام عمل نیک را با هم دارند.

۳ این سخن رسول خدا (ص) که می‌فرماید: «النَّاسُ نِيَامٌ، فَإِذَا مَا تُوْلَى اَنْتَبِهُوا» با کدام‌یک از آیات ذیل مطابقت معنایی دارد؟

۱ ﴿ نُمْوتُ وَ نُحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الْدَّهْرُ﴾

۲ ﴿ وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمْ الْحَيَاةُ الْمُأْمَنُونَ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾

۲۰۹ عامل این که پیامبران الهی و پیروان آن‌ها مرگ را پایان بخش زندگی نمی‌دانند اعتقاد به بعد ..... انسان است و در دیدگاه الهیون مرگ غروبی برای ..... است.

۱ روحانی - روح و جسم   ۲ جسمانی - جسم و تن   ۳ روحانی - جسم و تن

۲۱۱ پیامد «فلا خوف علیهم و لا هم يحزنون» بهره کسانی است که .....

۱ خالص بودن در راه خدا را بهترین توشہ زندگی خود در همه زمان‌ها می‌دانند. ۲ ایمان به خدا و روز قیامت و انجام عمل صالح را با هم دارند.

۱ لباس تقوی را به عنوان بهترین لباس برای خویش برگزیده‌اند و به آن آراسته شده‌اند. ۲ مرگ را طلوعی درخشنان پس از غروب و تولدی دیگری می‌دانند.

۲۱۲ از نظر خدابرستان واقعی مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که .....

۱ زندگی را محدود به دنیا می‌بینند. ۲ کسانی که به دنیا دل سپرده‌اند.

۱ کسانی که سعادت را جز در زندگی دنیا نمی‌بینند. ۲ کسانی که از مرگ می‌ترسند.

۲۱۳ «کدامیک از شما کراحت دارد که از زندان به قصر منتقل شود؟» این سخن شریف از ..... و بیانگر پیامد ..... دیدگاه الهی نسبت به مرگ است که پیامد دیگر آن ..... می‌باشد.

۱ امام حسین (ع) - دوم - آمادگی برای فدایکاری در راه خدا ۲ پیامبر اکرم (ص) - اول - آمادگی برای فدایکاری در راه خدا

۱ امام حسین (ع) - اول - انرژی فوق العاده و همت خستگی ناپذیر ۲ پیامبر اکرم (ص) - دوم - انرژی فوق العاده و همت خستگی ناپذیر

۲۱۴ «زندگی دنیوی، انسان‌های غافل را به کارهای بیوهود مشغول می‌کند؛ اما سرای آخرت جایی است که انسان تنها با اعمال صالح خود زندگی خویش را می‌سازد.» پیام کدام آیه شریفه، می‌بین این عبارت است؟

۱ ﴿مَنْ أَمْنَى بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

۲ ﴿إِنَّمَا تَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ ...﴾

۳ ﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾

۴ ﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدُهُمُ الْمَوْتَ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلَّيْ أَعْمَلُ صَالِحًا فَيَمَا تَرَكُتْ ...﴾

۲۱۵ با توجه به این کلام سالار شهیدان، حضرت امام حسین (ع) که می‌فرماید: «إِنَّمَا يَأْرِي الْقُوَّةَ إِلَّا سَعَادَةً وَالْحَيَاةَ مَعَ الظَّالِمِينَ إِلَّا بَرَّمَا، مَنْ مَرَّ رَأَى سَعَادَةً وَزَنْدَگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم» کدام مفهوم استنباط می‌شود؟

۱ عامل سعادت یافتن مرگ، زندگی همراه با ننگ و ذلت ۲ عامل همراه با ننگ و ذلت

۱ شوق سعادت یافتن مرگ، زندگی همراه با ننگ و ذلت ۲ شوقی شهادت در راه خدا

۲۱۶ چرا پیروان پیامبران الهی مرگ را ناگوار نمی‌دانند و مبتنی بر اعتقاد آنان مرگ برای چه کسانی هولناک است؟

۱ زیرا عمر طولانی نمی‌خواهند - با کوله‌باری از گناه مواجه هستند. ۲ زیرا به دنیا دل نمی‌سپارند - زندگی دنیا را چیزی جز ننگ نمی‌دانند.

۱ زیرا به دنیا دل نمی‌سپارند - زندگی دنیا را چیزی جز ننگ نمی‌دانند. ۲ زیرا عمر طولانی نمی‌خواهند - زندگی را محدود به دنیا می‌بینند.

۲۱۷ نتیجه اعتقاد به سرای آخرت در کدامیک از عبارات زیر به منصه ظهور رسیده است؟

۱ ﴿تَمَوُثُ وَ تَحِيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّمْرُ﴾ ۲ ﴿وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْلَمُونَ﴾

۱ ﴿الْتَّاسُ نِيَّاً فَإِذَا مَاتُوا إِنْتَهَوْا﴾ ۲ ﴿فَلَا خُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

۲۱۸ آن جا که مفارقت میان ویزگی‌های زندگی قبل و بعد از مرگ تبیین شده است، متوجه کدام آیه شریفه می‌شویم؟

۱ ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا نُمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّمْرُ﴾ ۲ ﴿مَنْ أَمْنَى بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

۱ ﴿وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ﴾ ۲ ﴿مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنَّ الدُّنْيَا لَا يَرِيدُ وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ لَعْبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ﴾

۲۱۹ کدام عبارت از دقت در آیه شریفه «مَنْ أَمْنَى بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خُوفُ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» مستفاد می‌گردد؟

۱ گروهی که وجود دنیای پس از مرگ را انکار می‌کنند، از انجام هرگونه عمل صالح محروم هستند.

۱ دقت در آیات مربوط به آفرینش انسان، نشان می‌دهد که انسان دارای دو بعد جسمانی و روحانی است.

۱ بعد غیرجسمانی انسان، تجزیه و تحلیل نمی‌شود و بعد از مرگ آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

۱ از بیامدهای اعتقاد به معاد برای انسان‌ها این است که زندگی آن‌ها از بن‌بست بیرون می‌آید و انگیزه فعالیت و کار، زندگی آن‌ها را فرامی‌گیرد.

۲۲۰ ثمره نترسیدن خدابرستان حقیقی از مرگ برای آن‌ها چیست و امام حسین (ع)، آن‌گاه که در دو راهی ذلت و شهادت قرارگرفتند، چه فرمودند؟

۱ انسان همواره و در هر شرایطی آماده شهادت می‌باشد - «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهان دیگر منتقل می‌شوید.»

۱ دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر شود - «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهان دیگر منتقل می‌شوید.»

۱ دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر شود - «من مرگ را جز سعادت، و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.»

۱ انسان همواره و در هر شرایطی آماده شهادت می‌باشد - «من مرگ را جز سعادت، و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.»

۲۲۱ با توجه به آیه شریفه «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ...» پیروان انبیای الهی پس از اینکه ایمان به خدا و معاد را با انجام اعمال شایسته به کمال رساندند، طعم چه چیزی را می‌چشند؟

- ۱ ﴿فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرُبُونَ﴾
- ۲ ﴿هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ﴾

۲۲۲ کدام‌یک از مقوله‌های زیر پرسش‌های فراگیری را در طول تاریخ در اذهان انسان‌ها ایجاد کرده است؟

- ۱ چیستی مرگ و آینده انسان پس از آن سرمایه‌های گران‌بها و غیرقابل جبران
- ۲ اعتقاد به معاد و سرای جاوید هدف انسان از خلقت

۲۲۳ کدام‌یک از گزینه‌های زیر به ترتیب علت موارد «آسان شدن دفاع از حق مظلوم» و «انرژی و همت خستگی ناپذیر انسان‌ها» می‌باشد؟

- ۱ عدم دلبستگی به دنیا - باز شدن پنجره امید
- ۲ تلاش و کار بیشتر در جهت رفاه مردم - باز شدن پنجره امید
- ۱ عدم دلبستگی به دنیا - نوع خاص آفرینش انسان
- ۲ تلاش و کار بیشتر در جهت رفاه مردم - نوع خاص آفرینش انسان

۲۲۴ کدام‌یک از عبارت‌های زیر در باب ابعاد وجودی انسان مطلب درستی را بیان می‌کند؟

- ۱ بُعد جسمانی و روحانی انسان در مقابل یکدیگر قرار می‌گیرند.
- ۲ بُعد روحانی تمام و بُعد جسمانی را دارد و محیط بر آن است.
- ۱ بُعد روحانی بعداز مرگ باقی می‌ماند و آگاهی و حیات خود را زدست نمی‌دهد.
- ۲ بُعد روحانی انسان تغییرات مادی و معنوی فراوانی می‌پذیرد.

۲۲۵ «شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار» و «رسیدن شجاعت به مرحله عالی آن»، به ترتیب نتیجه کدام‌یک از پیامدهای اعتقاد به معاد است؟

- ۱ باز شدن روزنَه امید - نهراسیدن از مرگ
- ۲ نهراسیدن از مرگ - باز شدن روزنَه امید
- ۱ باز شدن روزنَه امید - باز شدن روزنَه امید
- ۲ نهراسیدن از مرگ - باز شدن روزنَه امید

۲۲۶ با استناد به کدامین کلام وحی صحبت عبارت «انسان معتقد به معاد و سرای جاوید دارای انرژی فوق العاده و همت خستگی ناپذیر است و از کار خود لذت می‌برد». تبیین می‌گردد؟

- ۱ ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ الْمُأْمَنُّ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ﴾
- ۲ ﴿وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا تَمَوُّثُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ﴾
- ۱ ﴿وَ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ﴾
- ۲ ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ الْمُأْمَنُّ إِلَّا يَظْهُرُونَ﴾

۲۲۷ مفهوم قرآنی فرمایش امام حسین (ع) در بیان جمله «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم». از دقت در کدام آیه شریفه برداشت می‌شود؟

- ۱ ﴿مَنْ كَانَ يُرِيدُ تَوَابَ الدُّنْيَا فَعَنِّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ﴾
- ۲ ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْرُبُونَ﴾
- ۱ ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعِبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُيَ الْحَيَاةُ الْمُأْمَنُّ وَ لَهُمْ يَعْلَمُونَ﴾
- ۲ ﴿وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا تَمَوُّثُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا لَهُمْ يَظْهُرُونَ﴾

انکار معاد / آثار انکار معاد / صفحه ۳۷ تا ۳۹ انتقامی صفحه ۳۷ کتاب دی

(۹۹- هنر)

۲۲۸ فرو رفتن در هوس‌ها برای معتقدین به معاد چه عاقبتی دارد و زندگی آنان چگونه خواهد شد؟

- ۱ هدف قرار دادن زندگی دنیوی در عین اعتقاد به حیات اخروی - پیروی از ظن و گمان
- ۲ هدف قرار دادن زندگی دنیوی در عین اعتقاد به حیات اخروی - فرو رفتن در گرداب آلوذگی‌ها
- ۱ انکار زندگی پس از مرگ در عین اعتقاد به متلاشی شدن جسم و روح انسان - پیروی از ظن و گمان
- ۲ انکار زندگی پس از مرگ در عین اعتقاد به متلاشی شدن جسم و روح انسان - فرو رفتن در گرداب آلوذگی‌ها

۲۲۹ غرض اصلی کسانی که می‌گویند «وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ» کدام است؟

- ۱ اثبات اثر مرور زمان در زندگی و حیات انسان‌ها
- ۲ تأیید نظر منکرین معاد در زمینه متلاشی شدن جسم و روح انسان

۲۳۰ پیامد این تفکر که «برخی از افراد با اینکه می‌گویند آخرت را قبول دارند، اما در زندگی خود به گونه‌ای عمل می‌کنند که گویی آخرتی در پیش ندارند» کدام مورد است؟

- ۱ به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبود و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند.
- ۲ با اینکه این قبول داشتن به ایمان و باور قلیل تبدیل نشده است، اما به لطف و رحمت الهی امیدوارند.
- ۱ در دنیا با شور و نشاط هستند و انگیزه فعالیت و کار دراند، اما در عمل با منکران معاد تفاوت دارند.
- ۲ زندگی چند روزه دنیا، برایشان بی‌ارزش می‌شود و به انواع بیماری‌های روحی دچار می‌شوند.

۹۸ - خارج از کشور

۲۳۱ کدام آیه شریفه، به دیدگاه افرادی که برای انسان حقیقتی جز جسم و تن قائل نیستند، اشاره دارد؟

﴿وَ قَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا...﴾

۱ ﴿وَ سَيَصْلُوْنَ سَعِيرًا...﴾

﴿وَ مِنَ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنَدَادًا...﴾

۲ ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ أَعِبٌ...﴾

۹۴ - ریاضی

۲۳۲ کدام مورد بیانگر بیامدهای انکار معاد برای انسان در زندگی دنیاست؟

۱ آماده شدن برای زندگی دیگر و توجه بیشتر به حیات اخروی پس از مرگ

۲ بیرون آمدن از بن بست در زندگی دنیایی و بازشدن پنجه های روشنایی

۳ کناره گیری از دیگران و بی ارزش شدن این زندگی چندروزه دنیا

۲۳۳ بین «میل به جاودانگی» و «بی ارزش شدن زندگی چند روزه دنیا» و «کفر به آیات پورودگار و لقای او» رابطه علیت برقرار است که عنوان هر یک به ترتیب

۹۰ - تجربی

..... و ..... می باشد.

۲ معلول - معلول - علت

۲ علت - علت - علت

۱ علت - معلول - معلول

۸۸ - هنر

۲ معلول کدامیک از عوامل زیر است؟

۱ میل به جاودانگی - مرگ را پایان کار دانستن

۲ میل به جاودانگی - تحقق آرزوها در رستاخیز

۲ هدف قراردادن دنیا - تحقق آرزوها در رستاخیز

۲۳۴ برخی نمی توانند خود را از اندیشه مرگ و نابودی پس از آن نجات دهند، از همین رو ..... و پایه و اساس این اندیشه ..... است.

۸۷ - خارج از کشور

۱ اضطراب از فنا و نابودی همواره آنان را آزار می دهد و دمی آسوده نمی گذارد - میل به جاودانگی

۲ اضطراب از فنا و نابودی همواره آنان را آزار می دهد و دمی آسوده نمی گذارد - غفلت از یاد مرگ

۳ آنان فکر می کنند که با غفلت از مرگ می توانند بر اضطراب ناشی از آن غلبه کنند - میل به جاودانگی

۴ آنان فکر می کنند که با غفلت از مرگ می توانند بر اضطراب ناشی از آن غلبه کنند - غفلت از یاد مرگ

۲۳۵ پیامد نگرش مادی برای انسانی که ..... دارد این است که ..... و در نتیجه .....

۱ ایمان به خدا - زندگی چندروزه دنیا برایش بی ارزش می گردد - به یأس و نامیدی دچار می شود.

۲ میل به جاودانگی - زندگی چندروزه دنیا برایش بی ارزش می گردد - به یأس و نامیدی دچار می شود.

۳ ایمان به خدا - از دیگران کناره می گیرد - شادابی و نشاط خود را از دست می دهد.

۴ میل به جاودانگی - از دیگران کناره می گیرد - شادابی و نشاط خود را از دست می دهد.

۲۳۶ کدام یک از گرایش های درونی انسان وی را به غفلت از مرگ یا ترس و نگرانی نسبت به آن می کشاند و فرمایش پیامبر (ص) در مورد مرگ چیست؟

۱ ترس از نابودی - «مرگ چیزی نیست مگر پایی که شما را از ساحل سختی ها به ساحل سعادت و کرامت و نعمت های جاوید عبور می دهد.»

۲ میل به جاودانگی - «برای بقا خلق شده اید نه برای نابودی و فنا و با مرگ تنها از جهانی به جهانی دیگر منتقل می شوید.»

۳ ترس از نابودی - «برای بقا خلق شده اید نه نابودی و فنا، با مرگ تنها از جهانی به جهانی دیگر منتقل می شوید.»

۴ میل به جاودانگی - «مرگ چیزی نیست مگر پایی که شما را از ساحل سختی ها به ساحل سعادت و کرامت و نعمت های جاوید عبور می دهد.»

۲۳۷ سرکوب کدام گرایش درونی مسبب بی توجهی به مرگ یا ترس و اضطراب از آن می باشد و برآسان آیات قرآن سخنان چه کسانی ظن و خیال آنان شمرده شده است؟

۱ غفلت از مرگ - افرادی که یقیناً قدم در راههای می گذارند که سرگردان می شوند.

۲ غفلت از مرگ - افرادی که گفتند زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.

۳ میل به جاودانگی - افرادی که گفتند زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست.

۴ میل به جاودانگی - افرادی که یقیناً قدم در راههای می گذارند که سرگردان می شوند.

۲۳۸ هرگاه بخواهیم با استمداد از قرآن کریم که مبنای تفکر و اندیشه هماهنگ با فطرت اسلامی است، عنوانی برای اعتقاد منکران معاد که آن را بیان می کنند،

ارائه دهیم، پیام کدام آیه نزدیک به این مقصود است؟

۱ ﴿وَ مَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ﴾ ۲ ﴿لَهُيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ ۳ ﴿إِنْ هُمْ إِلَّا بَطَّانُونَ﴾

۲۴۰ کدام گرایش درونی، منکران معاد را به بی توجهی به مرگ می کشاند و از دیدگاه رسول مکرم اسلام (ص)، مرگ برای مردم چگونه است؟

۱ گرایش به شادکامی - بیداری از خواب

۲ گرایش به جاودانگی - ثمرة اضطراب و دلهزه

۲۴۱ کدام عبارت اندیشه منکران معاد را در باب مرگ به درستی به تصویر می کشد؟

۱ با فراسیدن مرگ، دفتر زندگی انسان بسته می شود و او رسپیار نیستی می گردد. ۲ با آمدن مرگ و نابودی جسم انسان، روح او حاضر و ناظر باقی می ماند.

۲ مرگ پلی است که انسان را از هستی مطلق به نسبت در هستی می رساند.

۲۴۲ لازمه آن که انسان معتقد به معاد از گزند پیامدهای انکار معاد در امان باشد در کدام گزینه آمده است؟

۱ مبدل شدن اعتقاد به معاد به ایمان و باور قلی

۲ برائت جستن از وسوسه‌های هواي نفس و شیطان

۲۴۳ خداوند متعال در پاسخ به این سخن کافران که می‌گویند «زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیاگی ما نیست، همواره گروهی از ما می‌میریم و گروهی

زنده می‌شویم»، چه می‌فرماید؟

۱ آنان حقیقت را می‌دانند اما آشکارا آن را کتمان می‌کنند.

۲ آنان کسانی‌اند که هرگز امیدی به هدایتشان نیست.

۲۴۴ مقصود اصلی گروهی که می‌کوشند راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را در پیش بگیرند، با سرگرم ساختن خود به هر کاری، تحقق کدام هدف است؟

۱ از فrust محدودی که در اختیار دارند، نهایت بهره را ببرند.

۲ آینده تلخی را که در انتظار دارند، فراموش کنند.

انتسابات

۲۴۵ انکار معاد معلوم ..... است که عبارت قرآنی ..... بیانگر این دیدگاه است.

۱ عدم اصالت دادن به روح - ﴿إِنَّ الدُّلَازَ الْآخِرَةَ لَهُمُ الْحَيَاةُ﴾ و ما يهلكنا إِلَّا الْدَّهْرُ

۲ عدم اصالت دادن به روح - ﴿إِنَّ الدُّلَازَ الْآخِرَةَ لَهُمُ الْحَيَاةُ﴾ و ما يهلكنا إِلَّا الْدَّهْرُ

۲۴۶ پیام «کم ارزش بودن زندگی دنیوی در برابر آخرت» از دقت در کدام عبارت مستفاد می‌گردد؟

۱ و قالوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا ﴿فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ﴾

۲ و ما هذه الحياة الدنيا إِلَّا لَهُوَ وَلَعُبٌ ﴿النَّاسُ نِيَامٌ، فَإِذَا ماتُوا انتبهُوا﴾

۲۴۷ معتقدین به معاد، مرگ را پایان زندگی خود نمی‌دانند و از خداوند عمر طولانی درخواست می‌کنند، علت این امر چیست؟

۱ اعتقاد به معاد و دل سپردن به دنیا با یکدیگر منافقی ندارند و سازگاری کامل دارند.

۲ تا بتوانند به دنیادوستان بفهمانند که باید در دنیا زندگی متعادل داشت.

۳ به این وسیله بتوانند به آیندگان اثبات کنند که باید به خلق خدا خدمت نمود.

۴ با تلاش بیشتر در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند.

۲۴۸ تأکید قرآن کریم بر حقیقی بودن زندگی آخرت در کدام آیه تعجلی دارد؟

۱ و مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْلَمُونَ ﴿فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ﴾

۲ و قالوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاةُ الدُّنْيَا تَمَوُتُ وَنَحْيَا وَمَا يهلكنا إِلَّا الْدَّهْرُ ... ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَلَعُبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمُ الْحَيَاةُ ...﴾

۲۴۹ هرگاه بخواهیم برای سخن پیامبر (ص) که می‌فرماید: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید...» مستند قرآنی ارائه دهیم کدام آیه

مدرسان ما خواهد بود و تعبیر ایشان از مرگ در این روایت چیست؟

۱ فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ ﴿إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمُ الْحَيَاةُ﴾ - انتقال

۲ فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزُنُونَ ﴿إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهُمُ الْحَيَاةُ﴾ - جاودانگی

۲۵۰ عامل ..... سبب می‌شود دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فداکاری

ضروری باشد، انسان‌ها .....

۱ میل به جاودانگی - برای اندوخته کامل‌تر به خیرخواهی دیگران می‌پردازند، لذا عمر طولانی می‌خواهد.

۲ میل به جاودانگی - به استقبال شهادت برond و با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار کنند.

۳ نهراسیدن از مرگ - به استقبال شهادت برond و با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار کنند.

۴ نهراسیدن از مرگ - برای اندوخته کامل‌تر به خیرخواهی دیگران می‌پردازند، لذا عمر طولانی می‌خواهد.

۲۵۱ در بیان ..... آنان که فراوان به یاد مرگ اند ..... مؤمنان معرفی شده‌اند و گذرا و کوتاه بودن زندگی دنیوی در عبارت یا آیه شریفه ..... مشهود است.

۱ امام صادق (ع) - باهوش ترین - و ما هذه الحياة الدنيا إِلَّا لَهُوَ وَلَعُبٌ ﴿بِيَامِيرِ أَكْرَمِ﴾

۲ امام صادق (ع) - پرتلاش ترین - النَّاسُ نِيَامٌ، فَإِذَا ماتُوا، انتبهُوا

چند مورد از عبارات زیر صحیح نیست؟ ۲۵۲

- (الف) پیامدهای انکار معاد فقط گریبان گیر منکران معاد خواهد شد.
 (ب) اعتقاد به معاد پنجره امید و روشنایی را به روی انسان می‌گشاید.
 (ج) خدا پرستان واقعی از خداوند طلب مرگ می‌کنند تا سریعاً به دیدار معشوق خود برسند.
 (د) در دیدگاه معتقدین به معاد، زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می‌یابد.

۱ ۱   ۲ ۲   ۳ ۳   ۴ ۴

اگر بخواهیم باهوش ترین مؤمنان را از دیدگاه رسول اکرم (ص) معرفی کنیم، کدام گزینه راهنمای ما خواهد بود؟ ۲۵۳

- ۱ مرگ را غربی می‌دانند که طلوعی درخشان تر در پیش روی خود دارد.
 ۲ راضی به زندگی دنیا نشده‌اند و به ملاقات با پروردگارشان ایمان دارند.
 ۳ فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.
 ۴ مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینند.

شعار «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم» از ..... است و بازتاب آیه شریفه ..... می‌باشد. ۲۵۴

۱ حضرت امیر المؤمنین (ع) - ﴿تَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْر﴾

۲ امام حسین (ع) - ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلٌ صَالِحًا فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

۳ حضرت علی (ع) - ﴿مَنْ آتَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلٌ صَالِحًا فَلَا خُوفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

۴ امام حسین (ع) - ﴿تَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْر﴾

«شهادت طلبی الهیون» و «ناگوار نبودن مرگ در منظر ایشان» به ترتیب معلوم ..... و ..... است، که بیانگر ..... پیامد اعتقاد به معاد می‌باشد. ۲۵۵

۱ ذلت بار یافتن حیات دنیا - دل نسپردن به حیات مادی دنیا - دومین

۲ ذلت بار یافتن حیات دنیا - ایمان به خداوند و انجام عمل صالح - دومین

۳ ضروری یافتن فدایکاری در راه خدا - ایمان به خداوند و انجام عمل صالح - اولین

۴ ضروری یافتن فدایکاری در راه خدا - دل نسپردن به حیات مادی دنیا - اولین

اعتقاد و التزام عملی به مفهوم کدام آیه منتج به خدمت به خلق خدا می‌شود؟ ۲۵۶

۱ ﴿فَنَذَلَلَ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَة﴾ ۲ ﴿إِنَّا شَاكِرًا وَ إِنَّا كَفُورًا﴾ ۳ ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ﴾ ۴ ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ﴾

در بیان پیامبر اکرم (ص) باهوش ترین مؤمنان چه کسانی هستند و کدام عبارت شریفه مؤید اعتقاد آنان می‌باشد؟ ۲۵۷

۱ از مرگ نمی‌هراسند - «الثَّائِسُ نِيَامٌ فَإِذَا ماتُوا إِنْتَهُوا»

۲ بهتر از دیگران خود را برای مرگ آماده می‌کنند - «الثَّائِسُ نِيَامٌ فَإِذَا ماتُوا إِنْتَهُوا»

۳ بهتر از دیگران خود را برای مرگ آماده می‌کنند - ﴿تَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْر﴾

۴ از مرگ نمی‌هراسند - ﴿تَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْر﴾

در آیه شریفه ﴿مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلٌ صَالِحًا ...﴾ کدام موضوع متجلی است؟ ۲۵۸

۱ پیامد نگرش منکران معاد درباره مرگ
 ۲ ترس و غم و اندوه نداشتن علت ایمان و عمل صالح است.

۱ ایمان و عمل صالح موجب توجه بیشتر به مرگ و ترس از آینده در سرای آخرت می‌شود.

طابق با فرمایشات رسول اکرم (ص)، باهوش ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ ۲۵۹

۱ آنان که نگاهشان به مرگ، رسیدن به سعادت است.

۲ کسانی که از خود و عمل خود برای بعد از مرگ حساب بکشند.

۱ آیام آیه شریفه ﴿وَ مَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ أَهْمَى الْحَيَاةِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ باحتوای کدام گزینه ارتباط معنایی دارد؟ ۲۶۰

۱ هدف از زندگی دنیا، بازی و سرگرمی است.

۲ با فرا رسیدن مرگ، پرونده زندگی او برای همیشه بسته می‌شود.

۱ انسان معتقد به معاد هرچه بیشتر در راه نیک گام بردارد، آخرت زیباتری خواهد داشت.

۲ زندگی دنیا، کمارزش و زندگی آخرت حقیقی است.

کدام یک از موارد زیر بیانگر پیامدهای انکار معاد برای انسان می‌باشد و از آیه شریفه ﴿وَ قَالُوا مَا هِيَ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا تَمُوتُ وَ نَحْيَا وَ مَا يَهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ وَ مَا

۱ آنها بدلیک مِنْ عِلْمٍ أَنْ هُمْ أَلَا يَظْنُونَ﴾ چه پیامی مستفاد می‌گردد؟

۱ به یأس و نامیدی دچار می‌شود - براساس باورهای منکرین معاد، انسان پس از مرگ، رسپیار زندگی حقیقی می‌شود.

۲ گاهی برای تسکین خود و فرار از ناراحتی، در راههایی قدم می‌گذارد که روزبه روز به آگاهی او می‌افزاید - پس از مرگ پرونده زندگی انسان بسته می‌شود.

۱ بعضاً می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را در پیش بگیرد - به عقیده منکرین معاد پس از مرگ، پرونده زندگی در دنیا باز می‌ماند.

۲ همین زندگی چند روزه نیز برایش بی ارزش می‌شود - منکرین معاد، حقیقتی جز جسم برای انسان قائل نیستند.

۲۶۲ صحبت چه کسانی با عبارت شریفه «و ما لهم بذلك من علم ان هم الا يظنوون» توصیف شده و ثمرة ایمان به خدا و معاد همراه با عمل صالح چیست؟

- ۱) «و قالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا» - فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون **۲** «من كان يريد ثواب الدنيا» - فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون **۳** «و قالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا» - و ان الدار الآخرة لهي الحيوان **۴** «من كان يريد ثواب الدنيا» - و ان الدار الآخرة لهي الحيوان **۵**

۲۶۳ آیه شریفه «و قالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا نموت و نحياناً و ما يهلكنا إلا الدّهر» بیانگر .....

۱) اعتقاد کسانی است که نمی توانند خود را از اندیشه مرج و نابودی پس از آن نجات دهند.

۲) اعتقاد کسانی است که راه غفلت از مرگ را پیش گرفته اند و امیدی به حیات مجدد ندارند.

۳) عدم اعتقاد کفار به آخرت و منحصر کردن زندگی به همین زندگی دنیا

۴) عدم باور و ایمان قلبي به معاد على رغم اعتقاد به آن و گرفتاري در گردداب هوسها

۲۶۴ با توجه به آیات و روایات، باهوش ترین مؤمنان و ظن و خیال منکران معاد، به ترتیب کدام است؟

- ۱) متفکران در نظام آفرینش - و ما هذه الحياة الدنيا إلا لهوٌ و لعبٌ **۲** آنان كه فراوان به ياد مرگاند - و ما هذه الحياة الدنيا إلا لهوٌ و لعبٌ **۳** آنان كه فراوان به ياد مرگاند - نموت و نحياناً و ما يهلكنا إلا الدّهر **۴** متفکران در نظام آفرینش - نموت و نحياناً و ما يهلكنا إلا الدّهر **۵**

۲۶۵ آیه شریفه «ما هي إلا حياتنا الدنيا نموت و نحياناً و ما يهلكنا إلا الدّهر» در توصیف کدام تفکر درباره مرگ می باشد؟

۱) آنان كه فراوان به ياد مرگاند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می کنند.

۲) مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا، دفتر عمرش بسته می شود.

۳) مرگ را پایان بخش دفتر زندگی نمی پنداشد بلکه آن را غربی می دانند که طلوعی درخشان تر در پیش دارد.

۴) دفاع از حق مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان تر می شود و شجاعت به مرحله عالیه آن می رسد.

۲۶۶ گفتار چه کسانی با عبارت شریفه «إِنْ هُمْ إِلَّا يَظْنُونَ» توصیف شده و ثمرة ایمان به خدا و معاد همراه با عمل صالح چیست؟

- ۱) «و قالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا» - فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون **۲** «الحياة الدنيا إلا لهوٌ و لعبٌ» - لا خوف عليهم ولا هم يحزنون **۳** «والدار الآخرة لهي الحيوان» - الدار الآخرة لهي الحيوان **۴** «و قالوا ما هي إلا حياتنا الدنيا» - الدار الآخرة لهي الحيوان **۵**

۲۶۷ انسان برای استفاده از سرمایه هایش با چه مانع مواجه است و پرونده زندگی او در این دنیا در اثر وقوع کدام واقعه بسته خواهد شد؟

۱) فرصت محدود - ورود به بزرخ **۲** امکانات محدود - ورود به بزرخ **۳** فرصت محدود - فرا رسیدن مرگ

۲۶۸ کدام یک از گزینه های زیر برداشتی صحیح از عبارت «روح حقیقتی ثابت است». را ارائه می دهد؟

۱) روح آدمی پذیرای هیچ گونه تغییر و دگرگونی نمی باشد.

۲) بعد روحانی انسان برخلاف بعده جسمانی او پس از مرگ، آگاهی و حیات خود را از دست نمی دهد.

۳) روح حقیقتی اثبات شده است که باب هرگونه شک و تردید را بر منکران معاد می بندد.

۴) روح از تجزیه و تحلیل و استهلاک مصون است اما پذیرای تغییرات معنوی فراوانی است.

۲۶۹ دیدگاه معتقدان به معاد و سرای دیگر، نسبت به مرگ چیست و کدام روایت نبوی مؤید آن است؟

۱) غربی برای جسم و طلوعی برای روح - «با هوش ترین مؤمنان کسانی اند که فراوان به ياد مرگاند».

۲) غربی برای جسم و طلوعی برای روح - «با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می شوید».

۳) پایان زندگی و بر جیانندۀ حیات - «با هوش ترین مؤمنان کسانی اند که فراوان به ياد مرگاند».

۴) پایان زندگی و بر جیانندۀ حیات - «با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می شوید».

۲۷۰ عبارت «زندگی دنیوی همچون خوابی کوتاه و عذرآ است و زندگی حقیقی در جهانی دیگر معنا می باید». را با کدام عبارت شریفه مستند می سازیم؟

۱) «برای نابودی و فنا خلق نشده اید بلکه برای بقا آفریده شده اید».

۲) «مردم در این دنیا در خوابند، هنگامی که بمیرند، بیدار می شوند».

۳) «با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می شوید».

۲۷۱ از دیدگاه خدا پرستان حقیقی، مرگ برای چه کسانی ناگوار و هولناک است؟

۱) کسانی که برای انسان حقیقتی جز جسم و تن او قائل نیستند.

۲) کسانی که می کوشند راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را در پیش بگیرند.

۳) کسانی که زندگی را محدود به دنیا می بینند یا با کوله باری از گناه با مرگ مواجه می شوند.

۴) کسانی که معتقدند با فرا رسیدن مرگ و نابودی جسم انسان، روح انسان دچار تلاشی بذیری می شود.

۲۷۲ آنگاه که حیات دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و ضروری باشد. انسان ها به استقبال شهادت می روند و با شهادت خود ..... را هموار می کنند.

۱) فدایکاری در راه خدا - راه آزادی انسان ها

۲) جهاد در راه خدا - راه عبودیت انسان ها

۱) فدایکاری در راه خدا - راه عبودیت انسان ها

۲۷۳ ایمان به خدا و روز قیامت اگر توانم با انجام عمل صالح باشد، کدام نتیجه فرجبخش را در پی دارد؟

- ۱ نیل به درجات اعلی بهشت و قرار گرفتن در زمرة مؤمنان حقیقی
- ۲ عدم مغلوبیت در برابر ترس و جبن و مکدر نشدن در مقابل غم و اندوه
- ۳ یافتن سعادت در مرگ و ننگ و ذلت دانستن زندگی دنیایی

۲۷۴ لازمه مصونیت انسان از هرگونه ترس و اندوه کدام است؟

- ۱ ایمان به خدا و معاد همراه با عمل صالح
- ۲ استعانت از نماز و روزه

۲۷۵ اگر در مسیر بندگی خداوند، به انسان معتقد به معاد ظلمی شود، کدام فکر آرامش‌بخش وجود او خواهد بود؟

- ۱ بطور حتم خداوند حق او را از ظالم در همین دنیا می‌ستاند.
- ۲ او وظیفه بندگی خویش را انجام داده است.

۲۷۶ اهداف خداپرستان حقیقی از طلب عمر طولانی از خداوند در این جهان و تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها در کدام گزینه به منصه ظهور رسیده است؟

- ۱ مشمول هدایت خاص الهی قرار گیرند - از نعمت‌های جاوید بهره‌مند گردند.
- ۲ با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند - از نعمت‌های جاوید بهره‌مند گردند.
- ۳ با اندوخته‌ای کامل‌تر خدا را ملاقات کنند - به درجات برتر بهشت نائل شوند.
- ۴ مشمول هدایت خاص الهی قرار گیرند - به درجات برتر بهشت نائل شوند.

۲۷۷ در خطبه‌های امام حسین (ع) به یاران باوفایشان، دنیا و آخرت به ترتیب به چه چیزهایی تشییه شده‌اند؟

- ۱ زندان - باغ
- ۲ خرابه - باغ
- ۳ خرابه - قصر

۲۷۸ انکار معاد توسط منکران آن، ریشه در کدام پندار خانمان سوز دارد؟

- ۱ انسان ذاتاً بی‌هدف خلق شده است.
- ۲ حقیقت انسان جسم و تن او می‌باشد.
- ۳ پس از مرگ پاداش و کیفری وجود ندارد.
- ۴ میل به جاودانگی توهیمی بیش نیست.

۲۷۹ کدام عوامل سبب می‌شوند که حتی انسان معتقد به معاد و سرای جاویدان نیز گرفتار بیماری‌های روحی و روانی و غفلت‌زدگی شود؟

- ۱ اطاعت و پیروی از نفس - تعبد و بندگی شیطان
- ۲ فرو رفتن در هوس‌ها - تعبد و بندگی شیطان

۲۸۰ گروهی که مرگ را پایان بخش حیات انسان می‌دانند، با استمساك به کدام مورد می‌کوشند آینده تلغی را که در انتظار دارند، فراموش کنند؟

- ۱ فراموش کردن و غفلت
- ۲ خوش‌گذرانی مستمر
- ۳ دنیاپرستی و دنیادوستی
- ۴ انجام کارهای خیر

۲۸۱ کسانی که معاد را قبول دارند اما غفلت از آخرت مانع از آن شده که این اعتقاد در قلب آنان رسوخ کند، به کدام بلای هولناک دچار می‌شوند؟

- ۱ زندگی و رفتار آن‌ها تفاوتی با منکران معاد ندارد.
- ۲ ایمان و باور ظاهری، نجات‌بخش آن‌ها در روز رستاخیز نخواهد بود.
- ۳ در نهایت آثار شرک در زندگی این افراد ظاهر می‌شود.

۲۸۲ دیدگاه معتقدان به معاد و دیدگاه منکران معاد به ترتیب کدام‌یک از مقدمه‌های زیر می‌باشد؟

- ۱ خلقت همه مخلوقات هدفمند بوده است - مرگ جسم و روح آدمی را از بین می‌برد.
- ۲ انسان دارای دو بعد جسمانی و روحانی است - حقیقت انسان همان جسم و تن او است.
- ۳ خلقت همه مخلوقات هدفمند بوده است - حقیقت انسان همان جسم و تن او است.
- ۴ انسان دارای دو بعد جسمانی و روحانی است - مرگ جسم و روح آدمی را از بین می‌برد.

۲۸۳ «بی‌ارزش شدن زندگی چندروزه» و «کناره‌گیری از دیگران» و «طلب عمر طولانی» به ترتیب با کدام‌یک از عناوین زیر مرتبط هستند؟

- ۱ غفلت - اضطراب - اضطراب - باز شدن پنجره امید
- ۲ اضطراب - غفلت - باز شدن پنجره امید

۲۸۴ مراد از روایت شریفه «النّاسُ يَنْأِيْ فَإِذَا مَأْتُوا أَنْتَهُوَا» در کدام گزینه قابل رویت است؟

- ۱ بیدارکننده بودن مرگ از خواب غفلت، اعتقاد آحاد مردم است.
- ۲ زندگی در دنیا ملعبه و سرگرمی است و حیات اخروی باقی می‌باشد.
- ۳ زندگی دنیایی، خواهی کوتاه و گذرآ است و حیات حقیقی در جهانی دیگر است.

۲۸۵ کدام گرایش درونی است که دوگروه را به فراموشی مرگ یا ترس و اضطراب از مرگ می‌کشاند و قرآن، خیال‌کنندگان درباره دنیا و آخرت را چه کسانی می‌دانند؟

- ۱ غفلت از مرگ - کسانی که زندگی دنیا را صرفاً بازیچه و سرگرمی می‌دانند و از مردم کناره‌گیری می‌کنند.
- ۲ غفلت از مرگ - افرادی که زندگی و حیاتی جز همین زندگی دنیایی برای خود متصور نیستند.
- ۳ میل به جاودانگی - کسانی که زندگی دنیا را صرفاً بازیچه و سرگرمی می‌دانند و از مردم کناره‌گیری می‌کنند.
- ۴ میل به جاودانگی - افرادی که زندگی و حیاتی جز همین زندگی دنیایی برای خود متصور نیستند.

۲۸۶ انسان موجودی چندبعدی است و کدام بعد وجودی او از تجزیه و تحلیل و تلاشی پذیری مصون می‌باشد؟

- ۱ تکبعدی - روحانی
- ۲ دوبعدی - جسمانی
- ۳ تکبعدی - جسمانی

۱۳ آیه صورت سوال، بیانگر حق بودن آفرینش و هدفمندی آن است. حقانیت آفرینش به علت حکمت الهی است؛ لذا چون خداوند حکیم است، خلقت او نیز باید بنا بر حق و حقانیت باشد و هدف داشته باشد.

۱۴ «حق تعالی نیز تو را ارزش بسیار داده است. پس ببین که برای چه تو را خلق کرده و برای چه کار فرستاده است؟». این نکته برگرفته از حکایت مولوی در ابتدای درس می‌باشد.

۱۵ عبارت ادبی صورت سوال که از حکایت مولوی است، مربوط به هدفمندی آفرینش است که آیه شریفه **﴿و ما خلقنا السماوات والارض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما الا بالحق﴾** مبین آن است.

۱۶ حدیث صورت سوال بیانگر هدفمندی آفرینش است. اما دقت کنید که سوال، ارمغان یا نتیجه پاییندی به آن را خواسته است که آن بهره‌مندی از پاداش‌های اخروی است که در گزینه **۳** به آن اشاره شده است.

۱۷ **(آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبید، آن مقدار از آن را به بخواهیم (رد گزینه‌های **۱و۲**) و به هر کس اراده کنیم، می‌دهیم؛ سپس دوزخ (رد گزینه **۳**) را برای او قرار خواهیم داد تا خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود.)**

۱۸ **(آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبید، آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم، می‌دهیم سپس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا خواری و سرافکنندگی در آن وارد شود.)**

۱۹ **هر کس با بینش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود. اگر کسی چنین بیندیشید که کمک به دیگران ارزشمند است، و می‌تواند روحیه بی‌نهایت طلب او را سیراب کند و پاسخگوی استعدادهای گوناگونش باشد، می‌کوشد به دیگران کمک کند. کسی هم که فکر می‌کند داشتن شهرت مهم است، همه زندگی خود را در مسیر رسیدن به آن قرار می‌دهد. کسی هم که کمالات و خوبی‌ها را شناخته، به آن‌ها دل می‌بندد و برای رسیدن به آن‌ها می‌کوشد. در نتیجه اختلاف انسان‌ها در انتخاب اهداف، ریشه در نوع نگاه و اندیشه آن‌ها دارد و به همین دلیل تلاش برای رسیدن به کمالات و خوبی‌های متعالی و بزرگ معلوم شناخت آن‌هاست.**

۲۰ **هدف‌ها و دلیستگی‌های پایان‌نایذیر و همیشگی مانند خیرخواهی نسبت به شمار می‌آیند و هدف‌های پایان‌نایذیر و همیشگی مانند خوباند و برای زندگی ما هدف اصلی محسوب می‌شوند. البته، هر دوی این اهداف خوباند و برای زندگی ما ضروری‌اند. مهم این است که هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم و آن قدر به اهداف فرعی دل نبندیم که مانع رسیدن به اهداف اصلی شوند.**

۲۱ **اگر کسی چنین بیندیشید که کمک به دیگران ارزشمند است و می‌تواند روحیه بی‌نهایت طلب او را سیراب کند و پاسخگوی استعدادهای گوناگونش باشد، می‌کوشد به دیگران کمک کند. چراکه انسان‌ها در انتخاب هدف براساس نوع بینش و نگرش خود، متفاوتند.**

۲۲ **اختلاف در اهداف انسان‌ها، ریشه در نوع نگاه و اندیشه انسان‌ها دارد. با توجه به این اختلاف، برای انتخاب صحیح اهداف نیازمند معیار و ملاک هستیم.**

۲۳ **هدف‌ها و دلیستگی‌های پایان‌نایذیر و همیشگی، مانند خیرخواهی نسبت به بهشمار می‌آیند و هدف‌های پایان‌نایذیر و همیشگی، مانند خوباند و برای دیگران، هدف اصلی محسوب می‌شوند. البته، هر دوی این اهداف خوباند و برای زندگی ما ضروری‌اند. مهم این است که هدف فرعی را به جای هدف اصلی قرار ندهیم و آن قدر به اهداف فرعی دل نبندیم که مانع رسیدن به اهداف اصلی شوند.**

۱ انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است. به همین دلیل، به دنبال انتخاب هدف‌هایی است که از طریق آن، استعدادهای گوناگون خویش را به کمال رساند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲ (۱) این ویژگی انسان به روحیه بی‌نهایت طلب ربطی ندارد.

۲ (۲) بی‌ربط است.

۴ انسان را متوقف نمی‌سازد بلکه نامحدود است آن استعدادش

۴ **بررسی گزینه‌ها:**

(۱) مفهوم این عبارت کرامت دادن به انسان است درحالی که آیه مربوط به هدفمندی عالم است (۲) ربطی به مفهوم آیه صورت سوال ندارد.

(۳) حیوانات به صورت غریزی و گیاهان به صورت طبیعی نه هر دو به صورت غریزی!!! (۴) جمله مولوی است که کاملاً به آیه مربوط است و آن چیز آن است که آدمی در این عالم برای کار و مقصدی آمده است (یعنی هدف دارد).

۳ **آیه **﴿و ما خلقنا السماوات والارض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهما الا بالحق﴾** با توجه به عبارات «ما... لاعین» و «الحق» به خوبی دلالت بر این دارد که جهان آفرینش بی‌هدف نیست و هر موجودی بر اساس برنامه حساب شده‌ای به این جهان گام نهاده است و به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت است.**

۴ **خلقت خداوند حکیمانه است یعنی جهان آفرینش هدفمند است و برای هر موجود برنامه حساب شده‌ای وجود دارد. جهل و نادانی ریشه کار ببهوده است. حکمت الهی ≠ کار عبث و بدون حکمت**

۵ **حق در آیه **﴿و ما خلقنا... إلا بالحق﴾** مبین هدفمندی مجموعه آفرینش است.**

۶ **﴿وَ مَا... لاعين﴾ یا بازیچه نبودن همان دور بودن از عباث آفرینی است و بیانگر هدفمندی جهان آفرینش است.**

۷ **عبارت **﴿ما... لاعین﴾** یعنی بازیچه نبودن و **﴿الا بالحق﴾** مبین هدفمندی جهان آفرینش است.**

۸ **نظاممندی یا منظم بودن پدیده‌ها و غایتماندی آن‌ها مبین حکمت و تدبیر الهی است که مجموعه هدفمند جهان خلقت از آیه **﴿... الا بالحق﴾** به روشنی مفهوم می‌گردد.**

۹ **همه موجودات آفرینش دارای هدف هستند؛ پس در برخورداری از هدف یکسان می‌باشند؛ اما در چگونگی رسیدن به هدف، میان انسان و موجوداتی همچون حیوانات و گیاهان تفاوت‌هایی وجود دارد.**

۱۰ **عبارت‌های «ج» و «د» صحیح می‌باشد.**

بررسی سایر عبارت‌ها:

الف) فقط حرکت حیوانات به سوی هدف غریزی می‌باشد و حرکت گیاهان به صورت طبیعی است.

ب) اطش انسان در دستیابی به خواسته‌هایش هیچ‌گاه کاهش نمی‌یابد، بلکه روزبه روز افزون می‌گردد.

۱۱ **حقانیت همان هدفمندی است که مبین برنامه حساب شده موجودات و حرکت به سوی هدف آن‌هاست. دقت کنید که در سوال هدفمندی همه عالم مورد نظر است و نه فقط انسان.**

۱۲ **حيوانات با غریزه، گیاهان به صورت طبیعی و انسان با قدرت انتخاب هدف خود را انتخاب می‌کند و به سمت آن حرکت می‌کند.**

۳۶ بیت مطرح شده در صورت سؤال، بیانگر اهمیت انتخاب هدفی است که شامل تمام اهداف خوب دیگر نیز باشد، آیه شریفه من کان ب يريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة، «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» نیز بیانگر این پیام است که با انتخاب بندگی خداوند به عنوان هدف اصلی، به سایر اهداف که شامل اهداف دنیوی و اخروی است، خواهیم رسید.

۳۷ برای این که بتوانیم با یک تیر چند نشان بزنیم (اهداف برتر و جامع تر برگزینیم)، باید به تنوع استعدادهای انسان و بی نهایت طلبی او توجه کنیم؛ زیرا هدفی جامع تر و کامل تر است که بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد.

۳۸ عبارت شریفه صورت سؤال ترجمه آیه من کان ب يريد... است.

۳۹ افراد زیرک می دانند که برخی از هدفها به گونه ای هستند که هدفهای دیگر را نیز دربردارند و به میزانی که هدف ما جامع تر باشد، هدفهای بیشتری را در درون خود جای می دهد. این افاده با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف اصلی خود، با یک تیر چند نشان می زند و در حقیقت به ضرب المثل (صراع) «چون که صد آمد نود هم پیش ماست» توجه کردند. قرآن کریم در این باره می فرماید: من کان ب يريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة: هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.

۴۰ هر کس اندکی تأمل کند، می بیند که در ذات خود در جستجوی سرچشمۀ خوبی ها و زیبایی هاست و تا به آن منبع و مبدأ نرسد، آرام و قرار ندارد.

۴۱ افراد زیرک، می دانند که برخی از هدفها به گونه ای هستند که هدفهای دیگر را نیز دربردارند و رسیدن به آن ها مساوی رسیدن به هدفهای دیگر نیز هست، لذا آیه شریفه فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة به آن اشاره دارد و انسان می تواند با یک تیر چند نشان بزند، زیرا از نعمت های دنیوی و اخروی، هر دو بهره می برد.

۴۲ نزدیکی و تقرب به خداوند به عنوان هدف زندگی، به همان میزان که بزرگ و ضامن خوشبختی ماست، همت بزرگ و اراده محکم می طلب، همان طور که دستیابی به گوهرهای گران قدر دریاها، پشتکاری شگرف می خواهد.

۴۳ افراد زیرک برخلاف دیگران اهداف جامعی را برمی گزینند.

۴۴ یک تیر و چند نشان ویژگی باز افراد زیرک است ← انتخاب اهداف جامع با توجه به دو ویژگی «متنوع بودن استعدادهای انسان» و «بی نهایت طلبی او»، اگر هدفی را که انتخاب می کنیم، بهتر بتواند پاسخگوی این دو ویژگی باشد، آن هدف، کامل تر است. بنابراین برترین هدف اصلی ما آن هدفی است که همه استعدادهای متنوع ما را دربرگیرد و در جایی متوقف نشود و نهال وجود ما را به درختی پریار و زیبا تبدیل کند به طوری که سراسر وجود ما را شادابی، بالندگی، شور و نشاط فراگیرد.

۴۵ کامل ترین تعبیر درباره «زندگی به خاطر خداوند» تعبیر خود خداوند است که می فرماید: قل إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايِ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، «بگو نماز، تمامی اعمالم و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.»

۴۶ تعبیر زندگی به خاطر خدا، یا حیات لله مفهوم آیه ... لله رب العالمین است.

۴۷ شمره زندگی برای خدا عبارت است از:

۱ شایستگی دریافت لطف و رحمت و پیوه خداوند

۲ رسیدن به زندگی سعادتمندانه در دنیا و آخرت

۲۴ بینش و نگرش خاص انسانها عامل گستردنی این اختلافات است. وقتی به دنیای انسانها می نگریم، با دنیای حیرت‌انگیزی مواجه می شویم؛ چنان اختلافی در هدفها وجود دارد که سردرگم می شویم.

۲۵ تعیین معیار و ملاک برای اهداف مهم است که باید همسو با میل بی نهایت طلب و استعدادهای متنوع انسان باشد.

۲۶ هم اهداف فرعی و هم اهداف اصلی ضروری اند اما اهداف اصلی مهم ترند.

۲۷ و آن کس که سرای آخرت را بطلب و برای آن سعی و کوشش کند و مؤمن باشد، (شرط) پاداش داده خواهد شد (شروط) آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می طلب، آن مقدار از آن را که بخواهیم و به هر کس اراده کنیم، می دهیم ...

۲۸ این بیت صحبت افراد هوشمند و زیرکی است که به دنبال اهداف جامع هستند و به قول معروف می خواهند با یک تیر چند نشان را هدف قرار دهند.

۲۹ شمره توجه به این آیه شریفه، یعنی شمره «توجه به اهداف اصلی در کنار اهداف فرعی» که همان بهره و نصیب در آخرت و زندگی مطمئن در دنیا خواهد بود.

۳۰ بیت صورت سؤال به ضرورت انتخاب هدف جامع اشاره می کند که توضیح آن در گزینه ۳ ذکر شده است و با یکدیگر هم مفهوم هستند.

بررسی سایر گزینه ها:

۱) بی نهایت طلبی انسان را نشان می دهد.

۲) ارتباطی با سؤال ندارد.

۳) اشاره به اهداف فرعی دارد و بربطی به اهداف اصلی و جامع ندارد.

۳۱ برخی از هدفها به گونه ای هستند که هدفهای دیگر را نیز در بر دارند و رسیدن به آن ها مساوی رسیدن به هدف های دیگر نیز هست. به این اهداف، اهداف جامع می گوییم.

۳۲ آیه من کان ب يريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا والآخرة کاملا هم مفهوم با انتخاب اهداف جامع می باشد که ترجمه این آیه در گزینه ۲ آمده است.

۳۳ برخی از هدفها به گونه ای هستند که هدف های دیگر را نیز در بر دارند و رسیدن به آن ها مساوی رسیدن به هدفهای دیگر نیز هست و به میزانی که هدفها برتر و جامع تر باشند، هدفهای بیشتری را در درون خود جای می دهند. این افراد با انتخاب عبادت و بندگی خدا به عنوان هدف اصلی خود، با یک تیر چند نشان می زندند. آیه من کان ب يريد ثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا والآخرة کاملا هم مفهوم با انتخاب اهداف جامع می باشد.

۳۴ سؤال «ما برای چه به وجود آمده ایم؟» یکی از سؤال های مهم و حیاتی و هدف از آفرینش است و هدف انسان های زیرک خدا است که جامع ترین هدف است. آیه فعند الله ثواب الدنیا والآخرة به ضرورت رجوع به خدا به عنوان هدف جامع اشاره دارد.

۳۵ موضوع آیه فعند الله ... چند نشان زدن با یک تیر (هم دنیا و هم آخرت) و انتخاب خدا به عنوان جامع ترین هدف است.

موضوع آیه و ما بینهما لاعبين بازیچه نبودن خلقت یا همان حکیمانه بودن و هدف داری خلقت است.

۳۶ طبق آیه من کان ب يريد... انسان با بندگی خدا هم دنیا و هم آخرت خود را آباد می کند. (یک تیر و چند نشان)

- ۵۷** آیه اول به هدفمندی آفرینش اشاره دارد.
و آیه دوم به چند نشان زدن با یک تیر که انسان زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف با یک تیر دو نشان (دنيا و آخرت) می‌زنند.
گزینه ۳ پیام هر دو آیه را نشان می‌دهد.
- ۵۸** افراد زیرک مقابل این افراد (کسانی که در صورت سؤال بیان شده‌اند) هستند که با یک تیر چند نشان می‌زنند و دارایی‌ها و سرمایه‌های خود را صرف هدف‌های جامع و ارزشمند می‌کنند.
آیه مربوط به یک تیر و چند نشان نیز من کان یرید... است.
- ۵۹** هر موجودی آفرینش هدفمند دارد. ← با برنامه حساب شده‌ای به این جهان گام نهاده است.
- مبانی برنامه حساب شده همان هدفدار بودن خلقت و حق بودن آفرینش است.
- ۶۰** شعر مذکور بیانگر ضرورت رجوع به سرچشمۀ خوبی‌ها به عنوان هدف جامع یا همان پیام آیه من کان یرید... است.
- ۶۱** اگر روح انسان بی‌نهایت طلب است و خوبی‌ها را به صورت بی‌پایان می‌خواهد شایسته است که تنها خدا و بندگی او را به عنوان هدف نهایی انتخاب کند و آیه شریفه من کان یرید ثواب الدنيا ف Gund الله ثواب الدنيا و الآخرة ضرورت رجوع به خدا را به عنوان هدف معروفی می‌کند که هر کس به دنبال سرچشمۀ خوبی‌ها و زیبایی‌ها است، همه آن‌ها و سرچشمۀ اصلی آن نزد خداوند بزرگ است.
- ۶۲** با توجه به ترجمۀ آیه شریفه «هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.» در می‌یابیم با انتخاب بندگی خداوند به عنوان هدف اصلی، به سایر اهداف دنیوی و اخروی نیز خواهیم رسید؛ پس بعضی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که بندگی را نیز دربرمی‌گیرند.
- ۶۳** در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود داشته است؛ زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است که هیچ کاری را بیهوهود انجام نمی‌دهد.
- ۶۴** آیات دیگر گزینه‌ها همگی مبنی این هستند که خداوند، غایت و مقصد زندگی و برترین هدف انسان، رسیدن به اوست و فقط گزینه (۱) بیانگر حق بودن آفرینش جهان می‌باشد.
- ۶۵** افراد زیرک با انتخاب خدا به عنوان هدف اصلی خود هم از بهره‌های مادی زندگی استفاده می‌کنند و هم از آن جایی که تمام کارهای دنیوی خود را در جهت رضای خدا انجام می‌دهند جان و دل خود را به خداوند نزدیک‌تر می‌کنند و سرای آخرت خوبیش را آباد می‌سازند و ناظر به آیه من کان یرید ثواب الدنيا ف Gund الله ثواب الدنيا و الآخرة می‌باشد.
- ۶۶** بندگی است که باعث می‌شود، انسان شایسته دریافت لطف و رحمت ویژه خداوند شود و به زندگی سعادتمدانه در دنیا و آخرت برسد و تعبیر «یک تیر و چند نشان» در آیه من کان یرید ثواب الدنيا ف Gund الله ثواب الدنيا و الآخرة ... مذکور است، چون هم ثواب دنیا و هم آخرت همگی نزد خدا است.
- ۶۷** رجوع شود به آیه و ما خلقنا السماوات و الأرض ... إلا بالحق که ترجمه آن در گزینه ۴ آمده است. بازیچه نبودن آفرینش همان هدفمندی آن را بیان می‌کند که برای همه موجودات است. در صورتی که گزینه‌های دیگر مختص انسان می‌باشد.
- ۶۸** ۱) بی‌نهایت‌طلبی یا در جستجوی چیزهای بی‌پایان بودن انسان، عامل افزون شدن عطش انسان در دستیابی به خواسته‌هاش است.
انسان هرگز به حد مطلوبی برای توقف نمی‌رسد چون بی‌نهایت طلب است.

- ۴۸** دست یافتن به پاسخ این سؤال که «ما انسان‌ها برای چه آفریده شده‌ایم و هدف از زندگی ما در این جهان چیست؟» بسیار مهم و حیاتی است و تفاوت انسان با سایر موجودات در این است که انسان خود هدفش را انتخاب می‌کند، روحیهٔ بی‌نهایت‌طلب دارد و استعدادهای متنوع مادی و معنوی دارد.
- ۴۹** در پس خلقت تک‌تک موجودات این جهان هدفی وجود داشته است؛ زیرا خالق آن‌ها خدایی حکیم است که هیچ کاری را بیهوهود انجام نمی‌دهد. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: و ما خلقنا السماوات و الأرض و ما بينهما لاعبين و ما آسمان‌ها و زمین و آن‌چه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم.»
- ۵۰** شعر صورت سؤال به ضرورت داشتن هدف جامع اشاره دارد که قطعاً یک هدف فرعی و دنبایی نیست. (دگزینه ۲)
- ۵۱** هر کس با بیانش و نگرش خاص خود به سراغ هدفی می‌رود، اختلاف، ریشه در نوع اندیشه‌ها و تفکرات دارد. گیاهان به صورت طبیعی و حیوانات به صورت غریزی به سوی هدف خود در حرکت هستند.
- ۵۲** دومین تفاوت میان انسان و حیوان این است که انسان دارای روحیه‌ای بی‌نهایت طلب است و عطش او در دستیابی به خواسته‌هاش نه تنها کم نمی‌شود، بلکه روز به روز افزون می‌گردد، او به دنبال چیزی است که هرگز پایان نمی‌پذیرد و تمام نمی‌شود و تعبیر قرآنی هدفدار بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین «حق» است که در آیه و ما خلقنا السماوات و الأرض و ما بينهما لاعبين ما خلقناهم لا بالحق و ما آسمان‌ها و زمین و آن‌چه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم، آن‌ها را جز به حق خلق نکردیم.» به آن اشاره شده است.
- ۵۳** با توجه به تفاوت نگاه انسان‌ها، برای انتخاب صحیح اهداف و دلستن به آن‌ها نیازمند معیار و ملاک هستیم. این تفاوت نگاه در انسان‌ها و اختلاف در اهداف آن‌ها معلوم (تابع) نوع نگاه و اندیشه آن‌هاست.
- ۵۴** با توجه به بیت صورت سؤال، خداوند سرچشمۀ تمام خوبی‌ها و زیبایی‌هاست و هر کمال و خوبی از او سرچشمۀ می‌گیرد و هدف ما باید رسیدن به سرچشمۀ خوبی‌ها و زیبایی‌ها که همان خداوند است، باشد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- (۱) دنیا محدود است و رسیدن به تمام اهداف در دنیا امکان‌پذیر نیست. هم‌چنین این گزینه با مفهوم بیت ارتباط زیادی ندارد.
- (۲) با مفهوم بیت ارتباط زیادی ندارد.
- (۳) نیاز به همت بزرگ و اراده محکم از مفهوم شعر برداشت نمی‌گردد.
- ۵۵** آفرینش هیچ یک از موجودات بی‌هدف نیست و تمام موجودات مانند انسان به سوی هدف حکیمانه‌ای در حرکت هستند.
- ۵۶** انسان همواره در حال انتخاب هدف‌های پایان‌نایابی و تمام‌نشدنی است، در حالی که حیوانات و گیاهان هدف‌های محدودی دارند و هنگامی که به سرحدی از رشد و کمال می‌رسند، متوقف می‌شوند.
- بررسی سایر عبارت‌ها:**
- (الف) حیوانات به صورت غریزی و گیاهان به صورت طبیعی اهداف خود را دنیال می‌کنند؛ در حالی که در این عبارت برعکس عنوان شده است.
- (ج) به کار بردن واژه «انتخاب» در آخر عبارت برای حیوانات و گیاهان صحیح نیست، چون این موجودات فاقد اختیار و قدرت انتخاب می‌باشند.
- (د) آفرینش تمام موجودات، هدفمند است.

۱ ۸۴ خدای حبیم و مهربان که خواستار سعادت ماست، در قرآن کریم معیار انتخاب هدف‌های اصلی از غیر آن را مشخص فرموده و آثار و نتایج آن‌ها را نیز یادآور شده است؛ او که از همه به ما مهربان تر و از خود ما به نیازهای ما آگاهتر است.

۲ ۸۵ آیه **و بعضی می‌گویند**: پروردگارا به ما در دنیا نیکی عطاکن، و در آخرت نیز نیکی مرحمت فرما و ما را از عذاب آتش نگاه دار. **میین دعا و درخواست دنیا و آخرت از خداوند** است که طبق ملاک‌های تعیین شده توسط خدا، توجه به دنیا و آخرت ضرورت دارد اما تا جایی که توجه به دنیا و اهداف فرعی، اصل نشود.

۳ ۸۶ با توجه به تفاوت نگاه انسان‌ها، برای انتخاب صحیح هدف‌ها و دل بستن به آن‌ها نیازمند معیار و ملاک هستیم.

۴ ۸۷ آن کس که تنها زندگی زودگذر دنیا را می‌طلبد، آن مقدار از آن را که بخواهیم - و به هر کس اراده کنیم - می‌دهیم؛ پس دوزخ را برای او قرار خواهیم داد تا با خواری و سرافنگندگی در آن وارد شود.

۵ ۸۸ آن‌چه به شما داده شده کالای زندگی دنیا و آرایش آن است و آن‌چه نزد خداست بهتر و پایدارتر است (اهداف اصلی)، آیا اندیشه نمی‌کنید؟

۶ ۸۹ آیه شریفه **و ما خلقنا السماوات و الأرض و ما بينهما لاعبين ...** **و ما آسمان‌ها و زمین و آن‌چه بین آن‌هاست را به بازیچه نیافریدیم.** بیانگر نفی عدم هدفمندی آفرینش و نفی بازیچه بودن آن می‌باشد. یعنی هدفمندی و حق بودن آفرینش را نشان می‌دهد.

۷ ۹۰ «حق» بودن آفرینش آسمان‌ها و زمین به معنای هدفداری خلقت آن‌هاست؛ زیرا خالق آن‌ها خدای حکیم است که هیچ کاری را بیهوده انجام نمی‌دهد.

۸ ۹۱ با توجه به ترجمه آیه شریفه **هر کس نعمت و پاداش دنیا را بخواهد، نعمت و پاداش دنیا و آخرت نزد خداست.** در می‌باییم ضرورت دارد به خدا به عنوان هدف جامع رجوع کنیم. پس بعضی از هدف‌ها به گونه‌ای هستند که هدف‌های دیگر را نیز دربردارند.

۹ ۹۲ شاید کامل‌ترین تعبیر درباره «زندگی به خاطر خداوند» تعبیر خود خداوند باشد که می‌فرماید: **قل ان صلاتی و نسکی و محیای و مماتی لله رب العالمین**، «**بغو نماز، تمامی اعمال و زندگی و مرگ من برای خداست که پروردگار جهانیان است.**»

۱۰ ۹۳ زندگی برای خدا مفهوم آیه **و مماتی لله رب العالمین** است.

۱۱ ۹۴ تعبیر زندگی برای خدا یا **... لِهِ ربِ العالمين** همان وقف زندگی برای خداوند است که همه اعمال (نمایز و...) را برای خدا می‌دانند.

۱۲ ۹۵ آیه مذکور **... لله ربِ العالمين** به زندگی به خاطر خدا و رضایت او اشاره دارد که ضرورت انجام همه اعمال در راستای رضای او را به خاطر رب العالمین بودن خداوند، می‌رساند.

۱۳ ۹۶ **۱** نشانه‌های گرامیداشت انسان توسط خدا و این که برای او جایگاه ویژه قائل شده است: **۱** خداوند آنچه در آسمان‌ها و زمین است برای انسان آفریده و **۲** توانایی بهره مندی از آنان را در وجود او قرار داده و **۳** او را برتر از سایر مخلوقات قرار داده است.

۱۴ ۹۷ با توجه به آیات قرآن کریم، آثار عدم تعلق، مسخره کردن نماز و فرارگیری در اهل دوزخ است.

۱۵ ۹۸ خداوند انسان را گرامی داشته و به او کرامت بخشیده و بر بسیاری از مخلوقات برتری داده است. آنچه در آسمان‌ها و زمین است، برای انسان آفریده و توانایی بهره مندی از آن‌ها را در وجود او قرار داده است. همه این‌ها نشان می‌دهد خداوند برای انسان در نظام هستی جایگاه ویژه‌ای قائل شده است.

۱۶ ۶۹ اهداف حیوانات غریزی است و برخلاف انسان بعد از رسیدن به اندازه‌ای از رشد متوقف می‌شود.

۱۷ ۷۰ خیرخواهی برای دیگران از اهداف اصلی است و کسب شهرت و مال از اهداف فرعی که این اختلافات ریشه در نوع اندیشه متفاوت انسان‌ها دارد که هر دو به دنبال آرامسازی روح پایان ناپذیر درون خوداند.

۱۸ ۷۱ تعیین معیار و ملاک برای اهداف مهم است که باید همسو با میل بی‌نهایت طلب و استعدادهای متنوع انسان باشد.

۱۹ ۷۲ **۱** ما بینهم لا عبین **به بازیچه نبودن خلقت اشاره دارد.**

۲۰ ۷۳ **۲** پیام شعر مذکور این است که خداوند اصل و جامع است و دیگران جزء و فرع پس بیت سوال به خدا که هدف جامع است اشاره کرده و به آیه **من کان** برید... **یا یک تیر و چند نشان اشاره دارد.**

۲۱ ۷۴ **۳** لازمه انتخاب صحیح تعیین معیار و ملاک اهداف است که باعث تقسیم اهداف به دو دستهٔ فرعی و اصلی می‌شود.

۲۲ ۷۵ **۱** هر کسی با اندکی تأمل و تدبیر در خود می‌باید که در جستجوی سرچشمۀ خوبی‌ها و زیبایی‌ها است و آن‌چه روح بی‌نهایت طلب انسان را سیراب می‌کند خدا و تقرب به اوست.

۲۳ ۷۶ **۲** هدف برتر و جامع‌تر همان مفهوم یک تیر و چند نشان است که آیه **من کان** برید... **به همین مفهوم اشاره دارد.**

۲۴ ۷۷ **۱** تفاوت در نوع اندیشه عامل اختلاف در انتخاب هدف‌هایست که آرام کردن میل بی‌نهایت طلب انسان همان معیار اهمیت هدف و سوق دهنده به محقق ساختن آن است.

۲۵ ۷۸ **۲** آیه مذکور **من کان** برید... **به یک تیر هم دنیا و هم آخرت خود را آباد می‌کند.**

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ قرب الهی سیراب کننده روح بی‌نهایت طلب است.

۲ جمله درستی است اما ارتباطی با آیه مذکور ندارد.

۳ این آیه اشاره‌ای به عبارت ندارد بلکه رجوع به خدا را بیان می‌کند.

۴ ۷۹ **۱** حق تعالی نیز تو را ارزش سیراب داده است. پس بین که برای چه تو را حلق کرده و برای چه کار فرستاده است» به حکایت مولوی در ابتدای درس توجه شود.

۵ ۸۰ انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای مادی و معنوی است. به همین دلیل، به دنبال انتخاب هدف‌هایی است که از طریق آن، استعدادهای گوناگون خویش را به کمال رساند.

۶ ۸۱ انسان برخلاف حیوانات و گیاهان که استعدادهای محدود مادی دارند، مجموعه‌ای فراوان از استعدادهای گوناگون خویش را به کمال رساند.

۷ ۸۲ تلاش برای رسیدن به نعمت‌های دنیا نه تنها بد نیست، بلکه ضروری و خوب است. فقط باید توجه کیم که برای رسیدن به نعمت‌های دنیا مرتکب گناه نشویم و آن قدر سرگرم آن‌ها نباشیم که از زیبایی‌های پایدار باز بمانیم.

۸ ۸۳ وقتی به دنیای انسان‌ها می‌نگریم، با دنیای حیرت‌انگیزی مواجه می‌شویم؛ چنان اختلافی در هدف‌ها وجود دارد که ابتدا سردرگم می‌شویم که به راستی، کدام انتخاب درست و همسو با میل بی‌نهایت طلب انسان و استعدادهای فراوان مادی و معنوی اوست و کدام یک این‌گونه نیست؟

و تقواها^{۹۹}، «سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید، آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.» مطرح شده است؛ بیانگر گرایش به خیر و نیکی به عنوان یکی از سرمایه‌های انسان است.

۱ قرآن کریم عامل درونی سرزنشگر در مقابل گناه و زشتی را «نفس لوامه» نامیده است. همچنین در جای دیگر امام علی(ع) در مورد نفس امثاله که در تقابل با وجودن یا همان نفس لوامه است و فرمان‌دهنده به بدی‌هast، می‌فرمایند: «دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست» بر این اساس، گزینه (۱) صحیح است.

۲ آیه شریفه بیانگر سرمایه اختیار است که در گزینه (۴) به آن اشاره شده است. **۳** خداوند شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در وجود ما قرار داده است تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی پرهیزیم و گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها^{۱۰۰}... فجورها و تقواها^{۱۰۱} سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت می‌کند و در اندیشه جبران آن برآید. قرآن کریم، عامل درونی این حالت را «نفس لوامه»؛ یعنی سرزنشگر، نامیده و به آن سوگند خورده است. همچنین این مفاهیم متناسب با پیام آیه شریفه^{۱۰۲} و لا اُقیسِ بالّنَفْسِ اللَّوَامَة^{۱۰۳} می‌باشند.

۴ خداوند متعال، پیامبران و پیشوایان پاک و دلسوزی را همراه با کتاب راهنمای برای ما فرستاد تا راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند.

۵ گرایش انسان به نیکی و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت می‌کند و در اندیشه جبران آن برمی‌آید، لذا این موضوع با آیه شریفه^{۱۰۴} و نفس و ما سوّاها فالله‌ها فجورها و تقواها^{۱۰۵}، «سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.» ارتباط دارد.

۶ قرآن کریم، هدف خلق‌ت انسان را، قرب الهی بیان کرده است و رشد و کمال انسان و در نتیجه رستگاری‌اش جز با گام برداشتن به سوی این هدف می‌سر نمی‌شود و اولین گام برای حرکت انسان در این مسیر، شناخت انسان است، یعنی شناخت سرمایه‌ها و توانایی‌ها و استعدادهایش و همچنین شناخت موانع حرکت انسان در مسیر عبودیت.

۷ روانه‌کدن پیامبران به همراه کتب الهی و امامان به سوی مردم به علت نشان دادن راه سعادت و کمک کدن در پیمودن راه حق به مردم بود.

۸ این سرمایه‌ها برای آن است که انسان در مسیر رشد و کمال حرکت کند و به هدف‌ش در خلقت برسد.

۹ گاهی غفلت‌ها سبب دوری ما از خدا و فراموشی یاد او می‌شود (یعنی غفلت بر انسان احاطه پیدا می‌کند یا به عبارتی انسان محاط غفلت می‌شود)، ولی باز که به خود بازمی‌گردیم، او را در کنار خود می‌یابیم. ← سرشت خدا آشنا

۱۰ سرشت خدا آشنا: هر کس در خود می‌نگرد و یا به تماسی جهان می‌شنیند، خدا را می‌باید و محبتیش را در دل احساس می‌کند. امیر مؤمنان علی (ع) می‌فرماید: «هیچ چیزی را مشاهده نکردم، مگر این که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.»

۱۱ در سرمایه سرشت خدا آشنا می‌خوانیم: گاهی غفلت‌ها سبب دوری ما از خدا و فراموشی یاد او می‌شود، ولی باز که به خود بازمی‌گردیم، او را در کنار خود می‌یابیم و می‌گوییم:

دوست نزدیک‌تر از من به من است / وین عجب‌تر که من از وی دورم
چه کنم با که توان گفت که او / در کنار من و من مهجورم

۱۲ خداوند متعال برای اینکه انسان بتواند در مسیر رشد و کمال خود حرکت کند و به هدف خلقت دست یابد، سرمایه‌هایی در اختیارش قرار داده است. شناخت انسان و سرمایه‌هایش، در گام نخست و بهره‌گیری از آنها در گام بعد، عامل بسیار مهمی برای حرکت به سوی هدف است.

۱۳ آیه شریفه^{۱۰۶} و نفس و ما سوّاها فالله‌ها فجورها و تقواها^{۱۰۷} بیانگر و دیدعه گرایش به خیر و نیکی در انسان است.

۱۴ گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت می‌کند و در اندیشه جبران آن برآید. قرآن کریم، عامل درونی این حالت را «نفس لوامه»؛ یعنی سرزنشگر، نامیده و به آن سوگند خورده است. همچنین این مفاهیم متناسب با پیام آیه شریفه^{۱۰۸} و لا اُقیسِ بالّنَفْسِ اللَّوَامَة^{۱۰۹} می‌باشند.

۱۵ گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت کند و این واقعیت هم‌مفهوم با پیام آیه شریفه^{۱۱۰} و لا اُقیسِ بالّنَفْسِ اللَّوَامَة^{۱۱۱} است. **۱۶** خودشناسی یا شناخت انسان و سرمایه‌ها و توانایی‌های او، عامل تکریم انسان بر بسیاری از مخلوقات است و آیه^{۱۱۲} فالله‌ها ... به فهم زیبایی و زشتی و گرایش و رفتن به سوی هر کدام اشاره دارد.

۱۷ عبارت اشاره‌شده، توصیف‌گر و دیدعه گرایش به نیکی‌ها و زیبایی در انسان است و هم‌مفهوم با آیه شریفه^{۱۱۳} و نفس و ما سوّاها فالله‌ها فجورها و تقواها^{۱۱۴} است. **۱۸** عقل انسان با دوراندیشی، او را خوشی‌های زودگذر منع می‌کند و وجودن نفس لوامه او با محکمه‌هایش، انسان را راحت‌طلبی باز می‌دارد.

۱۹ عبارت قرآنی^{۱۱۵} اما شاکراً و اما کافوراً، یا سپاس‌گزار خواهد بود یا ناسپاس^{۱۱۶} بیانگر اختیار انسان و مسئول سرنوشت خود بودن اوست.

۲۰ گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت می‌کند و در اندیشه جبران آن برمی‌آید.

۲۱ مطابق آیه شریفه سوره شمس^{۱۱۷} سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید. آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.^{۱۱۸} خدای متعال شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی و بیزاری از آن را در مقارن داد تا به خیر و نیکی رو آوریم و از گناه و زشتی پرهیزیم.

۲۲ مقصود از این آیه آن نیست که خداوند هم استعداد زشتی به انسان داده و هم استعداد خوبی و در نتیجه هم گرایش به خوبی داشته باشد و هم گرایش به بدی. **۲۳** عشق و گرایش انسان به فضایل و دوری و بیزاری او نسبت به رذایل اخلاقی معلول گرایش انسان به خیر و نیکی می‌باشد که از دقت در آیات شریفه^{۱۱۹} و نفس و ما سوّاها^{۱۲۰}، «سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید. آن‌گاه بدکاری و تقوایش را به او الهام کرد.» به دست می‌آید. هم‌چنین ملامت شدن انسان توسط خود پس از انجام گناه نیز، نشأت گرفته از گرایش انسان به خیر و نیکی است و از دقت در آیات شریفه^{۱۲۱} و نفس و ما سوّاها^{۱۲۲} به دست می‌آید.

۲۴ وجود و جدان و ملامت شدن انسان توسط خود پس از انجام گناه، بیانگر وجود نفس لوامه است که نشأت گرفته از گرایش انسان به خیر و نیکی می‌باشد. **۲۵** آیه^{۱۲۳} الهام فجور و تقوا که در آیه شریفه^{۱۲۴} و نفس و ما سوّاها فالله‌ها فجورها

۱۳۴ دشمن ترین دشمن انسان همان نفس اماره است که دعوت کننده به گناه و بازدارنده از پیروی از عقل و وجdan است.

۱۳۵ دقت کنید که سوق به خوشی‌های زودگذر هدف نفس اماره از دعوت انسان به گناه است.

۱۳۶ شیطان خود را از آدمیان برتر (صاحب فضیلت) می‌داند (تفکر یا پندرار شیطان) و تنها راه نفوذ او به آدمی وسوسه و فریب است.

۱۳۷ دقت کنید که ممانعت از پیروی از عقل و وجdan کار نفس اماره است.

۱۳۸ نفس اماره یا به تعبیر امیرالمؤمنین، دشمن ترین دشمن انسان، عاملی درونی است که میل به سرکشی و طغیان دارد و دعوت کننده به گناهان و بدی‌هاست.

۱۳۹ **۱۳۷** وعده دادن و خلاف آن عمل کردن همان معنای فریب دادن است.

۱۴۰ گزینه ۴ علت برای گزینه‌های ۲ و ۳ است که ارتباطی با معنای وسوسه و فریب ندارند.

۱۴۱ **۱۳۸** کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال زشتیان را در نظرشان زیست داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است. ← به تدبیر انتهای درس رجوع شود.

۱۴۲ **۱۴۹** «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز باز دارد.» ← رجوع به تدبیر انتهای درس

۱۴۳ **۱۴۰** نفس اماره عامل درونی و دشمن انسان است که میل به سرکشی و طغیان دارد.

۱۴۴ **۱۴۱** خودشناسی به معنای شناخت سرمایه‌ها، توانایی‌ها و استعدادهای انسان و هم‌چنین شناخت موانع حرکت او در مسیر عبودیت می‌باشد و سودمندترین دانش‌ها شمرده شده است.

۱۴۵ **۱۴۲** عامل درونی موجب می‌شود که انسان در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوه شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران آن برآید. فرقان کریم عامل درونی این حالت را «نفس لؤامه» یعنی نفس سرزنشگر نامیده و به آن سوگند خورده است.

۱۴۶ **۱۴۳** از آن‌جا که انسان بیش از سایر موجودات از سرمایه‌هایی همچون عقل، وجودان و راهنمایان الهی برخوردار است، قطعاً هدف و مسیر او باید متفاوت از آن‌ها باشد و بین مردم ایجاد کینه و دشمنی می‌کند و گناه را زیبا می‌کند. دقت کنید شیطان گناه را زیبا می‌کند نه دنیا را.

۱۴۷ **۱۴۴** خداوند شناخت خیر و نیکی و گرایش به آن و شناخت بدی و زشتی مانند حقارت نفس، ریا، دوربوی و بیزاری از آن‌ها را در وجود ما قرار داده که آیه و نفس و ما سوّاها... به آن اشاره دارد.

۱۴۸ **۱۴۵** گزینه‌های (۲) و (۳) به وجود همه استعدادها در آدمی اشاره دارند، نه به طور جزئی. در گزینه (۱) اشاره می‌شود که ما نتایج انتخاب خود را می‌بینیم اما در آیه چنین مفهومی نیست، بلکه آیه فقط به قدرت اختیار و اراده و این که انسان مسئول سرنوشت خود است اشاره دارد و بیان نمی‌کند که اگر راه سعادت یا شقاوت را انتخاب کنیم چه نتایجی در بر خواهد داشت.

۱۴۹ **۱۴۶** خداوند در قرآن کریم از عاملی بیرونی خبر می‌دهد که خود را برتر از آدمیان می‌پندرار و سوگند یاد کرده که فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت بازدارد. کار او وسوسه کردن و فریب دادن است و جز این، راه نفوذ دیگری ندارد. این خود ما هستیم که به او اجازه وسوسه می‌دهیم یا راه فریب را بر او می‌بنديم.

۱۵۰ **۱۴۲** آن‌ها هنگامی که مردم را به نماز فرامی‌خوانید، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند؛ این به خاطر آن است که آن‌ها گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.

و می‌گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم، در میان دوزخیان نبودیم.» پس عدم تعقل موجب قرارگیری در اهل دوزخ می‌شود. ← نتایج عدم تعقل در تدبیر ابتدای درس

۱۵۱ **۱۴۳** (کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آنها، پشت به حق کردن، شیطان اعمال زشتیان را در نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است)

۱۵۲ **۱۴۴** دعوت نفس لؤامه: از ما می‌خواهد در حد نیاز به تمایلات فروتن پاسخ دهیم (رد گزینه‌های ۱ و ۲).

۱۵۳ **۱۴۵** خواسته نفس اماره: از ما می‌خواهد از تمایلات عالی و برتر غافل بمانیم. (رد گزینه ۴)

۱۵۴ **۱۴۶** خداوند متعال، علاوه بر آن‌که عوامل رشد و کمال را به ما نشان داده، عوامل سقوط و گناه و دور ماندن از هدف را نیز به ما معرفی کرده است.

این موانع، نفس اماره و شیطان هستند که هر دو با وسوسه و فریب موجب سقوط انسان می‌شوند.

دقت کنید که گزینه ۳ به این دلیل نادرست است که یکی از راهکارهای شیطان زیبا نشان دادن گناه است نه دنیا که البته این کار جزو عملکرد نفس اماره نیست.

۱۵۵ **۱۴۷** دشمن ترین دشمن ما نفسی است که در درون ما قرار دارد، که همان نفس اماره یا نفس طغیانگر درونی است و انسان را به گناه می‌کشاند و از پیروی از عقل و وجdan باز می‌دارد.

۱۵۶ **۱۴۸** خداوند متعال علاوه بر اینکه عوامل رشد و کمال را به ما نشان داده، عوامل سقوط و گناه و دور ماندن از هدف را نیز به ما معرفی کرده است.

نفس اماره یکی از این موانع می‌باشد؛ نفسی که انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیاگی، به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجdan باز می‌دارد. سرکشی که در درون انسان طغیان می‌کند و وی را به گناه فرا می‌خواند.

۱۵۷ **۱۴۹** کار شیطان وسوسه کردن و دادن وعده‌های دروغین است که تنها راه نفوذش می‌باشد. دقت کنید سایر گزینه‌ها مصدق و وسوسه شیطان است.

۱۵۸ **۱۴۱** شیطان در روز قیامت خطاب به اهل جهنم می‌گوید: «... من بر شما تسلطی نداشتم؛ فقط شما را به گناه دعوت کردم. این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید. امروز خود را سرزنش کنید، نه مرا...» که بر طبق آن گزینه (۴) درست ترین جواب است.

۱۵۹ **۱۴۲** عبارت «شما را دعوت کردم و دعوتم را پذیرفتید.» حکایتگر تسلط نداشتن شیطان بر انسان در دنیا و اختیار انسان برای انجام اعمال خویش در محدوده حیات دنیاگی است.

۱۶۰ **۱۴۳** بازداری از پیروی از عقل و وجdan کار نفس اماره است.

۱۶۱ **۱۴۲** شیطان در روز قیامت به اهل جهنم می‌گوید: «خداوند به شما وعده حق داد؛ اما من به شما وعده‌ای دادم و خلاف آن عمل کردم. البته من بر شما تسلطی نداشتم، فقط شما را به گناه دعوت کردم. این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید (برخورداری انسان از اختیار و اراده) امروز خود را سرزنش کنید، نه مرا...»

۱۶۲ **۱۴۱** خداوند از عاملی بیرونی به نام شیطان خبر می‌دهد که سوگند یاد کرده فرزندان آدم را فریب دهد و از رسیدن به بهشت باز دارد. هم‌چنین نفس اماره به عنوان عامل درونی، انسان‌ها را برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیاگی به گناه دعوت می‌کند و از پیروی از عقل و وجdan بازمی‌دارد.

۱ ۱۴۷ شیطان از راههای زیر انسان را گمراه می‌کنند:

۱ زیبا و لذت‌بخش نشان دادن گناه (نه دنیا)

۲ سرگرم کردن به آرزوهای سراب‌گونه دنیابی

۳ غافل کردن از خدا و یاد او

۴ ایجاد کینه و دشمنی میان مردم

۱ ۱۴۸ از آیه شریفه ﴿إِنَّهُدِيَنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾، ما راه را به او نشان

دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس. دریافت می‌شود که خداوند انسان را

صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار داد، سپس راه رستگاری

و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود راه رستگار را برگزینیم و از شقاوت دوری کنیم.

۲ ۱۴۹ گرایش انسان به نیکی و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی

واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شده است خود را سرزنش می‌کند و در

اندیشه جبران آن برمی‌آید، لذا این موضوع با آیه شریفه ﴿وَنَفْسٌ وَمَا سَوَّاهَا﴾ فوجورها و تقوایها، سوگند به نفس و آن که سامانش بخشید آن‌گاه بدکاری و تقوایش را

به او الهام کرد ارتباط دارد.

۱ ۱۵۰ شیطان در روز قیامت که فرصتی برای توبه نمانده است، به اهل جهنم

می‌گوید: «خداوند به شما وعدة حق داد (وعده‌دهنده به حق) اما من به شما وعده‌ای

دادم (دعوت‌کننده) و خلاف آن عمل کردم البته من بر شما تسلطی نداشتم فقط

شما را به گناه دعوت کردم، این خودتان بودید که دعوت مرا پذیرفتید (پذیرنده دعوت

ناحق)، امروز خود را سرزنش کنید نه مرا، نه من می‌توانم به شما کمکی کنم و نه

شما می‌توانید مرا نجات دهید.»

۲ ۱۵۱ خداوند، ما را صاحب اراده و اختیار آفرید و مسئول سرنوشت خویش قرار

داد. سپس راه رستگاری و راه شقاوت را به ما نشان داد تا خود راه رستگاری را برگزینیم

و از شقاوت دوری کنیم و این موضوع در آیه شریفه ﴿إِنَّهُدِيَنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا

كَفُورًا﴾، «ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود یا ناسپاس» متجلی است.

بررسی سایر عبارت‌ها:

ب) مربوط به هدایت راهنمایان الهی است.

د) مربوط به وجودان (نفس لوامه) است.

۱ ۱۵۲ در معارف اسلامی عامل گناه نفس اتاره نام دارد که انسان‌ها را

برای رسیدن به لذت‌های زودگذر دنیابی به گناه دعوت می‌کند و از پیروی عقل و

و جدان باز می‌دارد.

۲ ۱۵۳ این سخن شیطان خطاب به اهل جهنم و دوزخیان می‌باشد (تمام

گناهکاران، جهنمی و اهل دوزخ خواهند بود). و مبنای استدلال شیطان در این

سخنان قدرت اختیار انسان می‌باشد که از دقت در آیه شریفه ﴿إِنَّهُدِيَنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا

شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾، «ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار خواهد بود و یا ناسپاس» مستفاد می‌گردد.

۳ ۱۵۴ منع کردن انسان از راحت‌طلبی توسط وجودان و محکمه‌هایش صورت

می‌گیرد که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان می‌دهد و پس از آلوده شدن به گناه

محظوظ می‌شود انسان، در اندیشه جبران برآید.

۲ ۱۵۵ خدای متعال پس از اعطای ویژگی اراده و اختیار به انسان، راه رستگاری

و شقاوت را به او نشان داد تا خود راه رستگاری را برگزیند و از شقاوت دوری کند.

این واقعیت هم‌مفهوم با آیه شریفه ﴿إِنَّهُدِيَنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾ است.

۱۸۱ نفس اماره انسان را به گناه دعوت می‌کند تا سرگرم لذت‌های زودگذر شود و یکی از راههای فریب و وسوسه شیطان زینت دادن به گناه در نظر گناهکار است.

۱۸۲ من بر شما سلطی نداشتم ← به اختیار خود گناه کردید و فریب مرا خوردید و یا عامل اصلی گناه خود انسان است.

عدم توانایی کمک به یکدیگر در قیامت به خاطر عدم وجود اختیار است.

۱۸۳ دشمن قسم خورده انسان (شیطان) تنها با وسوسه و فریب به آدمی نفوذ می‌کند و رابطه نفس اماره و لواحه کاملاً معکوس است. چرا که نفس اماره به گناه دعوت می‌کند اما نفس لواحه انسان را پس از گناه سرزنش می‌کند.

۱۸۴ برگزیدن راه رستگاری و دوری از شقاوت پیام آیه ... اما شاکراً و اما کفرواً است و واکنش (عکس العمل) در برابر گناهان درباره آیه ... بالنفس لواحه است که این عکس العمل را بر عهده دارد.

۱۸۵ در تیتر سرمایه و هدف می‌خوانیم که: هدف هر کس با سرمایه‌هایش هماننگی دارد. هم چنین خودشناسی، سودمندترین دلنش ها شمرده شده است.

۱۸۶ سرشت خدا آشنا: خداوند سرشت ما را با خود آشنا کرد و گرایش به خود را در وجود ما قرار داد. از این‌رو هر کس در خود می‌نگرد (انسان‌شناسی = سیر افسی) و یا به تماشای جهان می‌نشیند (جهان‌شناسی = سیر آفاقی)، خدا را می‌یابد و محبتش را در دل احساس می‌کند.

۱۸۷ «شیطان می‌خواهد به وسیله شراب و قمار، در میان شما عداوت و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا و نماز بازدارد.» ← به تدبیر انتهای درس رجوع شود.

۱۸۸ «آن‌ها هنگامی که مردم را به نماز فرا می‌خوانید، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند؛ این به خاطر آن است که آن‌ها گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.» ← نتایج عدم تعقل در تدبیر ابتدای درس

۱۸۹ «آن‌ها هنگامی که مردم را به نماز فرا می‌خوانید، آن را به مسخره و بازی می‌گیرند؛ این به خاطر آن است که آن‌ها گروهی هستند که تعقل نمی‌کنند.» ← نتایج عدم تعقل در تدبیر ابتدای درس

۱۹۰ (نمی‌گویند: اگر ما گوش شنوا داشتیم یا تعقل می‌کردیم، در میان دوزخیان نبودیم). آن‌ها [دشمنان اسلام] را متحد می‌پنداری در حالی که دل‌هایشان پراکنده است؛ این به خاطر آن است که آن‌ها قومی هستند که تعقل نمی‌کنند.

۱۹۱ از آن‌جا که خداوند سرشت انسان را با خود آشنا کرد، امیرالمؤمنین (ع) می‌فرمایند: «هیچ‌چیزی را مشاهده نکرد، مگر این‌که خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم.»

۱۹۲ «کسانی که بعد از روشن شدن هدایت برای آن‌ها، پشت به حق کردند، شیطان اعمال رشتشان را از نظرشان زینت داده و آنان را با آرزوهای طولانی فریفته است.» ← به تدبیر انتهای درس رجوع شود.

۱۹۳ بیداری و هوشیاری زمانی است که انسان می‌میرد همانطور که پیامبر می‌فرمایند ← فاذا ماتو انتبهوا (رد ۱ و ۲) و در آن وقت درمی‌یابد که زندگی واقعی (حیوان) و حیات طبیه در آخرت است. (رد ۴)

۱۹۴ در روایات مردم را در این جهان خواب‌آلود توصیف کرده است «الناس نیام ...» (رد گزینه‌های ۱ و ۲ به دلیل آیه قرآن) و وجود نعمت حقیقی و حیات طبیه در آخرت در آیه دار الآخرة لهی الحیوان ← توصیف شده است (رد گزینه ۴).

۱۹۵ این حدیث بیان می‌کند که زندگی دنیا فانی است و آخرت سرای حقیقی و جاودان شمامست که با آیه و ان دار الآخرة لهی الحیوان ← و حدیث «الناس نیام ...» هم مفهوم است.

۱۶۹ حدیث «دشمن ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست.»

شاره به نفس اقاوه دارد که مفهوم متضاد آن، نفس لواحه (سرزنشگر) است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) گرایش به نیکی‌ها و زیبایی‌ها

(۲) انتخاب خدا به عنوان هدف جامع

(۳) اختیار

۱۷۰ خودشناسی:

(۱) شناخت سرمایه‌ها

(۲) شناخت مواعظ حرکت

با اعطای نعمات مادی و معنوی، انسان گرامی داشته می‌شود و کرامت به او بخشیده می‌شود.

۱۷۱ خودشناسی یا همان شناخت توأم سرمایه‌ها، استعدادها و مواعظ حرکت

سودمندترین دانش‌های است که از این جهت تعبیر نافع ترین دانش را دارد که گام اول در حرکت انسان به رشد و کمال است.

۱۷۲ این مصدق همان جایگاه ویژه انسان است که شامل آفریده شدن همه‌چیز

برای انسان و توانمندی او در بهره‌مندی از آن می‌شود.

۱۷۳ اولین گام (تقدم) برای حرکت در مسیر بندگی خودشناسی است و در

خودشناسی آخرین گام (تأخر) مربوط به مورد دوم خودشناسی یا پرهیز از ابتلاء مواعظ است.

۱۷۴ اعطای سرمایه‌های گوناگون به انسان به منظور دستیابی او به هدف خلقت

و توانایی او برای حرکت در مسیر رشد و کمال است.

۱۷۵ فواید عقل:

(۱) دریافت حقیق

(۲) تشخیص (ادراك مفارقات (تفاوت) بین خوب و بد)

پیش توجه کنید که گزینش و دوری از شقاوت مربوط به اختیار است.

۱۷۶ سؤال ارتباط دو آیه را خواسته است ولی گزینه‌های ۱ و ۳ تنها

مریبوط به یک آیه‌اند. (گزینه ۱ تنها درباره آیه اول و گزینه ۳ تنها درباره آیه دوم)

اندیشه جبران گناه پس از ابتلاء به آن به علت وجود نفس لواحه یا ملامتگر است که این نفس، حاصل شناخت و گرایش به نیکی و بیزاری از بدی است که در وجود انسان قرار داد.

۱۷۷ در تیتر «سرمایه و هدف» می‌خوانیم که: عقل با دوراندیشی از خوشی‌های

زودگذر منع می‌کند و وجودن با محکمه‌هایش از راحت‌طلبی.

۱۷۸ نفس اماره، امرکننده یا آمر به بدی‌های است که عاملی درونی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) کار شیطان

(۲) کار نفس لواحه

(۳) بدن ارتباط با نفس اماره

۱۷۹ گرایش به نیکی‌ها و بیزاری از بدی‌ها ... فجورها و تقواهای علی برای

نفس سرزنشگر (نفس لواحه) می‌باشد. همان‌طور که در کتاب می‌خوانیم به سبب گرایش انسان به نیکی و بیزاری از بدی (علت) انسان نسبت به گناه واکنش نشان می‌دهد (معلول - نفس لواحه)

۱۸۰ عقل و اندیشه وسیله دریافت حقیق و دوری از جهل است و ارسال رسـل

و کتب آسمانی به این دلیل بوده تا انسان را در پیمودن راه حق کمک کنند (یعنی به او امداد دهند).

- ۲۰۵** با توجه به آیه ﴿ وَ مَا هِذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ ... ﴾ و مفهوم آن «این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت، زندگی حقیقی است، اگر می‌دانستند». چهره ملکوتی و نه ملکی دنیا در این آیه ترسیم شده است. دقت کنید منظور از چهره ملکوتی، یعنی ویرگی و تعریف اصلی دنیا که همان لهو و لعب است.
- ۲۰۶** خدابرستان حقیقی اگرچه در دنیا زندگی می‌کنند، اما به آن دل نمی‌سپرند (علت)؛ از این رو مرگ را ناگوار نمی‌دانند. (معلوم)
- ۲۰۷** نترسیدن خدابرستان از مرگ به این معنی نیست که آنان آرزوه مرگ می‌کنند، بلکه آنان از خداوند عمر طولانی می‌خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها ... به درجات برتر بهشت نائل شوند و با اندوخته‌ای کامل تر خدا را ملاقات کنند.
- ۲۰۸** با توجه به آیه ﴿ مِنْ أَمْنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلٌ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ مَرْدَدٌ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ بِهِرَةٌ افْرَادٍ اسْتَكْبَرُوا إِيمَانُهُمْ بِخُدُوْهُ وَ رُوزِ سَتْخِيزٍ وَ انجامِ عَمَلِ نِيَكٍ رَا بَا هُمْ دَارِنَدٌ .﴾
- ۲۰۹** سخن پیامبر (ص)، «مردم در این دنیا در خواب‌اند، هنگامی که بمیرند، بیدار می‌شوند.» دیدگاه الهی نسبت به مرگ را روشن می‌کند و زندگی اخروی را حیات حقیقی می‌داند. این مفهوم در عبارت شریف ﴿ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ ﴾ نیز بیان شده است.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- (۱) گرایش به نیکی و بیزاری از بدی
- ۲ اندکار معاد
- ۲۱۰** علت این که پیامبران الهی و پیروان آن‌ها مرگ را پایان‌بخش زندگی نمی‌دانند اعتقاد به بعد روحانی انسان است، هم‌چنین در دیدگاه الهیون مرگ غروبی برای جسم و تن است.
- ۲۱۱** با توجه به آیه شریفه ﴿ مِنْ أَمْنَ بِاللهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِيلٌ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ مَفهوم می‌شود، کسانی که ایمان به خدا و روز قیامت و انجام عمل صالح را با هم دارند هیچ ترجی ترسی بر آنان نیست و اندوهگین نمی‌شوند.
- ۲۱۲** خدابرستان واقعی معتقدند که مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند یا با کولهباری از گناه با آن مواجه می‌شوند.
- ۲۱۳** حدیث شریف بیان شده از امام حسین (ع) می‌باشد که بیانگر دومنی پیامد دیدگاه الهیون در رابطه با مرگ یعنی آمادگی برای فداکاری در راه خداست. هم‌چنین پیامد دیگر این دیدگاه، داشتن ارثی فوق العاده و همت خستگی‌ناپذیر است.
- ۲۱۴** عبارت مطرح شده در صورت سوال به بیان مقایسه بین دنیا و آخرت می‌پردازد، بنابراین باید آیه‌ای را انتخاب کنیم که هم در باب دنیا سخن گفته باشد و هم در باب آخرت و به مقایسه آن دو پرداخته باشد که آیه شریفه ﴿ وَ مَا هِذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ ... ﴾ این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت، زندگی حقیقی است. اگر می‌دانستند.» بیانگر آن است.
- ۲۱۵** براساس فرموده امام حسین (ع) که می‌فرمایند: «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم.» معلوم می‌شود که عامل سعادت یافتن مرگ، زندگی همراه با ننگ و ذلت در کنار ظالمان است.
- ۲۱۶** خدابرستان حقیقی اگرچه در دنیا زندگی می‌کنند و زیبا هم زندگی می‌کنند، اما به آن دل نمی‌سپرند، از این رو مرگ را ناگوار نمی‌دانند. آنان معتقدند مرگ برای کسانی ناگوار و هولناک است که زندگی را محدود به دنیا می‌بینند یا با کولهباری از گناه با آن مواجه می‌شوند.

۱۹۶ پیامبران الهی و پیروان آنان که به معاد معتقد هستند، مرگ را پایان‌بخش دفتر زندگی نمی‌پندازند؛ بلکه آن را غریبی برای جسم و تن انسان و طلوعی درخشان تر برای روح انسان می‌دانند یا پلی به حساب می‌آورند که آدمی را از یک مرحله هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت) منتقل می‌کند.

طبق آیه شریفه ﴿ وَ مَا هِذِهِ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ ... ﴾ معتقدین به معاد با عبارت «لهی الحیوان» آخرت را توصیف می‌کنند. از پیامد های انکار معاد آن است که همین زندگی چند روزه نیز برای منکر معاد بی‌ارزش می‌شود که این مغایر با فرض صورت سوال است. چون صورت سوال معتقدین به معاد را مدنظر دارد (اثبات غلط بودن گزینه‌های ۳ و ۴).

۱۹۷ انسان معتقد به معاد می‌داند که هیچ یک از کارهای نیک او در آن جهان بی‌پاداش نمی‌ماند. چنین انسانی دیگر ترسی از مرگ ندارد و همواره آماده فداکاری در راه خداست. همین عامل سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد، و فداکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت برونده و با شهادت خود راه آزادی انسان‌ها را هموار کنند.

۱۹۸ با توجه به انتهای آیه ذکر شده در صورت سوال ﴿ ... فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ ،﴾ عاملین به این آیه دچار حزن و اندوه نمی‌شوند.

با این دیدگاه زندگی از بن‌بست بیرون می‌آید و پنجه را می‌گیرد. باز می‌شود و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرا می‌گیرد.

۱۹۹ به «لهی و لعب» بودن دنیا یا بازماندن از کارهای مفید در دنیا و «لهی الحیوان» بودن آخرت یا محل رسیدن به کمالات واقعی در آخرت در آیه ﴿ وَ مَا هِذِهِ الْحَيَاةُ ... ﴾ اشاره شده‌اند.

۲۰۰ طبق آیه ﴿ وَ مَا هِذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ... ﴾ زندگی بدون توجه به آخرت به عنوان لهو و لعب خوانده می‌شود و با هوش ترین مؤمنان کسانی هستند که فراوان یاد مرگ‌اند و خود را بهتر از دیگران برای آن آماده می‌کنند.

۲۰۱ نهراشیدن از مرگ سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فداکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت روند.

۲۰۲ خدابرستان حقیقی از خدا عمر طولانی می‌خواهد تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، زمینه رشد خود را فراهم آورند تا بتوانند با اندوخته‌ای کامل تر خدا را ملاقات کنند.

۲۰۳ از دقت در آیه ﴿ وَ مَا هِذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ ... ﴾ بردشت می‌شود که تعریف دنیا این است که صرف بازی و سرگرمی (لهی و لعب) است.

۲۰۴ فرموده پیامبر (ص) آن جاکه می‌فرمایند «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید. با آیه ﴿ وَ مَا هِذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوَ وَ لَعْبٌ ارتباط دارد و عبارت «برای بقا آفریده شده‌اید.» با عبارت ﴿ وَ إِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لِهِيَ الْحَيَاةُ ... ﴾ مرتبط است.

دققت کنید که حدیث صورت سوال کامل ترین ارتباط را با گزینه ۳ دارد هر چند که از نظر اعتقاد به معاد با گزینه ۲ هم مرتبط است.

دققت کنید که حدیث صورت سوال کامل ترین ارتباط را با گزینه ۳ دارد هر چند که از نظر اعتقاد به معاد با گزینه ۲ هم مرتبط است.

می‌رسند به پاداش و جزای اعمال خود اطمینان دارد؛ لذا انرژی فوق العاده و همتی خستگی‌ناپذیر در انجام کارها دارد.

۲۲۷ آیه ﴿ و ما هذه الحياة الدنيا ... دنيا را لهو و لعب (امام حسین دنیا را ننگ و خواری می‌دانند) و آخرت (مرگ) را لھی الحیوان ﴾ (امام حسین آخرت را سعادت می‌دانند). می‌داند. دقت کنید حدیث و آیه به بیان تفاوت دنیا و آخرت می‌پردازد.

۲۲۸ آثار و پیامدهای منکران معاد گریبان‌گیر برخی از کسانی که معاد را قبول دارند نیز می‌شود کسانی که به دلیل فرورفتن در هوس‌ها ایلاً دنیا را معبد و هدف خود قرار داده و از یاد آخرت غافلند (رد ۳ و ۴) روشن است که این شیوه عاقبتی جز فرورفتن در گرداب آلوگی ها نخواهد داشت (رد ۱)

۲ برسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اصلاً غرض این عبارت این موضوع نیست عبارت در مورد مرگ جسم است و ربطی به گذر زمان زندگی انسان ندارد.

(۲) غرض مشرکان از این عبارت این است که خداوند ما را بیهووده آفریده و گذر روزگار ما را نابود می‌کند و این گزینه قابل تأمل و درست است.

(۳) این عبارت به اثر متأخر مربوط نیست.

(۴) متلاشی شدن فقط مخصوص جسم است نه روح.

۲۲۹ **۱** پیامدهای انکار معاد، گریبان کسانی را نیز که معاد را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است، می‌گیرد. این افراد به دلیل فرو رفتن در هوس‌ها، دنیا را معبد قرار داده اند و از آخرت غافل شده اند که این غفلت از آخرت پیامد این دیدگاه است.

۲۳۰ **۱** گروهی وجود دنیای پس از مرگ را انکار می‌کنند؛ این دسته که برای انسان حقیقتی جز جسم و تن او قائل نیستند، با فراسیدن مرگ انسان و نابودی جسم او، پرونده او را برای همیشه می‌بندند.

این مفهوم از آیه ﴿ و قالوا ما هي الا حياتنا الدنيا نموت و نحييا... ﴾ قابل برداشت است. در این دیدگاه مرگ پایان زندگی است و هر انسانی پس از مدتی زندگی در دنیا، دفتر عمرش بسته می‌شود و رهسپار نیستی می‌گردد.

۲۳۱ **۲** منکران معاد، زندگی چندروزه دنیا نیز برایشان بی ارزش می‌شود. در نتیجه به یأس و نالمیدی دچار می‌شوند و شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهند؛ از دیگران کناره می‌گیرند و به انواع بیماری‌های روحی دچار می‌شوند.

۲۳۲ **۱** سرکوب میل به جاودانگی به بی ارزش شدن زندگی چند روزه دنیا بی انجامد. کسی که این میل درونی را در خود سرکوب می‌کند، از آنجایی که به دیدار خداوند و معاد امید ندارد، آیات الهی و معاد را انکار می‌کند.

۲۳۳ **۱** بی ارزش جلوه‌کردن زندگی دنیا، ثمرة میل به جاودانگی و سرکوب این میل و بی‌نهایت طلبی در منکرین معاد است که مرگ را پایان زندگی می‌دانند.

۲۳۴ **۱** ریشه این اندیشه همان میل به جاودانگی است. آن دسته از منکران که نمی‌توانند به مرگ فکر نکنند به آثار روحی و روانی منفی دچار می‌شوند.

۲۳۵ **۲** از پیامدهای انکار معاد (نگرش مادی) برای کسی که میل به جاودانگی دارد این است که همین زندگی چندروزه دنیا نیز برایش بی ارزش می‌شود و در نتیجه به یأس و نالمیدی دچار می‌شود و شادابی و نشاط زندگی را از دست می‌دهد و از دیگران کناره می‌گیرد.

۲۱۷ نتیجه اعتقاد به سرای آخرت، نداشتن خوف و غم و باز شدن پنجره امید و روشنایی است که در آیه شریفه ﴿ فلا خوفٌ علٰیہم و لا هُم يَحْزُنُونَ ﴾ «بس هیچ ترسی بر آنان نیست و آنان غمگین نخواهند شد.» بدان اشاره شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) بیانگر انکار معاد است.

(۴) بیانگر اعتقاد به معاد است اما پیامد آن را نشان نمی‌دهد.

۲۱۸ در آیه شریفه ﴿ و ما هذه الحياة الدنيا إلا لھو و لعب و إن الدار الآخرة لھي الحیوان ﴾ زندگی دنیا، لھو و لعب و آخرت، زندگی حقیقی توصیف شده است. و تفاوت و مفارقত بین دنیا و آخرت به تصویر کشیده شده است.

۳ برسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این آیه مربوط به دیدگاه معتقدین به معاد است نه منکرین آن و البته منکرین معاد ممکن است کار نیکی هم انجام دهند.

(۲) دقت در آیات مربوط به رستاخیز [و نه آفرینش انسان] نشان می‌دهد که انسان دارای دو بعد جسمانی و روحانی است.

(۳) این گزینه با مفهوم این آیه تناسی ندارد.

۲۲۰ همین عامل سبب می‌شود که دفاع از حق و مظلوم و فدایکاری در راه خدا آسان‌تر شود و شجاعت به مرحله عالی آن برسد و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فدایکاری در راه خدا ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت بروند (نه در همه حال) و آن‌گاه که امام حسین(ع) در دوراهی ذلت و شهادت قرارگرفت، شهادت را برگزید و فرمود: «من مرگ را جز سعادت، و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم».

۲۲۱ **۱** رفع ترس و حزن ﴿ فلا خوفٌ علٰیہم و ... ﴾ ثمرة ایمان به خدا و معاد و اعمال شایسته (صالح) است. با توجه به ﴿ من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالح ﴾ فلا خوفٌ علٰیہم و لا هُم يَحْزُنُونَ ﴾

۲۲۲ **۱** چیستی مرگ و آینده پس از آن، همان پرسش فراگیر مذکور است. (مقدمه درس)

۲۲۳ **۱** مطابق پیامد اول دیدگاه معتقدین به معاد، زندگی از بن‌بست بیرون می‌آید و شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار، زندگی را فرامی‌گیرد. چنین انسانی دارای انرژی فوق العاده و همت خستگی‌ناپذیر است. هم‌چنین مطابق پیام دوم، این افراد در دنیا زندگی می‌کنند اما به آن دل نمی‌سپرند. از این‌رو مرگ را ناگوار نمی‌دانند و همواره آماده دفاع از حق می‌باشند.

۲۲۴ **۳** بعد روحانی بعد از مرگ هم باقی می‌ماند و متلاشی نمی‌شود و آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ابعاد انسان مکمل یکدیگرند.

(۲) بعد روحانی ویژگی‌های مادی ندارد.

(۴) بعد روحانی فقط تغییرات معنوی دارد.

۲۲۵ **۱** باز شدن روزندهای امید نتیجه شور و نشاط و انگیزه فعالیت و کار نهراسیدن از مرگ نتیجه رسانید شجاعت به مرحله عالی

۲۲۶ **۳** به آیه ﴿ من آمن بالله و الیوم الآخر... (علت اعتقاد به معاد) فلا خوف عليهیم (معلول - باز شدن پنجره امید) دقت کنید افرادی که به شور و نشاط زندگی

۲۴۸ قرآن کریم بر کم ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت تأکید می‌کنند و می‌فرماید: «و ما هذه الحياة الدنيا الـ لهو و اللعب و ان الدار الآخرة لـ لهاـ الحـيـوـانـ لـوـ كـانـواـ يـعـلـمـونـ»، «این زندگی دنیا، جز سرگرمی و بازی نیست و سرای آخرت زندگی حقیقی است، اگر می‌دانستند».

۲۴۹ پیامبر (ص) می‌فرماید: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر، منتقل می‌شوید» که این بیان پیامبر اکرم (ص)، به آیه شریفه «ان الدار الآخرة لـ لهاـ الحـيـوـانـ» مربوط است، چون کلیدوازه «الحـيـوـانـ» در این آیه اشاره به زندگی حقیقی و راستین در آخرت دارد. وقت کنید که حدیث صورت سؤال اعتقاد به معاد را بیان می‌کند، نه پیامد آن را، در حالی که گزینه ۱ پیامد اول اعتقاد به معاد را نشان می‌دهد.

۲۵۰ نهارسیدن از مرگ که پیامد دوم اعتقاد به معاد است، سبب می‌شود دفاع از حق و مظلوم و فداکاری در راه خدا آسان‌تر شود و آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد و فداکاری ضروری باشد، انسان‌ها به استقبال شهادت بروند و با شهادت خود، آزادی انسان‌ها را هموار کنند.

۲۵۱ از پیامبر اکرم (ص) پرسیدند: «با هوش ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمود: آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آمده می‌کنند.» در این دیدگاه، زندگی دنیوی همچون خوابی گذراست و زندگی حقیقی در جهان دیگر معنا می‌یابد، آن‌گونه که پیامبر می‌فرماید: «الناس نیام، فاذا ماتوا، انتبهوا: مردم [در دنیا] در خوابند، هنگامی که بمیرند، بیدار می‌شوند.»

۲۵۲ پرسی عبارت‌ها:

الف) پیامدهای انکار معاد گریبان کسانی که معاد را قبول دارند، اما به باور و ایمان قلبی درباره معاد نرسیده‌اند؛ را نیز می‌گیرد.
ب و د) صحیح است.

ج) خدای پرستان از خدا آرزوی مرگ نمی‌کنند؛ بلکه آن‌ها از خداوند عمر طولانی می‌خواهند تا توانند در این جهان با تلاش در راه خدا به درجات برتر بپشت نائل شوند.
۲۵۳ رسول اکرم (ص) در پاسخ به این پرسش که «با هوش ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟» فرمود: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آمده می‌کنند.»

۲۵۴ حدیث بیان شده متعلق به امام حسین (ع) است و مربوط به آثار اعتقاد به معاد است و آیه شریفه «من آمن بالله و اليوم الآخر...» به اعتقاد به معاد اشاره دارد.
۲۵۵ آن‌گاه که حیات این دنیا چیزی جز ننگ و ذلت نباشد (ذلتبار یافتن حیات دنیا) و فداکاری در راه خدا ضروری باشد. (ضروری یافتن فداکاری در راه خدا) انسان‌ها به استقبال شهادت می‌روند (قسمت اول هر ۴ گزینه صحیح است). هم‌چنین خدای پرستان حقیقی از آن جا که به دنیا دل نمی‌سپارند، مرگ را ناگوار نمی‌دانند، که همه این‌ها بیانگر دورمین پیامد اعتقاد به معاد است.

۲۵۶ خدمت به خلق خدا نتیجه ایجاد شور و نشاط در زندگی است که در آیه «فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون» به آن اشاره شده و از آثار و ثمرات عمل به آیه شریفه «من آمن بالله واليوم الآخر» می‌باشد.

۲۵۷ از پیامبر اکرم (ص) پرسیدند: «با هوش ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: «آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آمده می‌کنند.» و حدیث شریف «الناس نیام ...» بیانگر اعتقاد به معاد می‌باشد. در حالی که «تَمُوتُ و تُحْيٰ ...» بیانگر انکار معاد است.

۲۳۷ انسانی که بی‌نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد، این معاد را انکار می‌کند. می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را در پیش گیرد. این دسته از افراد برای انسان، حقیقتی جز جسم و تن او قائل نیستند. در این دیدگاه، مرگ پایان زندگی است که از پیامدهای مهم این نگرش این است که همین زندگی چندروزه برای فرد بی‌ارزش شده؛ در نتیجه به یأس و نالمیدی دچار می‌شود. پیامبر (ص) نیز در مورد مرگ می‌فرماید: «برای نابودی و فنا خلق نشده‌اید، بلکه برای بقا آفریده شده‌اید و با مرگ تنها از جهانی به جهان دیگر منتقل می‌شوید.» و حدیث دیگر که در گزینه‌های ۱ و ۴ آمده از امام حسین (ع) می‌باشد.

۲۳۸ پیامدهای مهم منکرین معاد برای انسانی که بی‌نهایت طلب است و میل به جاودانگی دارد و نمی‌تواند سرنوشت تلح خود را فراموش کند، این است که او را به بی‌توجهی به مرگ یا ترس و اضطراب از آن می‌کشاند و با توجه به آیه «و قالوا ما هي الا حيـاتـناـ الدـنـيـاـ ...» قرآن سخن کسانی را که گفتند: «زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی مان نیست»، ظن و خیال خودشان می‌شمارند.

۲۳۹ گزینه ۱ بیانگر اعتقاد منکرین معاد است که عنوان یا نام آن «ظن و گمان» می‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) اعتقاد منکران معاد   (۲) اعتقاد به معاد

(۳) اعتقاد به معاد   (۴) توصیف اعتقاد منکران معاد

۲۴۰ منکران معاد با پایان پذیر دانستن دنیا میل به جاودانگی خود را سرکوب می‌کنند و برای فراموش کردن این سرکوب شدن به بی‌توجهی به مرگ روی می‌آورند. رسول خدا مرگ را بیداری از خواب می‌داند. «الناس نیام فإذا ماتوا إنْتَبَهُوا»

۲۴۱ منکران معاد، مرگ را پایان دفتر زندگی و رهسپار نیستی شدن می‌دانند.
۲۴۲ روح از نظر منکران معاد، حقیقت وجود انسان نیست.

۲۴۳ سراج‌جام قبول داشتن معاد بدون ایمان قلبی گرفتاری به پیامدهای انکار

معد است.
۲۴۴ طبق آیه مذکور «و قالوا ما هي الا حيـاتـناـ الدـنـيـاـ نـمـوتـ وـ نـحـيـاـ وـ ماـ يـهـلـكـناـ إـلـاـ الدـهـرـ وـ مـاـ لـهـمـ بـذـلـكـ مـنـ عـلـمـ إـنـ هـمـ إـلـاـ يـظـنـنـوـنـ» خداوند می‌فرماید: «این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و گمان است.»

۲۴۵ این سرگم ساختن‌ها به منظور فراموش کردن آینده تلحی (نابودی) است که در انتظار دارند. ← پیامد غفلت، از پیامدهای انکار معاد

۲۴۶ منکران معاد در حقیقت بعد روحانی را قبول ندارند (عدم اصالت دادن به روح) و حقیقت وجود انسان را جسم می‌دانند و عبارت قرآنی: «و قالوا ما هي إلا حيـاتـناـ الدـنـيـاـ نـمـوتـ وـ نـحـيـاـ وـ ماـ يـهـلـكـناـ إـلـاـ الدـهـرـ ...» به دیدگاه آنان اشاره دارد که زندگی را محصور به دنیا می‌دانند و گذشت روزگار را عامل نابودی می‌دانند.

۲۴۷ قرآن کریم در آیه شریفه «و ما هذه الحياة الدنيا إـلـاـ لهـوـ وـ لـعـبـ ...» بر کم‌ارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت تأکید می‌کند، هم‌چنین با توجه به عبارت «لهـوـ وـ لـعـبـ ...» که دنیا را به عنوان سرگرمی و بازیچه بودن معرفی می‌کند، می‌توان این مفهوم را استنباط کرد.

۲۴۸ تنوشیدن خدای پرستان از مرگ به این معنا نیست که آنان آرزوی مرگ می‌کنند بلکه آنان از خداوند عمر طولانی می‌خواهند تا بتوانند در این جهان با تلاش در راه خدا و خدمت به انسان‌ها، با اندوخته‌ای کامل تر خدا را ملاقات کنند و به درجات برتر بپشت نائل شوند.

- ۲۷۳** من آمن بالله و الیوم الآخر ﴿ فلا خوف عليهم و لا هم يحزنون ﴾ ← فلا خوف عليهم و لا هم يحزنون **۲۷۴** ثمره ايمان به خدا و آخرت مصونيت از ترس و اندوه است که در آية من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالح **۲۷۵** معتقدان به معاد که شور و نشاط و انگیزه فعالیت دارند، به پاداش و جزای اعمال اطمینان دارند لذا از همین رو آرام بخشی برای فکر خود دارند.
- ۲۷۶** علت این طلب عمر طولانی: **۱** ملاقات خدا با اندوخته کامل تر **۲** رسیدن به درجات برتر بهشت است.
- ۲۷۷** «کدامیک از شما کراحت دارد از زندان (دنيا) به قصر (آخرت) برود؟» **۲۷۸** جسم و تن را حقیقت انسان دانستن ریشه پایان دفتر زندگی دیدن مرگ است. **۲۷۹** به علت فورفتمن در هوش‌های دنیابی که عامل غفلت از یاد آخرت و هدف و معیوب شدن دنیاست، این معتقدان به پیامدهای منکران معاد دچار می‌شوند.
- ۱** برخی افراد با پیش گرفتن راه غفلت از مرگ و سرگرم شدن به هر کاری، می‌کوشند این آینده تلخ را فراموش کنند. **۱** سراجام این افراد همانند سراجام منکران معاد است و این رو زندگی و رفتار آن‌ها با منکران معاد تفاوتی ندارد.
- ۲** معتقدان به معاد به دو بعدی بودن انسان (جسم و روح) اعتقاد دارند. در حالی که منکران معاد به روح اعتقاد ندارند و جسم و تن را تنها حقیقت انسان می‌دانند. **۲** هدفمند بودن مخلوقات ارتباطی به دیدگاه درباره معاد ندارد.
- ۳** بی‌ارش شدن زندگی چندروزه و کناره‌گیری از دیگران ← اضطراب طلب عمر طولانی ← نترسیدن از مرگ به این معنا نیست که طلب مرگ می‌کنند بلکه عمر طولانی می‌خواهند.
- ۳** بنا به ترجمه روایت، مرگ بیدار کننده مردم از خواب دنیابی می‌باشد. اما همه به این اعتقاد ندارند و فقط معتقدین به معاد به آن باور دارند و بیداری به معنای زندگی حقیقی است.
- ۴** سرکوب میل به جاودانگی در منکران معاد، به فراموشی مرگ و ترس و اضطراب منجر می‌شود. و قالوا ما هي إلآ حياثنا الدّنيا نَمُوتُ و نَحْيَا و مَا يُهَلِّكُنَا إلآ الدَّهَرُ و مَا لَهُمْ بِذَلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلآ يَظْهَرُونَ بنا بر آیه، ادعای انحصار زندگی در حیات دنیابی، فقط از روی ظن و خیال است.
- ۲** انسان از دو بعد جسمانی و روحانی تشکیل شده است که بعد روحانی او تجزیه و تحلیل نمی‌پذیرد.
- ۲** این آیه مربوط است به ضرورت معاد و با قاعده عقلی «دفع خطر احتمالی لازم است» هم‌مفهوم است. همچینین با ابیات زیر نیز این آیه متناسب است: «تو را چندین بی‌پر کرده آگاه / که خواهد بود کاری صعب بر راه به گفت طفل جستی راه برهیز / به گفت ابیا از خواب برهیز»
- ۳** اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْعَلُنَّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَازِبَ فِيهِ وَ مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا دلیلی برای نبودن هیچ شکی در مورد قیامت این است که خداوند از آن خبر داده و چه کسی از خداوند در سخن راستگوتر است؟
- ۴** براساس عبارت لَيَجْعَلُنَّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَازِبَ فِيهِ بیانگر حقانیت رستاخیز و دور از تردید بودن حشر همگان در قیامت است و عبارت مَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا بیانگر صادق القول بودن خداوند است و نه اثبات صدق پیامبران.

- ۲۵۸** با توجه به آیه شریفه «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحًا فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون» هر کس به خدا و روز قیامت ایمان آورده و عمل صالح انجام دهد پس برای آنان هیچ ترسی نیست و آنان اندوه‌گین نمی‌شوند. ترس و غم و اندوه نداشتن معلول (نتیجه) ایمان به خدا و روز قیامت و انجام عمل صالح است.
- ۲۵۹** از رسول اکرم(ص) پرسیدند: باهوش‌ترین مؤمنان چه کسانی هستند؟ فرمودند: آنان که فراوان به یاد مرگ‌اند و بهتر از دیگران خود را برای آن آماده می‌کنند.
- ۲۶۰** قرآن نیز بر کمارزش بودن زندگی دنیوی و حقیقی بودن زندگی آخرت تأکید می‌کند. ما هذه الحياة الدنيا إلآ ...
- ۲۶۱** از پیامدهای انکار معاد این است که همین زندگی چندروزه برایش بی‌ارش می‌شود و از آیه شریفه و قالوا ما هي إلآ حياثنا الدّنيا ... مستفاد می‌گردد که منکرین معاد حقیقتی جز جسم برای او قائل نیستند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:**
- (۱) قسمت دوم غلط است.
- (۲) قسمت اول غلط است.
- (۳) قسمت دوم غلط است.
- ۲۶۲** آیه شریفه و قالوا ما هي إلآ حياثنا الدّنيا ... و ما لهم بذلك من علم ان هم الآ يظْهَرُونَ و هم چنین آیه شریفه من آمن بالله و الیوم الآخر ... فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون به وضوح پاسخ سؤال را نشان می‌دهند.
- ۲۶۳** آیه مذکور به عدم اعتقاد کفار به آخرت و منحصر کردن زندگی به همین زندگی دنیابی است. یعنی بیانگر انکار معاد است نه پیامدهای آن در حالی که گزینه‌های ۱ و ۲ پیامد انکار معاد را بیان می‌کنند و گزینه ۴ هم گروهی از معتقدین را.
- ۲۶۴** باهوش‌ترین مؤمنان آن‌ها بیند که فراوان به یاد مرگ‌اند و خیال منکران معاد پایان زندگی با مرگ یا «نموت و نحيا و ...» است.
- ۲۶۵** آیه مذکور بیانگر عدم اعتقاد کافران به آخرت و پایان زندگی دانستن مرگ است.
- ۲۶۶** آنچه که بر ظن و گمان تعبر می‌شود، اعتقاد منکرین معاد است که زندگی را منحصر به دنیا می‌دانند و در آیه و قالوا ما هي إلآ حياثنا الدّنيا به آن اشاره شده است.
- از طرفی با توجه به آیه من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالح (علت) فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون (معلول) می‌توان به پاسخ قسمت دوم سؤال رسید.
- ۲۶۷** عمر انسان محدود است و پرونده زندگی او (عمر دنیابی) با فراسیدن مرگ بسته می‌شود.
- ۲۶۸** بعد روحانی برخلاف بعد جسمانی پس از مرگ آگاهی و حیات خود را از دست نمی‌دهد. روح (حقیقی) ثابت است.
- ۲۶۹** معتقدان معاد مرگ را غرubi برای جسم و طلوعی برای روح می‌دانند و انتقال از جهان به جهان دیگر مبنی همین تفکر است
- ۲۷۰** والنَّاسُ نَيَّمٌ ... و صورت سؤال دنیا را به خواب و آخرت را به بیداری تشبيه کرده‌اند.
- ۲۷۱** از دیدگاه آن‌ها افرادی که با کولهبار گکاه با مرگ مواجه می‌شوند و زندگی را به دنیا محدود می‌کنند از مرگ هراس دارند.
- ۲۷۲** فداکاری در راه خدا - راه آزادی انسان‌ها (به متنه درس در پیامد دوم اعتقاد به معاد رجوع کنید).